

SERXWEBÛN

HİÇ BİR ŞEY BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜKTEN DAHA DEĞERLİ DEĞİLDİR

Sayı: 4 / NİSAN 1982 / 1.50 DM

LI BERXWEDANA ŞIKESTÛNÊ RIYA SERXWEBÛN Û AZADIYA ME RONAHI DIKE

Lı ber vê quasi 2 salan, roja 28 adarê 1980. dı dema ku ji hêla militarizma ordiya tirk û êrişkirya wê de û dı nava partizanên PKK de lı gundê şikestûnê şerek bûyer bû. Lı vi gundê dêrikê 3 dozavanên şoreşa kurdistanê gernas ronakrewan bûn. Lê ordiya tırke ku tıcaran bendewariya lıberxwedaneke wani nedikir, lê rast hat. Lı dawiya vê rewşê gelek hêzên leşkeriyên

dın ji brianin dan. Lı gel vi awayi ji disa serleşkerek, 2 subay, leşkerê hatın kuştın û gelek bîrindan dan der. Lıberxwedan û têkoşeriyaya hersê şoreşgerên PKK ku hunerek û gernasiyake mezın danin ber, dı demek kurt de lı herderê Kurdistanê bela bû. Lı ger lı hêla dın, wendakırına 3 dozavanên PKK bête berçav, gelek eşandın, elem û kederan tıne zıman, lew dı

Nivisên Kurdi Dı Rûpelên 16 û 17 dan ne

ÖZGÜR İNSANLIĞA ÇAĞRI

12 Eylül faşist askeri darbesiyeliktardı ele geçiren işbirlikçi tekelci burjuvazinin, Kürdistan halkına karşı açtığı savaşın vahşetini, bu zulüm içinde yaşayan her Kürdistanlı yakından yaşamakta ve bilmektedir. Fakat ne yazık ki bu insanlık dışı uygulamalar dünya halklarının gözünden saklanmaya çalışılmakta, her türlü demogojiye başvuran faşist cunta, döktüğü kanın üstünü sahtekârlıkla örtme gayretkeşliği içinde bulunmaktadır.

kımızın içinde bulunduğu durumu, üzerinde uygulanan sömürgeci vahşeti tüm dünya ilerici kamuoyuna duyurmada bir aracı olacağı inancındayım. Bu inançla yazmaya çalıştığım olaylar, yaşanan gerçeğin sadece birkaç örneği olmaktan öteye gitmemektedir. 12 Eylül 1980 darbesiyle iktidara gelen faşist cuntanın Kürdistan genelinde giriştiği soykırım, katliam ve terör uygulamalarının bir parçası olan Mardin ili ve çevresindeki uygulamaları kısaca anlatmaya çalışacağım.

Devamı S. 19' de

Gözaltındaki PKK Taraftarı Hasan Demirel'den Haber Alnamıyor

PKK taraftarı Hasan Demirel'i gözaltına alındığı bilindiği halde akıbeti hakkında hiç bir bilgi edinilememektedir. Hasan Demirel, ailesi ve yakınlarının aylarca süren çabalarına ve tüm araştırmalarına rağmen bulunamamıştır.

din tugayında günlerce süren işkenceye tabi tutulmuştu. Daha sonra kendisinden hiçbir haber alınamayı ve nerede olduğunun bilinmemesi işkenceye katıldığını ilişkin kaygıları arttırmaktadır.

Derik'in Yukarı Menteş köyünden olan Hasan Demirel'in PKK taraftarı olduğu ve bu nedenle gözaltına alındığı bildirilmektedir.

★★★

Bu Zulüm Bu İşkence Size Fazlasıyla ödettirilecektir

Yüzyıllardır çeşitli yabancı egemenliklerin zulüm ve zorbalıklarına tanık olan Kürdistan halkı, tarihinin en karanlık ve en acılı dönemlerini Türk sömürge egemenliği altında geçirmiş, günümüzde sömürgeci faşistlerin keskin imha plânları karşısında ya direnip bağımsız ve özgür bir halk olarak varlığını sürdürme ya da yokolma gibi tarihin bir dönüm noktasına gelip dayanmıştır.

olmak üzere tüm bilim adamlarının saptadığı ve halkların yıkıntılarıyla somutluk kazanmış tarihi bir gerçektir.

Türk hakim sınıflarının Orta Asya bozkırlarından kopup, dünyanın verimli alanlarına doğru akmaları ile başlayan ve Anadolu'ya yerleşinceye kadar, uygarlık tarihinin gerçek mimarları olan Mezopotamya ve Anadolu halklarının önemli bir çoğunluğunun imhası ile sonuçlanan bu zorbalığı, günümüzde de bölge ve dünya halklarına musallat olmuş, onların özgür gelişimi önündeki en büyük engel haline gelmiştir.

Devamı S. 18' de

Diyarbakır Sıkıyönetim Mahkemelerinde Görülmekte olan PKK Davası Avukatlarından Şerafettin Kaya Açıklıyor

"DİYARBAKIR CEZAEVİNDEKİ UYGULAMALAR TUTUKLULARIN İMHASINA YÖNELİKTİR... SIKIYÖNETİM MAHKEMELERİ KESİNLİKLE BAĞIMLI MAHKEMELERDİR VE HELE PKK DAVASININ SÜRDÜRÜLMESİNDE BAĞIMLILIKLARI AÇIK VE KESİNDİR..."

PKK davası ile ilgili iddianamenin kendilerine tebliğ edilip, savunma hazırlıklarının başladığı günlerde sömürgeci faşist yönetim savunmayı imkansız hale getirmek için tutuklu avukatları üzerindeki baskı ve yıldırma politikalarını açıkça uygulamaya başlamışlardı. Bu politikalarını üzerinde yoğunlaştırdıkları avukatların başında, Diyarbakır Sıkıyönetim mahkemelerindeki siyasi davaların 3/4'ünün savunmalarını üstlenmiş olan demokrat avukat Şerafettin Kaya geliyordu.

16 Şubat 1981'de sudan bir gerekçe ile gözaltına alınan Şerafettin Kaya 7.5 ay korkunç işkence ve baskılara maruz bırakıldı. Geçtiğimiz aylarda yine sudan gerekçelerle verdikleri bir mahkumiyet kararıyla avukatlık yap-

ma hakkı elinden alındıktan sonra serbest bırakıldı.

Gözaltına alınmadan önce ve alındıktan sonra, sömürgecilerin bugün büyük bir titizlikle üstünü örtmeye çalıştıkları Diyarbakır cezaevlerindeki durum, tutuklular üzerindeki korkunç zulüm ve uygulamalar, mahkemelerin durumu, PKK davası ile ilgili gerçekler ve PKK'li kadro ve yurtseverlerin akıllalmaz koşullardaki direniş mücadelesine yakinen tanık olan Şerafettin Kaya, bu konulara ilişkin gözlem ve düşüncelerini gazetemizin kendisi ile yaptığı uzun bir röportajda ayrıntıları ile sergiledi.

Bugün hem tutuklular hem de avukatları üzerinde, özellikle PKK'li tutuklular avukatları üzerinde had safhaya

vamış olan işkence ve baskıların sömürgeci katillerce alabildiğine yoğunlaştırıldığını belirten Şerafettin Kaya, Diyarbakır Hukuk Bürosu avukatlarından PKK davasında avukatlık yaptığı gerekçesiyle özel olarak cezalandırılmak üzere şimdi de SÜLEYMAN YILDIRIM'ın tutuklandığını belirtmiş ve edindiği bilgilerden Süleyman YILDIRIM'ın gördüğü korkunç işkenceler nedeniyle yaşamını yitirmek tehlikesi ile yüzyüze olduğunu söylemiştir.

Şerafettin Kaya ile yaptığımız röportajın birinci bölümü 6. 7. ve 8. sayfalardadır.

Adıyaman PKK Davasında 29 Kişinin İdamı İsteniyor

Sıkıyönetim askeri mahkemelerince görülen PKK davaları devam etmektedir.

Sömürgeci faşist cunta, zindanlarında imha etmeye çalıştığı devrimci tutukluların direnişlerini ve işkenceleri dünya kamuoyundan saklamak için tüm basın ve yayın organları üzerinde tam bir baskı uygulamanın yanı sıra, yabancı basın mensuplarının da mahkemeleri izlemelerine izin vermemektedir. Fakat bu baskı ve sansüre rağmen yükselen güçlü direnişin sesi, duvarları aşarak

Devamı S. 18' de

Faşist Cunta Üç Devrimciyi Daha Katletti

Seyit Konuk, İbrahim Ethem Coşkun ve Necati Vardar adlı Türkiye Komünist Emek Partisi (TKEP) üyesi üç devrimci, 13

Mart 1982 günü saat 01-04 arasında İzmir kapalı cezaevi avlusunda idam edildiler.

Devamı S. 18' de

Sömürgeci Faşist Cuntanın Hayvanlaştırıp Halkımızın Üzerine Saldırttığı

İŞKENCECİLERİ İLAN EDİYORUZ

Aylardan Beridir Diyarbakır Zindanlarında Kürdistanlı Devrimcilerin Ve yurtseverlerin Kanına Giren Bu CANİLERİ Tanıyın!

Anlatabilse içimdekileri kalem, kitap

Anlatabilse dağ, silah Ve yine anlatabilse dört duvar Kızıyorum onlara anlatmıyorlar diye

Taşıyor öfkem, kinim, nefretim Ve haykıyorum onlara Anlatın ülkemin dağlarında Aç, susuz savaşan Partizanları, Anlatın zindanlardaki Kahpeliklere karşı Direnen savaş esirlerini, Anlatın köy meydanlarında, Çınlıçiplak dolatırılan bacılarımı, Anlatın işkencehanelerde Bağımsızlık sloganlarını Haykıran şehitleri, Anlatın kanlarıyla Partimin ismini yazan kahramanlara

Ahmet

- 1- 2 Nolu sıkıyönetim cezaevi eski görevlisi, 3.Bölük komutanı ESAT OKAY YOLSIRAN
- 2- Cezaevi müdürü, Piyade Binbaşı ALAATTIN BAYAR
- 3- Cezaevinde yazıcı Piyade Kom. Çav. CELAL VANLIOĞLU
- 4- Cezaevi yazıcısı FUAT SOFU
- 5- Cezaevinde Onbaşı DÜNDAR DOĞAN
- 6- Topçu Onbaşı Askeri Hast. Sıhhiye kolu HASAN TANSU
- 7- Cezaevi yazıcısı Pi. Kom. Onb. OKTAY KAPLAN
- 8- Cezaevi 29 nolu koğuş gardiyanı Piyade eri AHMET AYDIN. Mustafa oğlu-Ipek den doğma Giresun-medüdiye köyünden.
- 9- 22 nolu koğuş gardiyanı Piy. Kom.

eri NUSRET ERÜNSAL Rasim oğlu-Haceliden doğma Sinop Ayancık ilçesi Türkelielaldı köyünden. Yüzyıllardır halkımıza işkence ve zulüm uygulayanlar! Onbinlerce insanımızı jenositle yokedenler! Milyonlarca insanımızı karanlığa ve yoksulluğa mahkûm edenler! Mazlum halkımızın bağımsızlık, özgürlük ve insanca yaşama tutkusuna kastedenler! Kürdistan halkının en yiğit, en fedakar, en bilinçli erkek ve kadın savaşçıları işkence tezgahlarından geçirenler, katledenler ve ettirenler! Devrimci halk hareketimizin size karşı açtığı tarihi hesaplaşmadan kaçamayacaksınız.

YAPTIĞINIZ TÜM ALÇAKLIKLARIN ve KATLIAMLARINIZIN HESABI MISLIYLA SIZE ÖDETTİRİLECEKTİR!

Kurtuluş Grubu Tutuklularından Mustafa Kaçaroğlu Duruşmasında Dört Kez Açlık Grevi Yaptıklarını Söyledi

Devrimci ve ilericilerin davalarının sürdüğü mahkemelerde işkence iddiaları kanıtlarıyla ortaya konmakta ve işkencecilerden hesap sorulmaktadır.

Sömürgeci faşist cunta, tüm devrimci ve ilerici güçler ile kişiler üzerinde yıldırma politikası gütmekte, bi kişiler işkence tezgâhları altında asılsız ifadeler vermeye zorlanmaktadır. Bugüne kadar yapılan işkencelerde yüzlerce devrimciyi ya öldürmüş, ya da sakat bırakılmıştır.

Devrimci tutukluların mahkemelerde verdikleri ifadelerle göre, cezaevlerinde defalarca toplu direniş, boykot ve açlık grevleri yapılmıştır, ve bu eylemler halen de devam etmektedir. Mahkemele-

rindeki ifadelerinde işkence ve zorbalığa maruz kaldıklarını belirten tutuklular, işkence izlerini göstermelerine ve hatta işkencecilerin adlarını vermelerine rağmen işkenceciler hakkında hiçbir işlem yapılmamaktadır. Aksine bu ifadelerinden ötürü tutuklular yeni işkencelere maruz kalmaktadırlar.

Kurtuluş grubundan Mustafa Kaçaroğlu dört kez açlık grevi yaptıklarını belirtirken TKP/ML-TIKKO grubundan yargılananlar da ilk davalarında bir çok arkadaşlarının mahkemeye çıkarılmadan sorguya götürüldüğünü ve kendilerinin istediği biçimde ifade vermeye zorlandıklarını belirtmişlerdir. Dev-yol, Dev-sol gruplarından yargılanan devrimci tutuklular da aynı yönde ifadeler vererek, uygulamaları protesto etmişlerdir.

Ayrıca gelen haberlerde birçok devrimci tutukludan haber alınmadığı ve akıbetleri hakkında bir bilginin olmadığı bildirilmektedir, Diyarbakır cezaevindeki birçok devrimci tutuklu hakkında hiç haber alınmazken bir çokları hakkında da çok zor bilgi alınabildiği belirtilmektedir.

428 Tutuklunun Yeraldığı DEV-SOL İstanbul bölgesi Davasına Başlandı

İşkenceleri Protesto Eden Devrimci Tutuklular Mahkeme Heyeti Ve Basın Mensuplarının Gözleri Önünde Askerler Tarafından Dövüldüler

428 sanıklı İstanbul bölgesi Dev-Sol davasına geçtiğimiz ay başlandı. Faşist askeri cuntaya karşı kararlı bir direniş yürütmekte olan Dev-Sol davasında tutuklu devrimcilerin işkenceleri protesto eden sloganlar atarak kimlik tespiti yaptırmadıkları belirtilmektedir. Tutuklu devrimcilerden

Ayrıca Dev-Sol hareketinin aynı gün " Faşist Katillere Ölüm" yazılı bombalı pankart asma eylemini İstanbul da 13 yerde gerçekleştirerek, arkadaşlarının direnişlerini destekledikleri ve faşist cuntayı teşhir ettikleri belirtilmektedir.

8 ayrı sıkıyönetim askeri mah-

Dursun Karataş, ifadesinde gözaltında iken işkence gördüklerini, iki arkadaşının işkencede öldürüldüğünü söylemiş ve savcının da işkencecileri koruduğunu belirtmiştir. Dursun Karataş, bu ifadesinden ötürü mahkeme salonunda askerler tarafından dövülmüştür.

Ajans Frans Pres tarafından dünyaya duyurulan ve faşist katillerin tutuklular üzerindeki uygulamalarını ve mahkemelerinin niteliklerini çok açık bir biçimde teşhir eden haberinde, Dursun Karataş'ın dövülmesi üzerine yoldaşlarının olayı protesto eden sloganlar attıkları, devrimcilerin yanısıra tutuklu ailerinde askerler tarafından dövüldüğü belirtilmiştir.

kemesinde Dev-Sol üyesi olduğu belirtilen 900 devrimci ve yurtsever yargılanmaktadır. Bu devrimci tutuklulardan toplam 178'i için idam cezası talebinde bulunmaktadır.

Bugüne kadar ki mahkeme ve soruşturmalarda faşist niteliğini açıkça gösteren askeri savcı Süleyman Takkeci, Dev-Sol davasında da devrimci tutuklular ve aileleri üzerinde uygulanan baskılarda rolünü ortaya koyarak dikkatleri bir kez daha üzerine çekmiştir. Asılsız iddianameler hazırlamakta ünlü olan Süleyman Takkecinin devrimciler üzerinde uygulanan baskı ve imha politikasında önemli payı olduğu bilinmektedir.

İDAMLARA KARŞI PROTESTOLAR YÜKSELİYOR

Türkiye'de TKEP taraftarı üç devrimcinin cunta tarafından idam edilmesinden hemen sonra, ortalığı kaplayan mevcut suskunluğu dağıtmak, yapılan idamları ve yapılması beklenen idamları protesto etmek için BIRKOM tarafından Avrupa'nın çeşitli merkezlerinde eylemler konuldu.

Birkom'a bağlı birimler değişik yerlerde, değişik gruplarla birlikte yürüyüşler düzenledi. BERLİN, STUTTGART, HAMBURG, KÖLN, HOLLANDA, DANIMARKA ve PARIS'teki gösterilerde geniş kitle katılımı oldu. Dağıtılan Türkçe ve Almanca bildiride idamlara karşı mücadelenin sürekliliği belirtildi.

PARIS'teki gösteriler olaylı oldu. Polisle zaman zaman çatışma çıktı. Berlin'de konsolosluk önünde yapılan gösteriden sonra çeşitli Alman kuruluşları elçiliğe protesto metni gönderdiler.

Hollanda'daki gösteriler daha etkili oldu. 3 kilise bir sendika bir hafta süreyle işgal edildi. İşgal Hollanda radyolarınca verildi. Parlamento'da temsil edilen partilerin birçoğu işgaldeki BIRKOM

taraftarlarını ziyaret ederek destek ve dayanışma içinde olduklarını, taleplerini Hükümetlerine götüreceğini bildirdiler.

Birkom'un önümüzdeki günlerde idamlara ve katliamlara karşı daha etkili olabilecek çalışmalar içinde olduğunu bildirdi.

DİRENİŞ ÖZGÜR GELECEĞİMİZİN GÜVENCESİDİR! Yaşasın Pertek Direnişi

Yiğit PKK Partizanı Ahmet Çelikleş, 22 Nisan 1980 günü Tunceli'nin Pertek ilçesine bağlı Pınarlar nahiyesinde sivil faşist çetelerin bir silahlı saldırı sırasında alçakça katledildi.

Ahmet Çelikleş, 22 Nisan günü Pınarlar'dan geçerken azıllı bir faşist olan nahiye muhtarı Kemal Dinç'in yönetimindeki kalabalık bir faşist grubun silahlı saldırısına uğramıştı. Bu silahlı saldırının hemen başında, Ahmet Çelikleş sırtından bir kurşun yarası almasına rağmen, kendisine ateş eden azıllı bir faşisti alnından vurarak ölümle cezalandırmıştı. O anda geriye dönerek ölen faşistin yere düşen silahını almak isterken, kafasına isabet eden bir kurşun darbesi ile ikinci kez yaralanmıştı. Ama o, aldığı yaralara aldırmadan kendisini yaralayan diğer faşisti de vurarak safdışı etmeyi başarmıştı. Ağır yaralı bir biçimde faşistlerle silahlı çatışmaya devam eden Ahmet Çelikleş, göz sinirlerini tahrip eden ikinci kurşun darbesi ile görme duyusunu tamamen yitirince, çevresini saran faşist çeteler tarafından hunharca katledilmişti. Yiğit devrimci savaşçı Ahmet Çelikleş'in ölü bedenine karşı da saldırıya geçen faşist çeteler, baltalarla başını gövdesinden ayırmak istemişler ve cesedine iğrenç hakaretler yapmışlardı.

Bu olayın hemen ardından gelen 29 Nisan günü yine Pertek çevresinde PKK taraftarı devrimcilerle girdikleri silahlı çatışmada bir elemanlarını daha kaybeden faşist çeteler, aynı gün halk kitlelerine karşı da yoğun bir saldırı hareketi başlatmışlar ve Pınarlar nahiyesinde savunmasız bir ihtiyaç kan-koca ile gelinini bastıkları bir evde katletmişlerdi. Elazığ'dan getirdikleri yeni takviye güçlerle bizzat sömürgeci kolluk kuvvetlerinin desteğinde saldırılarını giderek tırmandıran faşist çeteler, halka karşı dizginsiz bir terör estirmeye başlamışlardı. Yoğunlaşan faşist teröre karşı

Ahmet Çelikleş

çıkarak halkın canına ve malına yönelen bu tür saldırılara karşı koyacakları yerde, bazı sosyal-şoven çevreler, kurtuluşu eskiden beri etkin oldukları Pertek ve Pınarlar'dan kaçmakta bulmuşlardı. Bununla da yetinmeyen sosyal-şoven çevreler PKK taraftarı devrimcilere karşı ateşli bir gerici propaganda faaliyetine girmişler ve faşist terörün ciddi ve tehlikeli boyutlara ulaşmasının bütün vebalini devrimcilerin omuzlarına yüklemeye çalışmışlardı. Bu durumda devrimciler bir yandan faşist terörü geri püskürtmek ve bu gerici terör yuvalarını dağıtmak gibi bir sorumluluğu üstlenirken, öte yandan sosyal-şoven çevrelerin her türden olumsuz propaganda ve saldırılarına da göğüs germek zorunda kalmışlardı. Zaten daha önce de devrimcilerin faşist örgütlenmeyi dağıtma çabaları, bu çevrelerce çeşitli biçimlerde engellenmek istenmişti.

4 Mayıs 1980 tarihinde faşist çetelerin Elazığ'dan malzeme ve militan aktarmada bir üs olarak kullandıkları ve bol miktarda yığınak yaptıkları Köçek köyünde devrimcilerle faşistler arasında yine bir silahlı çatışma meydana gelmiş ve yaklaşık dört saat devam eden silahlı çatışma sonunda beş kadar faşist ölmüş, bir çoğu da yaralanmıştı. Verdikleri ağır kayıplar karşısında paniğe kapılan ve sert bir kayaya çarptıklarını anlayan faşist çeteler Pınarlar nahiyesi ile Köçek ve Başpınar köylerini tamamen boşaltmak zorunda kalmışlardı. Daha sonra faşist elebaşı Kemal Dinç de devrimciler tarafından Pertek'te cezalandırılmış ve bu olay faşistlerde tam bir şaşkınlık yaratmıştı. Böylece Pertek ilçesine yığılan faşistler, burada da kendilerinin güvencede olmadıklarını anlayınca soluğu Elazığ'da almışlardı.

Kars PKK Davasında Savaş Hükümleri Uygulanıyor

Erzurum 9.Kolordu ve Sıkıyönetim komutanlığı 2. numaralı askeri mahkemesinde görülen 172 sanıklı PKK davası, avukatsız ve sanıksız devam etmektedir. Bu davada 34 PKK'li tutuklu için idam cezası istenmektedir. Kars- Digor Kağızman-Tuzluca-İğdir davalarının görüldüğü ilk duruşmada PKK'li devrimci tutuklular, marş ve sloganlar söyledikleri için mahkeme başka bir güne ertelenmişti. 10 Şubat 1982 günü başlayan ikinci duruşmada da kimlik tespiti

yaptırmadıkları için, yargıç önce 69 devrimci tutukluyu salondan dışarı çıkartmış, fakat diğer tutukluların eylemlerinde ısrar etmeleri üzerine savaş hükümlerinin uygulanacağını belirtmiştir. Mahkemeye sanıksız devam etme kararı alınmış ve tutuklular salondan dışarı çıkarılmıştır.

Yapılan bu uygulamanın da açıkça gösterdiği gibi, Kürdistan'da işleyen yasalar tümüyle savaş yasalarıdır ve tutuklular da birer savaş esiri muamelesi görmektedirler.

Mardin'in Midyat, Gercüş ve Nusaybin Yöresi Köylüleri Direniyorlar

Bölge, eski direnmelerin güçlü olarak geliştiği, yurtseverliğin ilkel de olsa güçlü olduğu, aynı zaman da geçmişten süregelen aşiretçiliğin ve bu temelde düşman tarafından kısıtlanan aşiret kavgalarının sürüp geldiği bir bölge. Bu, esas olarak, geçmişte yöredeki direniş hareketine karşı, Kemalist-sömürgecilerin yanında yer alan Şexmus Çelebi ve ailesi tarafından geliştirilmiş de, ulusal var olma ve birlik temelinde gelişen mücadele, yörede sömürgecilerin ve onların işbirlikçileri ihanetçi ajan-gürhuhun yarattığı bu parçalanmışlığı (Heverki-Dekşuri adı altında) devrimcilerin önderliğinde birleşme ve var olma savaşımına dönüştürmüş, aşiret kavgaları engellenmiş, bir çok ajan cezalandırılmış veya etkisizleştirilmişti.

12 Eylül faşist diktatörlüğün başa gelmesiyle yöreye gelen kontr-gerilla destekli tanklar, toplar, helikopterler ve binlerce eğitilmiş komando bölgeyi yeniden işgal etmişler, Midyat merkez olmak üzere tüm bölgelerdeki okulları, sağlık ocaklarını karargâh haline getirerek ; işkence, mahkeme ve tutuklevleri olarak kullanmaya başlamışlardı. Aylarca süren bu uygulamalara ajanlaşmış Çelebi'ler ailesi ve çevresi ihanetleriyle eşlik ederek tüm köylerdeki yurtsever-devrimci sempazanları tutuklatıp, kendileri bizzat işkenceden geçirmişlerdir. Bu uygulamaların en şiddetlendiği köyler şunlardır; Salhe, Deyvan, Zeliye, Kerkine, Kerboran (Dargeçit) ve Marine'dir. Aralık 1981 den itibaren yoğunlaştırılan ve önceki uygulamaların bir devamı olan olayların bir kaçı şöyle dir;

a- Muhbir Çelebi'lerin, Gercüşün Zeliye ve Kerkine köylerinde bazı yurtseverler hakkında yaptıkları ihbarı değerlendirmek amacıyla, 8 komando arabasıyla operasyon düzenliyen faşist-sömürgeciler, aradıklarını bulamayınca tüm köylüleri,köy meydanının da toplayarak, aranan iki köylünün biri kız (15), diğeri ise erkek (14 yaşında orkaokul öğrencisi) olan iki çocuğunu alarak, tüm köylülerin gözü önünde işkence etmişlerdir.Buna tepki duyan bazı köylülere dipçik, tekme ve sopalarla saldırmış, çocukları yanlarına alıp Kerkine (Zeliye'ye 15 dakika uzaklıkta) köyüne götürmüşlerdir. Kerkine de köylüleri topladıkları okul bahçesinde tek tek sorguya çekip kimlik tespitine tabi tu-

tan sömürgeciler, bir yandan da tehditler savurarak iki çocuğu, "örnek" olsun diye tüm köylülerin önünde bir daha falakaya yatırmışlardır. Kız çocuğu, rastgele yediği darbeler sonucu komaya girmiştir. Çocuğu olduğu yerde bırakan barbarlar, erkek çocukla birlikte 5 köylüyü de tutuklayarak götürürlerken şu tehditi savurmaktan geri kalmamıştır. "Apocuları" barındırırsanız hepinizin sonu bu olacaktır. „Bu nedenle böyle vahşi bir yöntemle suçsuz ve masum çocuklara bile, uyguladıkları vahşetle gözdağı vermeye çalışmışlardır.

b- Midyat'ın Helexe köyüne 8 ceme ve benzeri araçlarla yaptıkları operasyonda aradıkları kişiyi bulamayınca, PKK elemanı olan bu kişinin karısını ve ağabeyini tutukladılar. Kadının 3-4 aylık bebeği olmasına rağmen bebeğinden ayrılarak, Mardin komando tugayındaki işkencehaneye götürdüler.Yapılan sorgulamalarda kayınbiraderinin suçsuz olduğunu savunan kadının " mahkûm olan biri varsa kocamdır. Kayınbiraderimin hiç bir suçu yoktur. Onun içinde tutulanacak biri varsa kocamın yerine ben olmalıyım." şeklindeki ifadesi sonucu kayınbiraderini barakmak zorunda kalan faşist-işkenceciler , kocasının yerini söylemek için kadına korkunç işkenceler uyguladılar. Buna rağmen kadını çözmeyi başaramayan işkenceci-köpekler, ayn bir hücreye koydukları bebeğin çığlıklarını dinleterek, kadını psikolojik olarak etkilemeye çalışmış, ancak bundan da bir sonuç alamamışlardır. Bu olay yörede büyük tepkilere yol açarak, halkın düşmana karşı olan kin ve nefretini daha da arttırmış, topyekün direnmenin gerektiğini anlayan kitleleri birbirine kaynaştırmaktan başka bir sonuç vermemiştir. Ocak 1982 de yeni uygulamalara geçen faşist-sömürgeciler, özellikle Midyat ve Gercüş köylerine çeşitli silahlar vererek köy çevrelerinde zorla nöbet tuturup halkı, yiğit evlatları PKK partizanları ile karşı karşıya getirmek amacıyla yönelik uygulamalar içine girmiş, ancak uygulamaların ters tepmesi sonucu, bundan vazgeçmek zorunda kalmışlardır.Bu silahların halk tarafında PKK partizanlarına karşı kullanılması şöyle dursun, bizzat savaşçıların korunması için kullanıldıkları bir gerçektir. ★★★

Polonya Dil Kurumu, Hindu Avrupa Bölümü PKK Davalarının Başlaması İle İlgili Olarak Polonya Hükümeti Ve Bazı Kuruluşlara Çağrı yaptı

Gazetemize Arapçaya çevrilmiş olarak gönderilen çağrı metnini, Türkçe aynen yayınıyoruz.

POLONYA DİL KURUMU WOWDE ŞEHRI BIRIMI HINDU AVRUPA BÖLÜMÜNÜN KÜRT SORUNUYLA İLGİLENE POLONYA DİL BİRİMİNİN ÇAĞRISI

الجمعية البولونية اللغوية

حلقة مدينة وودج

نداء القسم الأندو أروبي للحلقة البولونية اللغوية المتعلقة بقضية الشعب الكردي

ان القسم الأندو أروبي المحلقة اللغوية البولونية تهيب بالجمعيات والمنظمات العلمية منها والاجتماعية النقابية والسياسية العاملة في وطننا بأن تعلن عن تضامنها مع الشعب الكردي . الشجاع والسي الحظ في نفس الوقت . وتمين الامهالبي في مساعدته في نضاله من أجل الحكم الذاتي والفكر اللامق للوجود

Hindu Avrupa kısmının Polonya dil birimi, ülkemizde faaliyet yürüten tüm bilimsel, sosyal, sendika, siyasal, kuruluş ve örgütleri kahraman aynı zamanda mazlum Kürt halkıyla dayanışmalar içinde olduklarını ilan etmeye, Kürt halkının özerklik ve Ulusal varlık haklarının gerçekleşmesi için gerekli yardımları yapacaklarını belirtmeye çağırıyor. Kürt dili İran dilinin bir kolu olup, Selfiye diline yakındır. Kürtler, Hindu-Avrupa halkındandırlar. Kürt halkının acısı yakın geçmişteki Polonya halkının acısını hatırlamaktadır. Kürt halkı Türkiye, İran, Irak ve Suriye arasında parçalanmış olup, kendi ulusunun kaderini tayin etmekten yoksun bulunmaktadır. Bu parçalardan herhangi birinde hiçbir şekilde özerklik sağlamış

değildir. Türkiye'de ise Kürtler bir azınlık olarak dahi kabul edilmemektedirler. Kürt halkının hakları için mücadelesi, onların hayatlarına mal olmaktadır. Bu konuda Polonya yazarı Jaroski'nin Ermeni katliamı ve Kıbrıs'ta Yunanlılara yapılan eziyetleri dile getiren kitaplarını hatırlamalı ve bundan dolayı Türk şovenizminin hangi ölçülere varabileceğini bilmeliyiz.

Çağımızda kara bir leke oluşturan Kürt sorununun çözümü için yürütülen mücadeleler hiçbir ekonomik çıkar mazeretini engel kabul etmemeliyiz. Bugün dökülen bu kanlar bize yabancı değildir, bu kan bizim de kanımızdır.

Polonya hükümetinden, Kürt bölgesinde olup bitenleri bizzat yakından izlemesini ve Kürtlere yapılan zulmü devletler arasında

şiddetle protesto etmesini, meşru Ulusal hakları için verdikleri mücadelede destekleme ve Ulusal Bağımsızlıklarını savunmasını talep ediyoruz.

Birim Sekreteri Yusuf Matsiyon Bölüm Başkanı E.Rişard Danka

Bu çağrıyla, Polonya televizyonunda, yurtsever faaliyet ve gösterilerde bulunmakla suçlanan PKK üyesi 108 Kürt militanın (Türkiye'de) mahkemesinin haber olarak yayınlanması münasebetiyle yaptık.

Not: Çağrı

- 1-Polonya Bakanlar Meclisi
- 2-Hür (Dayanışma) Sendikası Ulusal Komitesi
- 3-Polonya Haber Ajansı'na iletilmiştir.

Siverek'den bir PKK taraftarının, feodal eşkiya çetelerine karşı mücadelede şehit düşen bir köylü önderinin anısı için gönderdiği yazıyı yayınıyoruz.

MEHMET AĞAÇ YOLDAŞIN ANISINA

Bugüne değin bağımsızlığına kavuşmuş her halk, bunu elde edebilmek için sayısız kurbanlar vermiş, sayısız fedakarlık örnekleri göstermiştir. Dişe diş mücadelelerin sürdüğü bir sürecin her anı, her günü bu uğurda savaşan partizanların, yiğit halk kahramanlarının kanlarıyla kutlanmış, yüce bir anlam kazanmıştır. Yüzyıllar süren köleci boyunduruğa karşı PKK önderliğinde direnen halkımızda, amaçladığı bağımsız ve özgür bir Kürdistan yaratma hedefine ulaşmak için daha mücadelesinin başlangıcında bir çok yiğit insanı şehit vermek durumunda kalmıştır. Binlerce yıldır süren sınıflar mücadelesi tarihi içinde çok kısa bir dönemde kapsasa geçen yıllar, tümüyle özgürlük için direniş yılları olmuş, yine her gün bu direnişe büyük anlam kazandırmıştır.

3 Nisan 1980 günü de, mücadelemizin hangi inanç ve fedakarlıklarla yükseldiğini gösteren günlerden biridir. Kürdistan bağımsızlık mücadelesi 3 Nisan günü, inandığı dava uğruna bir insanın ne büyük cesaret ve kahramanlık örneği yarattığına Mehmet AĞAÇ yoldaşın şahsında bir kez daha tanık olmuştur.

Yaşamının her anı sayısız kahramanlıklarla dolu olan Mehmet yoldaş,Siverek'te feodal eşkiya çetelerine karşı en ön saflarda yer almıştır. PKK önderliğinde gelişen bağımsızlık mücadelesi 1970'li yılların sonlarında Siverek'te büyük bir gelişme göstermiş, yöre halkı kendi öz dava-

ları için savaşmayı bu mücadele içinde öğrenmiştir. Feodal zorbalığın devlet desteğiyle ayakta tutulmaya çalışıldığı yerlerden biri olarak Siverek, büyük önem taşımaktadır. Devrimci bilincin gelişmesi, kölece bir boyun eğişle yüzyıllardır sömürülen insanların düşüncesinde değişiklikler yaratıyor, yöre halkı artık ağalığın ve sömürgeciliğin zulmunu kabul edilmeye görüyordu. Yoksul köylülük, yenilmez yıkılmaz bir güç olarak gösterilen devletin ve ağanın gücünün örgütlü halk mücadelesi karşısında yıkılabileceğine de bizzat gelişmeler içinde tanık oluyordu.

Mücadelenin ve kurtuluşçu bilincin gelişmesinden kaygıya kapılan sömürgecilik ve yerli gericilik, saldırıya geçmekte gecikmedi. Kendi çürümüş varlıklarını gelişen dinamik güç karşısında yaşatabilmek için, hedefli-hedefsiz saldırılarını yoğunlaştırdı. Köylere yaptıkları baskılarda evler talan edilerek, insanlar kurşuna dizildi. Tüm yöre halkı üzerinde terör estirildi.

Ancak halk ta, kazandığı yeni bilincin ve güçle buna karşı durmasını bildi. Feodal gericiliğe ve sömürgeciliğe karşı geliştirilen mücadele de halkımız, başta Salih KANDAL ve Cuma TAK olmak üzere bir çok yiğit insanımı şehit verdi.Bizzat bu mücadele, bağrında bir çok halk kahramanı ve önderler yarattı. Özellikle yöredeki yoksul köylülük, bu mücadelesinin kendi öz davası olduğu bilinciyle silaha sarılmakta bir an bile geri dur-

madı. Bağrında çıkardığı kendi önderlerinin yanında savaşa atıldı, onları korudu, inancını büyük fedakarlıklarla sergiledi.

Mehmet AĞAÇ yoldaş'ta, halkın yarattığı kahramanlardan sadece bir tanesidir.

3 Nisan 1980 günü düşman tarafından çembere alınan arkadaşlarımızın yardımına koşan Mehmet AĞAÇ yoldaş, saatlerce süren çatışmada son mermisine kadar savaşmış, ancak kendisi de yaralanmıştı. Ve bu yaralar, onu düşmanla bir kez daha hesaplaşmaktan alıkoymdu.Fakat o, şehit düştüğü bu çatışmada sömürgeciler

ve onların uşakları hain feodallerin temsil ettiği güç karşısında son kez de olsa direnmeyi bildi.

Mehmet AĞAÇ yoldaş, bir köylü önder ve güçlü bir askerdı. Halka ve mücadeleye duyduğu sonsuz inancı

ondaki üstün vasıfları dahada geliştirmiş, mücadelenin sıcak ortamında kendisini eğitmeyi bilen Mehmet yoldaş, kısa zamanda kitlelerin güven kaynağı olmuştu. O, her zaman herkesin sorununa eğilir, yardımına koşardı. Bir önder olarak sorumluluğundaki kişileri korumak özelliklerinden biriydi. Ona bir şey olmadan, denetimindeki insanlara bir şey olması mümkün değildi.

O, devrimin güç verdiği bir savaşçıydı,yaşamı ve ölümüyle kendisinde devrime güç kazandırmayı bildi.

SERXWEBÜN
HİÇ BİR ŞEY BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜKTEN DAHA DEĞERLİ DEĞİLDİR

ABONE FİŞİ

Yazışma Adresi
SERXWEBÜN Verlags- und Handels- GmbH
Postfach 10 16 83, 5000 Köln 1

Adı:
Soyadı:
Adresi:

6 Aylık 12 Aylık

Almanya İçi DM 15,00 Almanya İçi DM 30,00

Almanya Dışı DM 18,00 Almanya Dışı DM 36,00

Not: Bu fişi doldurarak ödeme Makbuzu ile birlikte yazışma adresine postalayınız.

Abone parasının gönderileceği yer:
SERXWEBÜN Verlags- und Handels- GmbH

Deutsche Bank Köln
Konto Nr. 12 82 805
BLZ 370 700 60

**Anısı Yolumuzu Aydınlatmaya Devam Edecektir!
Kahrolsun Sömürgecilik Ve Yerel Gericilik!
Yaşasın Bağımsızlık Mücadelemiz!
Yaşasın şanlı önderimiz PKK!**

PKK Davaları Üzerindeki Sansür Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinin Sesini Bastıramaz!

Baştarafı Geçen Sayıdan

Hareketine karşı tavır aldığını, bu koşullarda 12 Eylül darbesinin artık bir zorunluluk haline geldiğini ve bu darbeyle "halka huzur ve güven" getirildiğini kanıtlamaya çalışırken, küçük-burjuva milliyetçileri de aynı iddialarla yola çıkmışlardı.

Sömürgeci-Faşist Cuntanın Provakasyonları Boşa Çıkarıldı

Elindeki bütün olanakları, denetiminde bulunan kitle haberleşme araçlarını ve kanlı diktatörlüğünün borozanı haline getirdiği satılmış burjuva basınına seferber ederek PKK'ye, Kürdistan Devrimine karşı demogoji ve yalana dayalı yoğun bir gerici propaganda ve ajitasyon faaliyetine girişen sömürgeci-faşist cunta, bir yandan PKK Davası etrafında kopardığı kuru gürültü ile, öte yandan dışarda ve zindanlarda son haddine vardığı karşı-devrimci terörle beklediği sonuçları elde edemeyince, bu kez ilk tavrının tersi yönünde bir dönüş yaparak tam bir ölü sessizliğine büründü. Radyo ve televizyon haberleri ile gazete sütunlarında ilk dönemlerde PKK Davası ile ilgili haber ve yorumlara geniş yer ayırırken, aynı dava çevresinde daha sonra tam bir suskunluk çemberi oluşturuldu. Ama faşist cuntanın bu tavrında hiç de şaşılacak bir yan yoktu. Çünkü PKK önderliğinde gelişen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini ezme ve Partiyi imha etmeye ilişkin olarak, daha işe başlarken önüne koymuş olduğu program hedeflerinden hiç birisine ulaşamamıştı. Kürdistan Devrimi ve Önderliğine karşı oluşturmaya çalıştığı kamuoyu kendi aleyhine dönmüştü.

Her şeyden önce faşist cuntanın devrimci savaş esirlerine ve mahkemelere ilişkin politikası tam bir fiyasko ile sonuçlandı. En korkunç baskı ve işkencelere ve ırkçı-faşist uygulamalara karşı kahramanlıkla, kararlılıkla ve boyun eğmeyen bir tavırla direnen tutuklu PKK kadro ve taraftarları düşmanın bütün çabalarını boşa çıkardılar. Geçmiş mücadeleden ve dünya devrimci hareketlerinin zengin deneyimlerinden de dersler çıkararak devrimci savaş esirleri, sömürgeci cezaevlerini devrimci okullar haline getirdiler. Cezaevlerindeki ırkçı-faşist uygulamaların kaldırılmasını, işkence ve baskılara son verilmesini, cezaevi rejiminin iyileştirilmesini talep eden ve savaş esirlerinin işkencehanelerde hunharca katledilmelerine karşı çıkan güçlü protesto eylemleri düzenlediler ve bu eylemlere önderlik ettiler. Faşist cuntanın uzlaşmaz bir tutum içine girerek isteklerinden hiçbirini kabul etmeye yanaşmamasına ve hatta baskıların dozunu daha da şiddetlendirmesine karşılık en zor koşullarda sürekli kılınan direniş Hareketi savaş esirleri arasındaki birliğin korunmasında ve pekiştirilmesinde önemli rol oynadı. Onlar, gösterdikleri eşsiz kahramanlıklar ve eşsiz direniş ruhları ile sindirilmek istenen, ama asla

boyun eğmeyecek olan Kürdistan'ın sembolü oldular. Özellikle duruşmalarında doruk noktasına ulaşan bu devrimci Direniş Hareketi sonunda, sömürgeci mahkemeler Türk devletini yargılama alanlarına dönüştürüldü. İşkenceler esnasında ve cezaevlerindeki uygulamalar karşısında kararsızlığa düşmüş olan bazı unsurlar bile eski tavrılarından hızla sıyrılarak hareketlendiler, siyasi savunma yaptılar ve daha aktif bir biçimde mücadele etmeye başladılar. Böylece zindanlarda çektikleri dayanılmaz baskılara, maddi ve manevi işkencelere, ölümden beter bir hal alan zulüm ve zorbalığa rağmen, devrimci savaş esirleri faşist Türk sömürgecilerine karşı yükselttikleri direniş bayrağının yere düşüp lekelenmesine izin vermediler; ülke içinde ve dışında Kürdistan Devrimine büyük bir itibar kazandırdılar.

Kanlı faşist terör, cezaevleri dışında devam eden Direniş Hareketinin ezilmesi için başlatılan saldırı savaşında da kendisinden beklenen sonucu vermedi. Düşmanın ilân ettiği bu savaş karşısında, Kürdistan Devriminin ulaştığı yeni evrenin hazırlıkları henüz tamamlanmadığı için, Parti bir yandan düzenli bir geri çekilmeyi başarıyla gerçekleştirip güçlerinin önemli bir bölümünü koruyarak hazırlık çalışmalarına hız verirken, öte yandan yurtsever halk kitlelerine yönelen karşı-devrimci terörü boşa çıkarmak ve düşmanı taciz edip oyalamak için silahlı direnişi de yoğunlaştırdı. Üyelerinin sonsuz bağlılığı, fedakârlığı, kararlılığı ve coşkulu mücadele azmi sayesinde, Parti, bu zor koşullar altında bile kitlelerle olan sıkı bağlarını koruyabildi. Ardı arkası kesilmeyen cinayetleri, yaşamın her alanında çekilmez hale gelen sınırsız baskıları ve hiç bir ölçü tanımayan sömürsü karşısında, halk kitlelerinin faşist Türk sömürgeciliğine duydukları öfke ve nefret giderek arttı. Kitlelerin en geri kesimleri bile uyanmaya başladılar ve devrimcileştiler. Artan terör ve hızlı yoksullaşma ile birlikte demokrasi hayallerini tamamen yitiren küçük-burjuvazinin faşist Türk sömürgeciliğine karşı direnme eğilimi giderek güçlendi. Faşist cuntaya karşı birlik ve mücadeleye özelemleri sadece artmakla kalmadı, bunun için küçümsenmeyecek adımlar da atıldı. Yine aynı koşullarda nicelik ve nitelik olarak yeterli sayıdaki üyenin katılımı ile I. Konferansını yapan PKK, geçmiş mücadele deneyimini sağlıklı ve doğru bir biçimde yorumlanması temelinde, önümüzdeki dönemin sorunları ve görevlerini, bu sorunların üstesinden gelme yollarını net bir biçimde ortaya koydu. Cephe ve iç ittifaklar sorununa, dış ittifaklara tam bir açıklık getirdi. Konferansta tamamen oybirliği ile alınan bir dizi siyasal karar doğrultusunda pratik adımlar derhal atıldı. Mücadelenin yeni evresine uygun çalışmalar yoğunlaştırıldı.

Bütün bu gelişmeler, sömürgeci-faşist Türk cuntasının bütün oyunlarının tamamen boşa çık-

ılması demektir. Yeni durumda faşist cuntanın savaş esirlerine yönelik politikasını sürdürmesi, yani en seri biçimde sömürgeci mahkemelerden geçirdiği idam kararlarını hemen hemen yerine getirmesi mümkün değildi. Böyle bir durumda, seri idamların doğuracağı riskin ve ağır siyasi sonuçların altından kalkması son derece zordu. Bunun için zulüm ve zorbalığı elden bırakmadan, davaların sonuçlanmasını belirsiz bir geleceğe ertelemek ve ülkedeki ve dünyadaki gelişmelere göre hareket etmek faşist cunta için en geçerli çözüm yolu oldu.

parak, aç ve susuz bırakarak imha etmektedir. Faşist cuntanın gündemindeki uygulama budur. Kaldı ki bu, savaş esirlerinin hiç tanık olmadıkları uygulama biçimi de değildir. Faşist cunta öncesinde de bu tür uygulamalar görüldü. Elazığ cezaevinde devrimci tutuklulara yönelik bir katliam girişimi sırasında onlarca devrimci savaşçı yaralandı. Aytekin Tuğluk adındaki PKK Partizanı ise katledildi. Yine sömürgeci-faşist cuntanın yeni politikasının ilk uygulamaları Diyarbakır Askeri Cezaevinde ortaya kondu. Kurban bayramına rastlayan günlerde, ya-

Zindanlardaki Savaş Esirlerinin Kurtuluşu Uğrunda Mücadele Etmek Bütün Devrimciler ve Yurtseverler İçin Acil Bir GÖREVDİR

İçerde ve dışarda Direniş Hareketinin yükselerek daha üst düzeye ulaşması ile birlikte savaş esirlerini resmi idamlarla imha etme riskini göze alamayan sömürgeci-faşist cunta, bugün mahkemeleri tam bir gizlilik içinde yürütmekte ve yeni imha planlarının arayışı içinde bulunmaktadır. Bu durum devrimci tutuklular üzerinde uygulanan zulüm ve zorbalığın eski hızını kaybettiği anlamına gelmemektedir. Tam tersine iğrenç saldırıları ve provakasyonları boşa çıkarıldığı için amaçlarına ulaşamayan faşist diktatörlük daha da kudurganlaşmış, saldırılarını daha da arttırmıştır. Faşist cunta şimdi, tutuklu PKK kadro ve taraftarları için daha da karanlık emeller peşinde koşmaktadır. Başta önder kadroları olmak üzere tutuklu bulunan PKK kadro ve taraftarlarını dahadeğişik bir tarzda ve siyasi sonuçlarına daha çok katlanabilir bir biçimde imha etmek istemektedir. Bunun yolu ise savaş esirlerini işkencehanelerde ölüme mahkûm etmek, tecrit hücrelerine doldurup işkence ya-

kınları ile görüşmelerinin gerekçesiz olarak engellenmesi üzerine savaş esirlerinin üzerlerine saldırtılan militarist devlet güçleri PKK Partizanı Ali Ereğ'i kahpece şehit ettiler. Diğer birçok devrimci tutuklu yaralandı ya da ağır işkencelerden geçirildikten sonra hücrelere kapatıldı.

Yeni katliam planlarının hazırlanması bu dönemde sömürgeci faşist cuntanın devrimci savaş esirlerine ilişkin karanlık emellerini boşa çıkarmada ve tüm oyunlarını etkisiz hale getirmede bütün devrimci ve yurtsever kişi ve kuruluşları, grup ve örgütleri çok ciddi görevlerin beklediği açıktır. Günümüz koşullarının dayattığı zorunluluklar da dikkate alındığında bu görevlerden kaçmanın ya da onlara yan çizmenin tarihsel sorumluluğunun çok ağır olacağından dürüst ve namuslu hiçbir insanın kuşkusu yoktur. Devrimci tutukluların yaşatılması, idamların durdurulması, dayanılmaz hale getirilen cezaevi koşullarının iyileştirilmesi, zulüm, baskı ve işkencelere son verilmesi ve en son savaş esirlerinin özgürlüklerine kavuşmaları yürütülmekte olan mücadelenin başarılı olabilmesi ise, kaçınılmaz olarak birlik ve mücadele bayrağını yükseltmeye, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devrimini daha da ileriye götürmeye ve giderek zaferle taçlandırmaya bağlıdır. Kırılmayan Direniş Hareketinin canlı tutulması ve daha üst düzeye çıkarılması, savaş esir-

lerinin yaşatılmasının en büyük teminatıdır. Hiç bir hukuk kuralına bağlı kalma gereğini hissetmeyen ve gözü dönmüş ve yozlaşmış bir siyasal gangasterlik rejimi kuran sömürgeci-faşist cunta, yargılamalar konusunda tamamen siyasal amaçlarla yola çıkmasına rağmen, bugün devrimci tutukluları toptan imha etme cesaretini kendisinde bulamıyorsa, bu Direniş Hareketi varlığını ve gelişmesini sürdürdüğü, Kürdistan Devriminin öncü müfrezesi olan PKK dimdik ayakta durduğu içindir. Bu nedenle faşist Türk sömürgeciliğine karşı olan bütün Kürdistanlı devrimciler ve yurtseverler PKK Hareketinin saflarında yerlerini almalıdırlar. Doğru devrimci programı, stratejisi, geçmiş mücadele pratiği, yeni dönemin koşullarına uygun olarak oluşturduğu (veya oluşturmaya çalıştığı) örgüt ve mücadele biçimleri, ve geliştirdiği iç ve dış ilişkileri ile, PKK, Kürdistan'daki Ulusal Kurtuluş Direniş savaşını başarıyla sürdürecektir ve kesin zaferle ulaştıracak tek devrimci önderlik olduğunu kanıtlamıştır.

Devrimci tutukluların yaşatılması uğrunda yürütülen mücadelede tutukluların yakınlarına da ciddi görevler düşmektedir. Tutuklu yakınları zindanlardaki savaş esirleriyle en sıkı ilişkiler içinde olmalı, bu ilişkilerini daha da geliştirmeli, devrimci tutuklulara her türlü maddi ve manevi desteklerini arttırmalıdırlar. Savaş esirleriyle devrimci dayanışmayı her zaman sıcak tutmalı, onların seslerini dünya kamuoyuna ve bütün ilerici insanlığa duyurmalarında kendilerine yardımcı olmalı, faşist cuntanın canice ve alçakça uygulamalarını teşhir etmek için yoğun bir kampanya geliştirmelidirler. Bu görevlerinin üstesinden gelebilmek amacıyla, devrimci tutukluların yakınlarının öncelikle kendi aralarındaki birliği sağlamlaştırmaları ve örgütlenmeleri gerekmektedir. Onların kendi aralarında yaratacakları örgütlü birlik, sömürgeci faşist cuntanın canice uygulamalarına güçlü kamuoyu yaratmada önemli bir görev yerine getirecek ve savaş esirleriyle ilişkilerin sürdürülmesinde etkin bir rol oynayacaktır.

Öyleyse kendileri için darağaçları hazırlanan zindanlardaki yiğit savaş esirleriyle dayanışmamızı güçlendirmek ve mücadelelerini bütün insanlığa maletmek, faşist imha savaşına ve sayısız cinayetlere göğüs germek, direniş mücadelesini canlı tutmak ve daha da ileriye götürmek, faşist Türk sömürgecilerini ülkemizden kovarak Bağımsız ve Demokratik bir Kürdistan yaratmak için sömürgeci-faşist cuntaya karşı mücadelede birleşelim. Mücadeleci birlik zaferin garantisidir.

Yaşasın Savaş Esirlerinin Şanlı Direnişi Yaşasın Ulusal Kurtuluş Direniş SAVAŞIMIZ!

PKK DAVASI AVUKATLARINDAN ŞERAFETTİN KAYA İLE RÖPORTAJ

SERXWEBÜN- 1980'lere geldiğimizde büyük bir kabarmaya gösteren Kürdistan'daki ulusal demokratik muhalefete karşı, 1978 ve 1979'larda oldukça hızlandırılmış bulunan faşist diktatörlük oluşturma çabaları, öncelikle bu muhalefetin önder güçlerine yönelik yaygın bir tutuklama kampanyası ile birlikte geliştirilmeye başlandı.

SERXWEBÜN- Cunta öncesi ve sonrası tutuklama ve mahkemeleri yakından izleyen biri olarak, darbe öncesi tutuklamalar ve varsa siyasi davalar hakkında bilgi verirmisiniz? Yani ne kadar tutuklama vardı, o dönemdeki tutuklamalar ile ilgili saptanan hedef ne idi, hukuki açıdan bu tutuklamalar ve mahkemeler nasıl bir görüntüdeydi ve nasıl bir uygulama mevcuttu?

Şerafettin KAYA- Kürdistan'daki ulusal demokratik muhalefet 1970 yılı öncesi bir kaç yıl içinde legaliteye çıktı ve şekil kazanmaya başladı. 12 Mart 1971 yılından sonra gelişim gösterdi ve genişledi. Salt burjuva milliyetçilik anlayışından kaynaklanan ve küçük-burjuva nitelikli hareket giderek sınıfsal temele oturdu ve biçimlendi. T.C.Y. nin 141 ve 142.inci maddesini kaldırma sözü ile iktidar olan sosyal demokratlar dahi bu gelişime ve biçimlenme karşısında ürkmeye başladı.

Parçalanmış ve değişik ideolojik ve stratejik görüşler çevresinde uğraşıda bulunan grupların, Kürdistan'ın ulusal demokratik devrim kavgasında görüşlerinin billurlaşması, ideolojik ve stratejik bir çok noktalarda görüş birliğinin doğması, var olan bu kuşkunun ve korkunun asıl nedeniydi. Türkiye solunun ve sosyalist partilerinde Kürdistan konusundaki rijit tavırlarının yumuşaması, sosyal-sövenizmin kısmen kırılması ve ittifaklar sorununu tartışılarak bilimsel temeline oturtulması da egemen burjuvazinin ve militarist güçlerin endişesini Kürdistan sorunu açısından artırıyordu.

1978 ve giderek 1979 yıllarında durum bu idi. Bu dönemde siyasetlerin bünyelerinde meydana gelen parçalanma ve giderek bunun yoğunluk kazanması, bir noktada kariyerizmden kaçınan ve kitle örgütleri, sendikalarındaki çalışmalar da kendini gösteren ve giderek boyutlanan ve siyasal çalışmaların diğer sahalarına da yayılan siyasetler arası çatışmalar; doğurduğu neticeler nedeniyle siyasallaşmayı, siyasal ideolojik birliğe kavuşmayı, güçbirliklerini ve cepheleşmeyi gündeme getirmişti. Kürt solunda ve Türk solunda bu konuda siyasetler arası ilişkiler hızlandırılmıştı. Başlangıç için olumlu sayılan ve umut verici bir potansiyel ve ortam da yaratılmıştı.

İşte bu olgunun gerçeklik kazanması ile cunta ve faşist diktatörlük gündeme geldi. Kontrgerilla, Milli istihbarat teşkilatı ve diğer güçler bu yolda çalışmalarını hızlandırdılar ve planladılar.

Alevi ve sunî çatışmasına bilerek dönüştürülen ve yukarıda belirlediğimiz güçlerin CIA ile işbirliği halinde düzenledikleri oyunla oluşturulan Maraş olayları bahane edilerek Kürdistan'ın altı ilinde sıkıyönetim ilan edildi. Bu illerde sıkıyönetim ilan edilirken gözlenen hedef Kürdistan'daki ulusal demokratik muhalefetin belirlediğimiz aşamaya varıştı. Bu nedenledir ki, kısa bir zaman sonra sıkıyönetim bölgeleri genişletildi ve Kürdistan'ın beş ilinde daha sıkıyönetime gidildi. İlk sıra sıkıyönetim ilanı kapsamı içine alınmak istenen ve bazı politik nedenlerden ötürü dışta bırakılan DI-YARBAKİR'da da 26 Nisan 1979'da sıkıyönetim yürürlüğe girdi.

Cuntanın gelişine gerekçe ve hukuki kılıf aranırken diğer taraftan halkın gelişte desteğini sağlamak hesabı da yapılıyordu. Bu nedenlerdir ki, sıkıyönetim güçleri oluşturulan plan dahilinde olayları üzerine gidiyor, Kürdistan'daki gerici kesimin, işbirlikçi toprak ağalarının eylemlerine göz yumuluyor ve mümkün merite bu konuda politik davranıyordu. Hatta siyasetler arası çatışmaların da üzerine gitmiyor ve bu konuda aktif tavır koymuyordular. Tabii Kürdistan'ın ulusal demokratik muhalefetinde etkin olan kadronun üzerine gidiliyor ve devrimciler zindana alınıyordu. Ama, bu toplama cuntanın gelişinden sonraki durumdaki yoğunluk ve şiddette değildi.

Kasım 1979 tarihinde Diyarbakır'da tutuklu sayısı 150'ye yakındır. Bildiğim kadarıyla Adana sıkıyönetim cezaevinde bulunan tutuklu sayısı da Kürt devrimcileri olarak 50 civarındaydı. Ankara, İstanbul ve İzmir'de bu sayı toplam 60-70 dolaylıındaydı. Nisan 1980 tarihinde Elazığ ilinde tutuklu sayısı kesin olmakla birlikte davaları takip eden avukatların ifadesine göre 300'e yakındı. Diyarbakır'da tutuklu sayısı bu tarihte 300'e ulaşmıştı. Bir o kadar da gözaltında kişi vardı. 12 Eylül'de tutuklu sayısı 700'e vardı. Gözaltına alınan kişi sayısı da Adlimüşavirlikteki esasa göre 3000'in az üstündeydi.

Cuntanın gelişinden sonra şubat 1981 tarihi itibarıyla tutuklu sayısı 4000'e ulaştı. O sırada gözaltında 1000'e yakın kişi vardı. Ancak, adlimüşavirlikteki esasa göre, Diyarbakır, Mardin, Urfa, Siirt, Van ve Hakkari illerinde 40.000'e yakın kişi evinden, işyerinden alınmış ve belirli süre Tugay merkezindeki gözaltı yerlerinde, karakollarda emniyet binalarında on günden az olmamak kaydıyla tutulmuş ve kendilerine gereken işkence yapıp sorguları yapıldıktan sonra veya sorgu yapılmaksızın bırakılmışlardır. Ki bunların bir kısmı Diyarbakır'a getirilerek gözaltına alınmış ve bilahare kısmen tutuklanmışlardır.

Cuntanın gelişinden önceki dönemde yasalar kısmen işler durumdaydı. Savcılar ve yargıçlar Kürdistan ulusal muhalefeti açısından görüş olarak katı ve şartlıydılar bu görüşte olan kişileri cezalandırmada da kararlıydılar, ancak usul ve ceza yasa kurallarını uygulamada kısmen olumlu davranışları görülmüyordu. Bu biraz da çevrenin, ilişki içinde buldukları demokrat hukuk adamlarının etkisinden kaynaklanıyordu. Örneğin, tutukluların kendilerine yapılan işkenceyle ilgili dilekçeleri alınıyor, söyledikleri tutanaklara geçiriliyordu. Ama, hiçbir zaman bu işkencelerin soruşturması yapılmıyor ve belirlemeler dikkate alınmıyordu. Sanık savunucularına karşı açık tavır konmuyor, fakat dolaylı yollardan, kurallar koyarak sanık savunucusunun iş takibi engelleniyordu. Özellikle sanık savunucularını acımasız ve sert tabiatlı söz anlamaz ve cahil erlerle muhattap kılınıyordu. Yargıçlar küçük bir delili suçun doğrulanmasına yeterli görüyorlardı, ancak ceza maddesinin uygulanmasında cezanın asgari haddini uyguluyorlardı. Aslında bu davranışları olumlu saymak durumunda kaldık.

Tutuklamalarda yasalarda getirilen ölçü takdire dayanır. Diyarbakır sıkıyönetim askeri mahkemesinde görev yapan yargıçlardan ikisi hariç diğerleri takdirlerinde katıydılar. Gözaltı süresi yasal sürenin üstünde oluyordu. Adli müşavirlik bilerek bu davranışı sürdürdü. Ancak serbest bırakılan, cezaevinden tahliyesi kararlaştırılan gününde bırakılıyordu.

SERXWEBÜN- Özellikle Diyarbakır'da merkezleşmiş bulunan Kürdistan'ın bağımsızlık hareketine yönelik bu tutuklamalar ve açılan davalar karşısında, o dönem tutuklu bulunan devrimci ve yurtseverler, işin siyasi yanını teşhir etmek, mahkemelere getirmek konusunda nasıl tavır takındılar? Yani bu tutuklamalara, uygulamalara ve politikalara karşı gereken hassasiyet doğdu mu?

Ş.KAYA- Yakalanan kişiler evvelâ gözaltına alınmakta ve belirli bir süre işkencehanede tutularak sorgulamaları yapıldıktan sonra yargıç huzuruna çıkarılmaktadırlar. Yargıç sadece kısaca yakıştırmalar karşı söyleyeceklerini kişiden ister. Mümkün merite sorgulama kısa yapılır. Bilahare yargıç dosyada mevcut kanıtlara göre tutuklamaya karar verir veya kişiyi serbest bırakır. Ki burada yargıcın, yanlış olmasına rağmen ve yasalarca uygun bulmasına karşın dikkate aldığı kanıt kişinin işkencece alınmış ifadeleri idi.

Bu nevi sorgulamalar nedeni ile kişinin yargıç huzuruna çıkması durumunda, siyasal savunma yapması ve işin siyasi yanını teşhir etmesi olası değildir. Çünkü hazırlanmış bir iddianame yoktur. Ve kamu davası açılarak kişi yargıçlık huzuruna çıkarılmış değildir. Siyasi teşhir ancak iddianamenin verilmesinden ve kamu davasının açılmasından sonra duruşmada yargıç huzurunda, dinleyiciler huzurunda yapılır.

Belirlediğiniz dönemde grupsal davalar açılmamıştı. Bir kısım sanıklar hakkında münferit olaylardan ötürü davalar açılmıştı. Bunlar da grupsal davalar değildi. Bu durumda sanıkların da, ileride açılacak büyük grup davaların durumunu ters yönde etkilememek için siyasi savunma yapma ve teşhir etme durumları olmadı. Ancak grup davaları açıldıktan sonra bu değerlendirilebilirdi. Ki cuntanın gelişinden sonra grup davaları açıldı. Ancak, cuntanın gelişinden önceki dönemde PKK'nin varlığını söyleyen ve kendilerini PKK'nin üyesi sayan sanıklar ileride davalarının açılmasında siyasi savunma yapacaklarını ve siyasi teşhirde bulunacaklarını söylüyorlardı. Hemen şunu belirtirim ki, siyasi savunma iddianameye ve kamu davasının açılışından sonraki gelişime göre durum değerlendirilerek düşünülebilir.

SERXWEBÜN- 12 Eylül'den önce de açılmış siyasi dava var mıydı? Bu davalardaki durum ne idi?

Ş.KAYA- Yukarıda belirlediğim gibi 12 Eylül'den önce bir kısım dava açıldı. Bunlar bir kaç sanıklı ve münferit olaylara dayanık açılmış davalardı. Bunlar da yüzü aşkındı. Ama

hiçbirinde siyasal bir teşhir yoktu. Yakıştırmalara siyasal bakılarak, siyasal yanı kabul edilerek yapılmıyordu.

Örneğin Orhan AYDIN ve arkadaşları hakkında açılan dava bu durumda olduğu gibi Zeki YILMAZ hakkında açılan dava da bu durumdaydı. Dava grupsal bir dava olmadığı ve siyasal yanı ön plana çıkarılarak sürdürülen davalara olmadığı açısından bu durum değerlendirilebilir gibi, sanıkların bu konuda yapacakları siyasal teşhirin, ileride açılacak grup davalarını ters yönde etkileyeceği de düşünülmüş olabilir.

Zeki YILMAZ hakkında ölüm cezası verilmesi veya 24 yıla kendisinin mahkûm edilmesi, yasal olarak, hakkaniyet kuralları gereğince düşünülemezdi. Bir tek kanıt var dosyada. O da, üzerinde bulunan tabancanın çok önceleri öldürülmüş bir kişinin ölümünde kullanılmış olmasına dair balebistik uzman raporuydu. Ki, bu kanıt dayanarak kişiye ceza vermek hiç bir şekilde mümkün değildi. Böyle bir davada ve mevcut kanıtlar karşısında kişinin siyasal savunma yapması düşünülemezdi. Kişinin siyasi teşhir yapacağını diye işlemediği bir suç üstlenmesi ve 24 yıl ceza mahkûm olması mantıklı olamaz. Zaten davada siyasi ilişkiler konu değildi. Orhan AYDIN ve arkadaşlarının davasında dava karara bağlandıktan sonra sanıklar sloganlar atarak siyasi teşhirde bulundular. Ki mahkemenin Orhan AYDIN'ın idamına ve diğerlerinin de 20 yıl üstünde ağır hapis cezası ile cezalandırılmalarına dair kararı okumasından sonra, sanıklar Kahrolsun Sömürgecilik, Yaşasın Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesi ve Yaşasın PKK diye slogan atmışlardır. Bu bir noktada mahkemeyi, mahkemenin haksız ve adil olmayan kararı protesto idi. Çünkü mahkeme işkencehanede işkencecilerin sanıklara yaptıkları insanlık dışı uygulamalarla imzalattıkları gerçek dışı ifadelerle dayanarak bu kararı vermişti. Ki Orhan AYDIN ve arkadaşları kendilerine işkenceyi savcının emriyle ve onun huzurunda yaptıklarını ifadelerinde açıkça belirlemişlerdi. İşkence izlerini gösterir raporlar da dosyada mevcuttu.

Bu haksız karar karşısında protestoya ve siyasal teşhira, sanıkların yanında, izleyici olarak duruşma salonuna gelen 11 yaşındaki bir çocuk ta katılmıştı. Abdurrahman KAYIKÇI'nın kardeşi olan bu çocuk uzun süre gözaltında tutulmuş ve kendisi ciddi biçimde hırpalanmıştı bu olaydan sonra.

SERXWEBÜN- 12 Eylül öncesinde hapsedilerdeki durum, yurtsever ve devrimcilerin hapsedilerdeki tutumları nasıldı?

Ş. KAYA- 12 Eylül öncesi dönemde cezaevlerindeki tutum, bugünkü gibi katı değildi. Ve bu şiddette bir uygulama yoktu. Ancak, uygulama normal cezaevlerindeki uygulamaya nazaran ızdırıp vericiydi. Yönetimin öngördüğü gazete ve dergilerin dışında yayın cezaevine alınmıyordu. Kemal Atatürk ve Türk milliyetçiliği üzerine yazılan kitapların dışında kitap sokulması ve okunması da yasaktı. Sanıkların ihtiyaçlarını dışardan temin etmeleri mümkün değildi. Cezaevinde yeterli yatak yoktu. Su banyosu da yapmaları olası değildi. Bitlenme hadsafhadaydı. Kanun kitaplarının sokulması dahi yasaklanmıştı. İşkenceden getirilen sanıklar tedaviye götürülmediği gibi, hastalanan tutuklular dahi doktora çıkarılmıyor ve hastahaneye götürülüyorlardı. Bazı zorlamalar halinde pratisyen bir doktor geliyor ve o da kişinin yüzüne bakarak ve kendisini dinleyerek hastalıkla ilgili olmayan ilaçlar veriyordu.

Hapishanede bulunan tutuklular arasındaki ilişkiler benim dışardan saptadığım duruma göre olumluymuştu ve dayanışma vardı. Tabii ben müvkekilim tutuklularla görüşme durumunda idim ve sadece dava ile ilgili sorunlar üzerinde tartışıyorduk.

Hemen hemen bütün siyasetlerden müvekkilim vardı. Konuşmalardan, siyasetler arası diyalogun bulunduğu, cezaevi durumu ile ilgili olarak belirli noktalarda görüş birliği içinde olduklarını anlıyordum. Ki o sıra komünal yaşamda birlik, tek komün oluşturulması konusu, komünler arası birlik durumu tartışma konusuydu. Ancak bu tartışma 1. nolu cezaevinin boşaltılmasından bir ay önce başlamıştı, kanımca bir sonuca bağlanmadı, tartışmanın sürdürüldü sıra tutuklular 2. nolu cezaevine alındılar. Ki burada koşullar arası ilişkilerin ortadan kalkması nedeniyle böyle bir tartışmayı sürdürme durumları olamazdı. Cezaevi içinde sürdürülen bu durumu derinlemesine bilme durumum olamazdı.

SERXWEBÜN- Bu tutuklamalar karşısında, hukuk çevrelerinin, basının ve demokratik kuruluşların takındığı tavır neydi?

Ş. KAYA- Sorulan husus 12 Eylül'den önceki durumla ilgili olsa gerek. O dönemde sivil idarenin bulunması nedeniyle bazı girişimlerde

bulunmak olası idi. Bu haksız tutuklamalar ve bilhassa savunma açısından getirilen kısıtlamalar ile gözaltı merkezlerinde ve soruşturma merkezlerinde yapılan işkencelerle ilgili girişimler oldu. Sanık vekilleri olarak bu konuda ilgili yerlere gereken başvuruda bulduk, ancak başvurularımızın bir kısmına cevap verilmedi. Sadece Adalet Bakanlığınca ve Barolar Birliğince başvurularımıza yanıt verildi. Barolar Birliği, başvurumuzu Adalet Bakanlığına iletti ve Adalet Bakanlığının yazıya vermiş bulunduğu cevabın kopyasını bir yazıya bağlayarak bize iletti. Bakanlıkta bizim kendilerine yaptığımız başvuruyu ayrıca yanıtlamıştı yazılarıyla. Her iki yazıda da "Yapılan şikâyetler sıkıyönetim komutanlıklarını ilgilendirdiğinden" denerek hiç bir muamale yapılmayacağı bildirilmekte idi.

Türkiye'deki tüm sendikalara, tüm kitle örgütlerine, demokratik kuruluşlara o dönemde yayında bulunan tüm dergilere, tüm gazetelere ve ayrıca faaliyetlerini sürdüren tüm siyasi partilere durum tarafımızdan iletilmişti gibi, tutukluların yakınları tarafından da durum iletilmiştir. Kuruluşların bu konuda bir faaliyet gösterdiklerini, basının bu durumu ciddi biçimde değerlendirdiğini zannetmiyorum. Eğer böyle bir durum olsaydı, basında bu konuda geniş haber yayınlanır ve demokratik kuruluşlar da yaptıkları faaliyetle ilgili bilgi verirlerdi.

O dönemde, durumu parlamento üyelerine de bildirmiştik. Ki parlamenterlerin birisi somut dayanık istemişti. Babaların yazdıkları mektupları, tutukluların verdikleri dilekçeleri yeterli görmemişti. Bu parlamenter bilahare tutuklandı, tahliye oldu tekrar gözaltına alındı ve bilfiil işkence tezgahından geçti.

İstanbul barosu, devrimci kuruluşlar, sendikalar, bilhassa Çağdaş Hukukçular Birliği bu konuda hasasiyetle durmaktaydı. Basında Diyarbakır durumu hariç, diğer bölgelerde yapılan bu nevi uygulamalarla ilgili, işkencenin uygulanmasını yanlışlığı açısından vurgulamalar da bulunuyordu, ama yeterli değildi. Kanımca bu da sıkıyönetim komutanlıklarının konunun üzerinde değişik biçimde eğilmesinden ve o günkü iktidarın bu konuda katı davranışından ileri gelmekteydi.

SERXWEBÜN- 12 Eylül faşist askeri darbesiyle birlikte tutuklamalarda daha önceki dönemlere göre nasıl bir değişiklik gözlemleniyor? Tutuklamalar daha çok hangi kesimleri hedef alıyordu? Tutuklamalara ilişkin daha önce saptanmış bir politika izleniyormuydu? Neydi bu politika?

Ş. KAYA- 12 Eylül'ün gelişinden sonra hemen toparlamalar başladı. Diyarbakır'da şehir içinde hemen 1971 yılında ve ondan sonraki dönemlerde ismi siyasete katılmış entelektüel kesimden kişiler, memurlar ve öğretmenler alındı. Ki bunların isimlerinin olaya karışmasından öte hiç bir siyasi yanları yoktu. Bir gözdağıydı, demokrat sayılan, aydın geçinen, birçok bürokratik görevleri olan, hukukçu, avukat gibi serbest meslek sahiplerinin ileride yapılacak durumlarda karşılarında susmalarını sağlamak için bir korkutmaydı.

Tutuklamalardaki katkılı 12 Eylül'ün gelişinden bir ay sonra görüldü. Mahkemelerin savcılarını tavri birden değiştirdi. Köylerden, kentlerden yüzlerce binlerce adam toplanmaya ve gözaltı merkezlerine alınmaya başlandı. Mahkemeler daha evelden yaptıkları gibi dosyaları okumadan gelenleri tutuklamaya başladılar. Hatta ifadelerini dahi almaya lüzum görmüyorlardı. Hüviyetlerini aldıktan sonra ifadeyi iki kelime ile geçiştirip kişiyi tutukluyorlardı.

Tutuklamalarda silahlı eylemde bulunan kesimler hedef alınmıştı. Örneğin PKK üyesi olarak veya PKK'ye yardım ettikleri söylenenler ve bu nedenle getirilenler yahut herhangi bir şekilde ismi PKK ile ilgili olaylara karıştıranlar tutuklamasını gerektiren nedenler olsun veya olmasın bu konu hiç araştırılmadan tutuklanıyorlardı.

Tutuklamalarda önceden hazırlanmış bir görüş olabilir. Yani bir politika olabilir. Ki kanımca, bu da Kürdistan ulusal muhalefetinde yer almış ve bu hususta silahlı harekette bulunmuş tüm militanların öncelikle yakalanması ve zindana konmasıydı. Zaten yapılan operasyonlar da gösteriyordu ki cuntanın Kürdistan'da öncelikle PKK'li militanların ve bunlara yardım edenlerin tez elden ele geçirilmesini ve ondan sonra diğer siyasetler üzerinde operasyonlara başlanılmasını planladığı anlaşılıyordu. PKK'li olanların dosyasını bile okumadan yargıcın haklarında tutuklama kararı vermesi de bunu göstermektedir. Türkiye'nin genelinde de, aynı uygulama Dev-Sol ve Dev-Yol için

yapılmıştır. Hilvan olaylarının, Fatsa olaylarının televizyonda gösterilmesi de cuntanın politikasını açıkça ortaya koyar. Ki bu televizyondaki teşhirler (Gerçekler çarpıtılarak) hakimlerin PKK'lileri düşünmeden tutuklamalarına sebep konumdu.

Bu gözaltına alınmalarda ve tutuklanmalarda etken ikinci durum, halkın gözünü yıldırma, devrimcilere karşı olan sempatisini ortadan kaldırmak ve bilakis onlara alerji beslemelerini sağlamaktır.

Bir bütün olarak tutuklamalardan hedeflenen Kürdistan'da görülen ulusal demokratik muhalefeti yıkmak, kadroları tümüyle ele geçirecek daha etkin bir kavga verilmesini engellemek ve hatta böyle bir olguyu ortadan kaldırmaktır.

SERXWEBÜN- Tutuklulara karşı farklı tavır ve uygulamalar var mıydı? Bu fark neye göre ve niçin uygulanıyordu?

Ş. KAYA- Cezaevindeki uygulama 12 Eylül'den sonra ciddi biçimde değişti. Artık orası bir cezaevi değil, tüm sanıkların imhasına yönelik imhasını amaçlayan bir işkencehane haline gelmişti. Tabi bu uygulama MHP'li, MSP'li ve tırşikçi sanıklarına aynı biçimde uygulanıyordu. Seriatçılara, Siverek'li işbirlikçi ağa Mehmet Bucak'ın kendisine ve adamlarına, Mehmet İzol ve adamlarına, Hilvan'dan Süleyman aşiretinden olan kişilere ve cezaevinde yönetime ajanlık yapanlara zaman zaman gözdağı vermeden öte baskı yapılmıyordu. En ağır baskı devrimcilere ve özellikle PKK'lilere yapılmıyordu. Hem bu siyaset hakkındaki genel politika, televizyonda yapılan sergilemeler ve hem de siyasetin belirli bir kesiminin cezaevi yönetimine getirilen sovenist uygulamalara karşı direnmeleri kendilerine bu derece ağır baskı yapılmasının nedeniydi. Tabi bu hususta direnişe geçenele yapılan uygulama ile direnmeyen PKK kesimine yapılan uygulama da aynı değildi. Direnenlere yapılan uygulama, baskı, işkence tarihte eşine rastlanmamış ve düşünülemez derecede ağırdı. Bunların kesinlikle imhası planlanmıştır. Cezaevinde bulunan yani diğer siyasetlerden yargılanan devrimciler hakkında da aynı amaç geçerliydi. Onların da imhası hedeflenmişti. Fakat öncelikle direnen PKK'liler plandaydı.

SERXWEBÜN- Sizin avukatlar olarak bu tutuklamalar ve uygulamalar karşısında tavrınız ne oldu?

Ş. KAYA- 12 Eylül öncesi yapılan uygulamalarla ilgili olarak Diyarbakır'daki bulunan avukatlardan Diyarbakır barosunun tutumu nedeniyle ses çıkıyordu. Diyarbakır barosu bu konuda bazı davranışlarda bulunmuştur. Ancak 12 Eylül'den sonra getirilen baskı, yukarıda belirlediğim gibi, 12 Eylül sabahından itibaren bazı entelektüel kişilerin tutuklanmasının yarattığı korku neticesiyle hem baro ve hem de avukatlar geri adım attılar. Artık bu konuda avukatlarla birlikte etkileyici biçimde tavır koymanın olanağı kalmamıştı. Bu nedenle büro olarak meselenin üzerine eğilmek zorunda kaldık. Tutuklamalardaki usulsuzlukları, tutuklunun hakkındaki mahkemeye tahliye kararı verildikten en tez 15 gün sonra salıverilmesi, işkencehanelerde yapılan işkenceler, cezaevindeki insanlık dışı, Nazi kamplarında görülmemiş biçimdeki baskı ve işkenceler, savunmanın kısıtlanması, aile ve avukat görüşmelerinin kısıtlanması ziyaretçilerin (Türkçe bilmeyen) çocuklarıyla Kürtçe konuşmalarının engellenmesi, sanıklarının kendilerini savunma olanaklarının ellerinden alınması, mahkemelerin sanık vekillerine ve sanıklara karşı olan tavırları ile ilgili olarak değişik zamanlarda ve değişik belirlemelerle GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA-BAŞBAKANLIĞA-ADALET BAKANLIĞINA-GENEL KURMAY BAŞKANLIĞINA-BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA-TÜRK HUKUK KURUMU BAŞKANLIĞINA-DİYARBAKIR BAROSU BAŞKANLIĞINA-SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞINA-MAHKEME KIDEMLİ HAKİMLİĞİNE başvuruda bulundum ve yapılan uygulamaların durdurulmasını ve gerekli incelemelerin yapılarak soruşturmanın yapılmasını istedim. Bunun yanında hazırladığım bu metinleri faaliyetinden men edilmiş bulunmasına rağmen bilgi için elde CHP yetkililerine-Cumhuriyet gazetesine de gönderdim. Ayrıca demokrat ve yurtsever ve devrimci kesimde bu hususta bilgilendirdik.

Bu başvurularımıza karşı hiçbir değişiklik olmadı bilakis üzerimizdeki baskı büyük bir ölçüde arttı. İzlenmeye başladık. Mahkemede duruşmalarda bu konularda tavır koymam, sanıkların belirlemelerini tutanaklara geçirmem olumlu olmasa dahi karar aldırılmaya zorlamam, savunmalarında "işkenceler yönetimin, yargıçların, savcılarının emri ile yapılmaktadır, işkence ifadesinin karara dayanak yapılmasını, cezaevindeki uygulamalara karşı mahkemelerin tedbir alması yasal olarak gerekli gayretleri göstermemesi, yargıçların, savcılarının ve hatta avukatlarının işkenceye o-

nay verdikleri manasında olduğu, yapılan başvurularımız karşısında yetkililerin araştırma ve hiç olmazsa ilgiliden durumu sorma biçiminde bir girişimleri olmadığına göre, tüm yöneticilerin ve cuntanın işkenceyi benimsediklerini ve işkencelerin onların emri ile yapıldığını gösterdiği" yolundaki vurgulamalarımız ilgililerin, mahkemelerin ve savcılarının hoşuna gitmediği için bize karşı davranışlarında da bir değişme oldu.

Bu hususta babalar kanalıyla da gerekli başvuruyu yaptık. Ancak bu da bir sonuç vermedi.

Benim tutuklanmamdan sonra, artık meselenin üzerine gidilmesi olanağı avukatlar açısından hiç kalmadı. Artık mahkemelerde bu konulara değinmekte ve bu konuda bir belirleme rastlamadım ancak avukat Hüseyin YILDIRIM belirli zamanlarda bu konuda gereken biçimde belirlemelerde bulunmuş ve hatta yasal olarak meseleyi tahli ederek yapılan uygulamaların durdurulmaması halinde mahkemeye güven duyulmayacağını da vurgulamıştır. Ki avukat Hüseyin YILDIRIM'da bu davranışından ötürü gözaltına alınmış savcılar ve hakimlerin de katıldığı bir oyun tezgahlanarak kendisi tutuklanmıştır.

SERXWEBÜN- Hangi davaların avukatlığını yaptınız, bunlar şahsi davalar mıydı, grup davaları mıydı? Niteliği neydi?

Ş.KAYA- Girdiğim davalar tümüyle siyasi davalar. Münferit açılmış davalar olduğu gibi grup davalarında yargılanan sanıkların da vekiliydim. PKK, Özgürlük Yolu- Rızgarı- KUK-Dev-Yol -Kurtuluş -Kawa -TİKKO -grup davası sanıklarının da vekili idim. Tabi bu grupların tüm sanıklarının vekâleti bende değildi. Bir çok sanığın ayrıca vekilleri vardı. Ancak grubun çoğunluğunun davasını oluşturduğum ortak büro yüklenmişti. Ki bu çoğunluk 3/4 oranındaydı. Ancak ben siyasetler açısından grup davalar açılmadan açılan münferit davalara katıldım. Örneğin Orhan AYDIN ve Zeki YILMAZ'ın davaları gibi, bunların adeti yüzü geçer. Ancak yukarıda belirttiğimiz davalara bakış açımız, mahkemedeki tavrımız, meselenin üzerine ciddi biçimde eğilmemiz nedeniyle, grup davalarını rahat sürdürebilmek ve sanıkların direnişlerini kırmak, siyasi savunma yapımlarına meydan vermemek ve kendilerine yapılan baskıların tutanaklara aktarılmasını önlemek ve kamuoyuna yansımaları ve ileride tarihsel araştırmada görülecek hatalarını gizlemek için düzenlenen küçük bir oyunla tutuklandım. Ki ben tutuklandığım daha doğrusu gözaltına alındığım sıra PKK merkez grup davası iddianamesi verilmiş ve duruşma günü saptanmıştı. İddianameyi dizgeleştirip savunma sistematimini hazırlamama bile olanak verilmeden gözaltına alındım. Benim gözaltına alınmamı gerektiren durum da hemen iddianamenin telti edildiğinin gecesi işkencehanede tezgahlanmıştı.

SERXWEBÜN- Bu davalarda PKK davası karşısında mahkemelerin tutumu ve hedefi neydi? Uygulamaları ne oldu, bunun hukuki değerlendirmesi yaparmısınız?

Ş. KAYA- Mahkeme PKK davasında peşin hükümlü idi. Özel eylemlerin dışında, tüm PKK'li sanıklara T.C.Y.nın 168/1 maddesi uyarınca 15 yıl ceza verecekleri davranışlarından kesinlikle anlaşılmaktaydı. Ve bu hususta uygulama da oldu ve yargıtay da bu konunun üzerinde durmadan verilen kararı onayladı. Bundan anlaşılıyorduk, yargıtay da bu konuda şartlı ve peşin hükümlü. Mahkeme kendi dışında düzenlenen senaryo uyarınca bu davada hareketi durdurdu. Hareketin bir çete hareketi olduğu ve çıkarlarından kaynaklanan aşiretsel bir kavga olduğu savcılıkça vurgulandığı gibi, mahkeme meseleyi bu açıdan almakta yukarıda belirlediğim gibi senaryo uyarınca bunu sergilemeyi amaçlamaktadır. Siyasi savunma yapan tutukluların bu konuda getirdikleri açıklamaları bir yerde keserek olaylara dönük konularda cevap vermeye kendilerini zorlaması da bunu göstermektedir.

Sıkıyönetim mahkemeleri kesinlikle bağımlı mahkemelerdir. Hele PKK davasının sürdürülmesinde bağımlılıklar açık ve kesindir. Ve bu mahkemenin yapılan siyasi savunmalar karşısında bağımsızlığı hiç sözkonusu olamaz. Çünkü sanıklar savunmalarında devlete karşı olduklarını, Türkiye sömürgeci devletiyle kavga verdiklerini açıkça söylemektedirler. Mahkemede, kendisine karşı kavga verdiği devletin mahkemesidir. Ve o devlete bağımlıdır. Bu halde bu mahkemenin bağımsız davranması sözkonusu olur mu?

Böyle bir mahkemenin hukuki durumunun varlığı sözkonusu olamaz. Duruşma yöntemlerinin ve verdikleri kararlarında hukuk açısından değerlendirilmesi yapılmayacağı gibi hukuka uygunluğu da düşünülemez. Bu kendisine silah sıkın karşısında, kendisine silah sıkıy yargılaması manasındadır. Bu durumda o kişinin adalet kurallarına uygun ve tarafsız davranacağı nasıl düşünülür. Buradaki hukuk dışı davranış bu kişilerin kavga verdikleri devletin mahkemesi tarafından yargılanmasıdır.

ulusal muhalefeti ile ilgili davalarda T.C mahkemelerinin aldığı tavır bilinmektedir. Uygulamalar ortadadır. Bu mahkemenin başka bir davranışta bulunması düşünülemez.

SERXWEBÜN- Bu davalar ve cezaevlerindeki durumlar karşısında hukuk kuruluşları, demokratik çevreler, basın ve uluslararası kuruluşların takındıkları tavırları nasıl değerlendiriyorsunuz? Size göre bu kuruluşların etkin tavır koyabilme imkânları yok mu?

Ş. KAYA- Türkiye'de basın, 52 sayılı ve 65 sayılı kararnamelerde getirilen hükümler karşısında bu konulara eğilme durumunda değildir. Bilhassa Diyarbakır cezaevlerindeki durumları, Diyarbakır mahkemelerinin davranışlarını ve bilhassa mahkemelerde sanıklara yapılan baskıları bilmelerine ve duruşma sırasında görmelerine rağmen cuntanın üzerinde titizlikle durması karşısında gelecek baskıları hesaba kattıklarından asla yansıtılmamaktadırlar. Bu nedenle Türkiye'deki basın bu konuda hiçbir eğilimi olmamıştır, bu durumda da baskı unsuru olması mümkün değildir.

Türkiye'deki hukuk kuruluşları cezaevindeki uygulamalardan ve mahkemelerin yasa dışı taraflı davranışlarından haberdar olmasına rağmen hiçbir tavır koymamaktadır. Bu cuntanın baskısından korktuklarından mı yoksa Kürt sorununa duydukları alerjiden mi kaynaklanıyor? Bu hususta açık birşey söylemek mümkün değildir. Ancak barolar birliğinin, Türk hukuk kurumunun ve milletlerarası af komisyonu temsilcisinin Orhan APAYDIN ve arkadaşlarının tutuklanmalarında, DİSK davasında ve İzmir, İstanbul ve Ankara'daki cezaevindeki uygulamanın yüzde biri derecesindeki uygulamalar üzerinde bir nebe olsa dahi gösterdikleri hassasiyeti Diyarbakır sıkıyönetim komutanlığınca gözaltına alınan avukatlar açısından göstermediği gibi, Diyarbakır'daki sanıklar açısından da göstermemişlerdir. Bilhassa PKK davası sanıkları ile ilgili uygulamada onlar da televizyondaki sergilemelerin tesiri altında kalmış olacaklarki, tamamen alakasızdır.

Milletlerarası kuruluşların, bilhassa Avrupa Assemblesinin ve milletlerarası af komisyonunun ve hukuk komisyonunun çalışmaları olmuştur. Kanımca komisyonu oluşturan bir kısım temsilcilerin baskıları bu çalışmayı hızlandırmıştır. Ama, bu çalışmalara da Diyarbakır cezaevlerindeki uygulamalar ve Kürt halkı üzerindeki baskılar öne çıkarılarak konunun üzerine eğilmiş değiller. Diyarbakır cezaevindeki uygulamalar tutukluların imhasına yöneliktir. Kürdistan'daki uygulamalar bir ulusun muhalefeti ortadan kaldırmanın yanında onun neslinin tüketilmesi ve özünün eritilmesi de amaçlanmaktadır. Ezilen halkların yanında yer almak ve onların haklarını savunmak, Birleşmiş Milletler anayasasına göre bu kuruluşların görevidir. Milletlerarası kuruluşların uygulamaları bu noktadan değerlendirerek Türkiye'nin insan haklarına saygınlığı açısından yerini saptaması ve ona göre tedbir alması gerekir. Bu açıdan meseleye bakması halinde getireceği tedbirlerin daha etkin olacağını zanederim. Uluslararası kuruluşların tutumları Türkiye'de dikkatle izlenmekte. Ancak bu yapılanlar karşısında Diyarbakır'daki uygulamalar ve Kürt halkı üzerindeki baskılar açısından hiçbir etkisi yok. Bilakis baskılar arttırılmakta. Cunta uluslararası kurullarda Türkiye'nin insan haklarını ihlal ettiği hususunu tartışmasından tedirgin, ancak bu davranışların bundan daha ileri gitmeyeceği görüşü de kendisinde egemen.

Daha ciddi siyasal ve ekonomik tedbirlerin alınması ve bu yönde baskıların yoğunlaştırılması halinde olumlu bir sonuca varılabilir. Uluslararası kuruluşların bu konuda imkânlarının olduğu kanısındayım.

Ancak bir noktaya daha temas edeceğim. Uluslararası kuruluşlar Türkiye'deki durumun vahametini bilmemektedirler. Kendilerine ne Türk basını, ne Türkiye'deki temsilcileri gerçekleri iletmediği gibi, Türkiye'de yaptıkları incelemede de görüştükları kişiler ve kuruluşlar olayları açıklığıyla sunmamaktadırlar (ki görüştükları kişi ve kuruluşlar belli). Meseleyi tüm açıklığı ile bilenler de teminatları olmadığından, başına geleceklerinden korktuklarından isim açarak meseleyi sunmamaktadırlar. Örneğin Fransa'dan gelen ve durumu araştıran avukatlarla Diyarbakır'daki avukatların hiçbirisinin konuşmaması ve kendilerine durumu anlatmamaları gibi.

Cezaevinde işkence altında bulunan sanıklar dahi güvencenin bulunmamasından ötürü, mahkemelerde cezaevindeki uygulamaları dile getiremedikleri gibi, ziyarete gelen avukatlarına, ailelerine de söylememektedirler. Böyle bir belirlemede bulunan sanığın hücreye atılmaktan kimsesizce Diyarbakır cezaevinde.

Şu konuyu da kavramak gerek. Türkiye'de bundan böyle gelecek bir demokrasi sözkonusu değildir. Anayasanın, tüm kuruluşlarla ilgili, hatta siyasi partilerle ilgili hükümleri kayıyacağı açıktır. Çıkarılan yasa-

larla bu belirlidir. Hakimler yasası, Anayasanın yetkileri ve kuruluşu, Danıştay yasası, dernekler yasası polis yetkileri yasası, T.C yasa-sının bazı maddelerindeki cezaların arttırılması ile ilgili yasa ortadayken, insan hak ve özgürlüklerin Türkiye'de varlığı sözkonusu olabilir mi? Basın yasası gündemde, sendika yasası gündemde, hazır bekliyor. Yakında çıkar. Ne grev ve ne de sendika kurmada ve sendikaya üye olmada özgürlük. Ne de sansürlü basın. Önemli olan anayasanın hazırlanması, partilerin kurulması, seçimlerin yapılması, demokrasi denen bu ise, doğrudur. Türkiye'de sivil idare gelecek, partiler de olacak. Ama nasıl bir sivil idare ve nasıl parti ve anayasada insan hak ve özgürlüklerine getirecek kısıntılar ne olacak ve temel ve demokratik kurumların dizgelenmesi ne şekilde gelişecek bunu gözlemek gerekir. Ki bu konuda biçimlenme ve kapsam ortada ve bilinmemekte.

Diyarbakır cezaevinde bulunan tutukluların kesinlikle sağ çıkmayacakları ve çıkarılmanın da ya kısa bir zamanda yaşamlarını yitirecek biçimde hastalıklı çıkacaklarının bilinmesi yanında, Türkiye'de basın ve televizyondan da yararlanılarak gerçeklerin gizlenmesinin demokrasi yolundaki adımların sahte ve tüm oluşumların (örneğin danışma meclisinin) göstermelik olduğunun kavranması ve bunun kavratılması gerek. Bu halde uluslararası kurulların konuya değişik bir biçimde bakacağı görüşündeyim. Bu hususta devrimci demokrat kişilere ve kuruluşlara büyük görev düşmektedir. Kürt halkına yapılan baskıları ön plana çıkararak dünya kamusunu oluşturmak ve uluslararası kuruluşların bu biçimle soruna eğilmesini sağlamak için ciddi çalışmalar sürdürmelidirler.

SERXWEBÜN- Burjuva hukuk kuralları, insan hak ve özgürlükleri açısından Diyarbakır mahkemesinde görülen davaların durumunu değerlendirir misiniz?

Ş. KAYA- Diyarbakır'da Şubat/1982 tarihi itibarıyla, adlimüşavirlik esas sayısına göre toplam 116 bin kişi hakkında gözaltı işlemi yapılmış ve bunlar hakkında muamele sürdürülmüştür. Hakkında kamu davası açılan sanık adeti (tutuklu ve tutuksuz) 5.000'e yakındır. Halen 2.000'i aşkın veya o seviyede kişi hakkında da soruşturma sürdürülmektedir. İddianameler kısmen verilmiş ve kısmen hazırlanmaktadır.

Bu belirlediğim rakamlar beş aşağı beş yukarı doğrudur. Elimde iddianameler, kararlar var. Tetkikinde bu rakamların gerçeği yansıttığı görülür.

Kamu davası açılmış ve açılacak kişiler hakkındaki yakıştırmalar; radyolarda, televizyonlarda ve resmi ağızlar tarafından abartılarak sergilenmiştir.

Adam öldürme, soygun, biçimindeki eylemlerden ötürü yargılanan kişi adeti 200'ü geçmez. Ki bu da soruşturmada işkenceyle tutuklulara zorla kabul ettirilen duruma göre değerlendirilmiştir. Mahkeme, tutuklular, yani adam öldürmeden, soygundan yargılananlar olaylarla ilgili bulunmadığını ve yapılan işkence karşısında dayanamayarak işlemedikleri bu suçları yüklemek zorunda kaldıklarını gözleri bağlı olarak düzenlenen tutanaklarını imzaladıklarını, ifade tutanaklarına söylemedikleri hususların da aktarıldığını söylemişlerdir. Birçok olaylarla ilgili dinlenen tanıklar da suçu kabul eden bu tutukluların olayda olmadığını kesin belirlemişlerdir. Bir kısım olay tanıkları da olayı anlatmış ancak o olaylar nedeniyle yargılanan tutuklulardan bir kısmını olayda gördüğünü ve diğerlerini tanımadıklarını ifade etmişlerdir.

İki yüz kişinin dışında kalan tutuklular hakkında açılan kamu davası. T.C.Y nin 168. 171. 141/1-5 ve 142/3 maddelerinin uygulanması ile ilgili davalar. Yani dernek kurma, bildiri dağıtma, yayın yapma, geceler düzenleyerek Kürt folklorunu sergileme, sendikal çalışmalar ve kitle örgütleri bünyesinde yapılan faaliyetlerle ilgilidir.

Ben Kürdüm diyen, Kürtçe türkü söyleyen, evinde Kürtçe bant bulunan, yahut Kürtçe yazılmış şiir kitabı görülen, Kürt tarihi, folkloru veya Kürt sorunu ile ilgili açıklamalar getiren yayınlar elde edilen yasal olarak kurulmuş Kürt halkı üzerindeki uygulanan baskılara karşı tepki gösteren derneklere üye olan, devrimcileri evinde misafir eden, yayın oluşturan, gazete ve dergilerde bu konularda yazı yazan, duvarlara sömürgeciliği kınayan ve buna benzer konularda içeriği bulunan afişleri asan ve bildiri dağıtan herkes hakkında soruşturma açılmış tutuklanmışlardır. Ve bu olaylardan ötürü haklarında kamu davası açılmıştır. 200 kişinin dışında kalan ve yargılanan diğer 7.000'i aşkın kişinin durumu budur.

Başarılı S. 7 de

PKK Davası Avukatlarından Şerafettin Kaya ...

Bu davranışların yasal olarak suç sayılması mümkün değildir. İnsan hak ve özgürlükleri açısından, insan hakları evrensel bildirgesine ve anayasadaki hükümlere göre bu davranışlardan ötürü kişinin cezalandırılması, tutuklanması hiç söz konusu olamaz. Üstelik bu davranışların T.C.Y'nin 168, 171. maddesi içinde değerlendirilmesi yasal durum itibarıyla mümkün değildir.

Ancak daha evvelce belirlediğim gibi hedeflenen, Kürdistan'ın ulusal muhalefetine karşı amaçlanan durum karşısında bu sanıkların daha fazla cezaya çarptırılması için TCY'nin bu maddeleri gündeme getirilmiştir.

SERXWEBÜN- Yedibuçuk aylık acılarla dolu bir tutukluluk dönemi yaşadınız, tutuklanmanızı PKK davasının açılmasının iddianamesinin verildiği ve duruşma gününün saptandığı sıra olduğu dikkate alırsanız, bu olayla davalar arasında bir ilişki olduğu, davalar ve sizin üzerinizde bir baskı ve yıldırma amaçladığını düşünüyormusunuz? Tutuklanmanızdaki amaç neydi?

Ş. KAYA- Grup davalar açılmadan önce, siyasi niteliği olan ve Kürdistan'da var olan ulusal demokrat muhalefet içinde yer alan siyasetlerle ilgili açılan münferit davalarda yasa dışı uygulamalar karşısında koyduğumuz tavır bilinmekte idi. Sıkıyönetim komutanlıkları, askeri mahkemeler, yapılan bu insan haklarına ters, yasa dışı uygulamaların dışarıya yansımaları karşı oldukları gibi, bu konuların mahkemelerde tartışılmasına ve tutanaklarda bu tartışmaların görülmesine de asla taraftar değildik. Sanıkların işkence ve baskılar üzerinde durmaları, mahkemeye karşı direnmeleri ve siyasal savunma yapacakları ve siyasal teşhirde bulunacakları gündemde idi. Sanıkların bu davranışları karşısında mahkemenin yasa dışı tedbirlere baş vuracağı ve cezaevlerinde ve diğer kesimlerde yaptırılacak baskılarla bu durumu çözüme bağlayacakları da açıkça görülmüyordu. Bu konuda başarıları, sanıkların desteksiz bırakılmasına bağlıydı. Bu destek, Avukatların ve siyasetlerin yaratacakları kamuoyu ile geliştirecekleri halkın desteği olabilirdi. Ki, bu halde yapılacak şey, avukatların susturulması ve kamudan meselelerin gizlenmesi, demokratik ve aydın çevreler ve köylüler üzerinde uygulanacak baskı ile bunların tavır koyamamalarını sağlamaktı. Basın üzerinde korku yaratılmıştı. 52 Sayılı kararname ve her gün komutanların yazılan yazılarından dolayı sorumlu müdürleri ve yazılan yazıların soruşturma merkezlerine çekerek ifadelerini almaları, burada verilen gözdağı bunu sağlamıştı ve basın komutanlığının müsadese olmadıkça hiç bir şey yayınlamamasıydı.

Köylü, esnaf, işçi üzerindeki baskı da yoğunlaştırılmıştı. Hukuk Kurumlarının üzerindeki baskılar, kurumlardaki kadro açısından değerlendirildiği gibi diğer biçimde de sağlanmıştı. Avukatların susturulması lazımdı. Daha önce birçok Avukat alınmıştı. Ancak istenilen sonuç elde edilememişti. Bizi susturamamışlardı. Büroyu susturamamışlardı. Ki, bizlerin mahkemedeki tavrı, müvekil-vekil ilişkisi açısından diğer avukatları da ilgilendirmekteydi, bu nedenle istemeye istemeye bizim koyduğumuz bu tavrı avukatlar da katılma durumunda kalıyordu zaman zaman.

PKK merkez grup davası iddianamesi hazırlandı. Duruşma hazırlıkları, salon hazırlıkları yapıldıktan cezaevindeki uygulamaları, tutukluların imhasına yönelik baskı ve işkenceleri bilen mahkeme ve komutanlık, sanıkların bu konuda duruşmada gereken tavrı koyacaklarını da bildiklerinden bu hususta da tedbir alma durumundaydılar. Ki bu tedbirler sanıkların işkence ve baskı altında mahkemeye getirilmeleri, zincirlere bağlanmaları, aç susuz bırakılmaları, halsiz bırakılmaları, duruşmada her kişinin başına bir asker tutarak baskı altında tutulmalarını içermekteydi, ancak en büyük tedbir bu sanıkların desteksiz bırakılması durumuydu.

Açılan 568 sanıklı davada 420 sanık tutuklu. Bu sanıkların 400'ünün avukatı bendim ve benim büromda çalışan avukatlardı. Ayrıca serbest sanıkların da en azından 100'ünün vekaletnamesi bizdeydi. Görülen durumumuz itibarıyla sanıkların yanında yer alacak ve onlara bu konuda destek olacak da bizdik. Ta 1971'lerden niteliğimiz bilindiği için beni ve büromdaki avukatların öncelikle susturulması icabıydı. Çok iyi bilinmekteydi ki, benim içeri alınışımı diğer avukatlar da paniğe kapılacak, zaten bu konuda ta başından itibaren etliye sütlüye karışmadan davaları sürdürme yolunu tercih eden, ancak bazı zorlanmalar ile zorunlu olarak tavır koyma durumunda bulunan avukatlar geri çekilecek ve mahkemenin gündümüne gireceklerdi. Ayrıca benim gözetilme alınamam ve tutuklanmam durumunda kurduğum büronun dağılacağı ve ortak çalışan avukatların da bırakıp gidecekleri de hesaplanmıştı.

Belirlediğim bu gerekçelerle, yukarıda sergilediğim tedbirler bütünlüğü içinde, iddianemenin sanıklara ve vekillerine tebliğinin yapıldığı günün akşamı, işkencehanede 15 yaşındaki bir çocuğun ifadesine ekledikleri manasız, soyut bir kaç kelime bahane edilerek gözaltına alındım. Bilahare 1971 yılındaki davaları takibim, ortaklık ve hemşerilik ilişkilerim, 1977 seçimlerinde yayınlanan bildirimler kaynak yapılarak tutuklandım. Bu tutuklama sebebinin gizlenmesi için uydurulmuş hukuki kılıftı.

Benim tutuklanmam sonucu istenilen sonuçta da vardı. Günlendir aç ve susuz bırakılarak, dövülerek, askıya alınarak, sağlıkları bozulmuş 02.00'den 09.00'kadar ayakta tutulan sanıklar, zincirlerle bağlanmış ve elleri arkadan kelepçelenmiş olarak duruşmaya götürüldü. 83 kişi, bu kadar baskılara rağmen, duruşma salonunda yapılan baskıya nazaran mahkemede, cezaevindeki baskıları, duruşma hakiminin en ağır biçimde şiddet göstermesini de hiçe sayarak dile getirmiş ve bu konuda tedbir alınmadan can güvenlikleri sağlanmadan hüviyet tespitine katılmayacaklarını belirlemişlerdi ve direnmişlerdi. Diğer sanıkların hüviyetlerini tesbit ettirmelerine rağmen bunlar bu konuda ısrar etmişlerdi. Bu direnişlerini duruşmadan döndükten sonra cezaevinde sabaha kadar hatta duruşma saatine kadar yedikleri dayığa aç susuz kalmaya rağmen ikinci gün de sürdürmüşlerdi. Mahkeme bunu bekliyordu. Tedbiri de bunun için almıştı. Her sanığın başında bir asker vardı ve ziyaretçi olarak kimse alınmamıştı ve mahkeme basının meselelerine üzerine gitmemesi için tedbir de oluşturulmuştu.

Sanıkların bu direnmelerine ve mesele üzerine bu derece ciddi eğilmelerine rağmen, mahkemede bulunan 10'u aşkın avukatların hiçbirinden ses çıkmamış ve bir tanesi kalkarak bu yapıyı uygulamaları kınamamış ve talep getirmemiş.

Mahkeme bu hususta da tedbir almıştı. Bizim tutuklanmamızla sanıkların savunucuları (avukatlar) tarafından desteklenmesini ve konunun hukuksal tartışmaya sokularak usulsüzlüklerin sergilenmesini de böylece engellemişlerdi.

Sanık savunucularından, büromuz ortak avukatlarından Hüseyin YILDIRIM bu konuda sonraki celselerde tavır koymuştu. Bu avukat arkadaşın böyle bir tavır içine girmesi, bu usulsüzlüklerin sergilenmesi için diğer avukatları ve demokrat kesimi zorlaması mahkemenin hoşuna gitmediği gibi, komutanlığında dikkatini çekmişti. Her ne kadar avukatları harekete geçirememişti (bürodaki avukatların dışında). Gereken desteği sağlamadığı için mahkemedeki davranışları belki de etkin olamamıştı. Ancak, komutanlık ve mahkeme, bu avukatın bu tavrını affedememiş ve düzenlenen bir oyunla kendisini tutuklamışlardı.

Şimdi bu arkadaş benim gördüğüm baskının, bana yapılan işkencenin aynısıyla karşılaşıyor.

Kanımcı bu belirlemelerimden ve belirttiğim olaylarda, mahkemenin ve komutanlığın sanıklar üzerindeki ve avukatlar olarak bizim üzerimizdeki baskısının nedenleri ve boyutları anlaşılır. Ki bu belirlemelerimiz direnen sanıkların direnişlerini bırakmalarının sebebinin de ortaya çıkarır.

SERXWEBÜN- Tutuklanmanız karşısında barolar ve demokratik kamuoyunun tepkisi ne oldu?

Ş. KAYA- Gözetilme alınmamın ve tutuklanmamın nedeni barolar, demokratik kamuoyu tarafından çok iyi bilinmekteydi. Bundan etkilenenleri doğaldı. Ama tepkileri olmuş olmamıştı, içerde olduğum için bilemedim. Tek hücrede tutulduğum ve dışarıyla tüm ilişkilerim kesildiği için bunu bilemem. Fakat bana uygulanan baskı, yapılan işkence; bir tepki gösterilmişse de bunun etkileyici olmadığını göstermektedir. Ancak arasıra cezaevinde beni dayaklamaya bana işkence yapmaya gelen yüzbaşı, teğmen ve çavuşlar, "ulan senin, Avrupa'ya da komisyonuyla da ilişkin var, sen ne büyük avukatsın" şeklinde belirlemeler yapıp hareketlerini sürdürüyorlardı. Bundan ilgili kuruluşların hakkımda bazı girişimlerde bulunduğumu anlamıştım. Serbest bırakıldıktan sonra Almanya'dan, Fransa'dan, bazı avukatların geldiklerini ve benimle görüşmek için girişimde bulduklarını ve komutanlıktan ve mahkemeden bilgi istediklerini söylediler. çıkışla içinde bulunduğum durum (sağlık açısından) iç açıcı değildi, bu nedenle tedavi olmak ve istirahat durumundaydım. Bu nedenle bu durumu araştırma imkânım olmadı.

SERXWEBÜN- Tutuklandıktan sonra, cezaevlerindeki ve sorgudaki baskı işkenceler ve yöntemleri ile ilgili izlenimleriniz ne oldu? Genelde tüm Diyarbakır cezaevindeki siyasi tutuklular, özeldede PKK'li tutuklu kadro ve

sempatizanlara yönelik baskı ve işkenceler ve tutukluların bunlara karşı takındığı tavır konusunda görüşünüz nedir?

Ş. KAYA- Sorgulamada yapılan işkencede amaç yakalanması ve tutuklanması amaçlanan kişilerin isimlerinin söylenmesi ve bunların suçlanmasını sağlanmasındı. İşkenceler sonucunda hem kişi ilgisi olsun olmasın bir çok suçları yüklenmekte bu arada birçok kişinin isimlerini söylemekte ve bu isimler arasında siyasi şubenin suçlamayı amaçladığı biçimde belirtilen isimleri saymaktaydı. Aslında tutanaklar işkence sırasında düzenleniyordu. İşkencelerle belirli hususlar bilahare istenildiği biçimde yazılarak yine işkence ile okutulmadan gözü bağlı olarak kişilere imzalatılmıyordu.

Gördüğüm şekliyle geçmiş dönemlerdeki kaba ve usulsüz işkence yerini, planlı ve sistemli bilimsel olarak şekillendirilmiş işkenceye bırakmıştı. İşkence yapanlar işkence yapmada uzmanlaşmış, psikolojik baskıyı ön plana çıkararak sonuca gitmeye çalışıyorlardı. İşkenceler açısından kişinin ölümü önemli değildi. Onların önemedikleri husus sonuca varılmayıydı. Bu nedenle kişiden istediklerini almaya kadar onu öldürmemeye ve takatten tam manasıyla düşürmemeye çalışıyorlardı. Yaptıkları uygulama metoduydu.

Ciddi biçimde eğitilmiş bulunan bu işkenceler kişinin zayıf yanını çok iyi saptıyorlardı. Ve saptadıkları bu zayıf noktadan hareket ediyor ve tüm baskıları bu noktada merkezleştiriyorlardı, aç bırakmak, susuz bırakmak, uykusuz bırakmak, copla vurmalar, tekmelemeler, sözle ve elle hakaret ve sarkıntılıklar, vaiz vermeler başlangıçta uygulanan ve kişinin zayıf yanını saptamak için yapılan elenselerdi. Kişiyi soyundurmak, gözünü devamlı bağlı tutmak, soyunmuş kişinin penisini, dudaklarını yetiştirilmiş köpeklerle yalattık, açık havaya alınarak kulağının dibinde silah patlatmalar, elleri bağlı sıcak bir odaya bırakılarak terletmek ve kıpırdamasını engellemek, terini silmesine, kaşınmasını meydan vermemek gibi uygulamalarda psikolojik baskı açısından yapılan uygulamalardı. İnce uzun bir tahtaya bir kişiyi uzun süre oturtmak ve onun burnunu, kulağını kaşınmasını engellemek, akan burnunu silmesini önlemek de psikolojik baskı açısından düşünülen bir yöntemdi.

İşkenceler bu uygulamalarla kişinin direncini kırdıktan sonra sonuç alıcı uygulamalara girişiyorlardı. Bu da, ellerinden (önden ve arkadan değişik biçimde) bağlayarak askıya alma, kum torbası ile dövmeye, penisinden ve kulak memesinden kutupları bağlayarak elektirik verme, ayaklardan havaya sallandırılarak aynı uygulamadan geçirme, kişiyi çırılçıplak ederek ince deri bir sırmıla, copla ve özel hazırlanmış sopalarla dövmeye, falakaya yatırma, ayağa çivi çakmak (Hayri DURMUŞ'a yapılan), yere döken kızdırılmış mermi çekirdekleri ve kömürler üzerinde yürümeye zorlama, saç çekme, bıyık çekme şeklinde yapılıyordu.

Cezaevindeki uygulamada tutuklu bulunan kişilerin imhası amaçlanmaktaydı. Bu uygulama planlanmış ve programlaştırılmış ve belirli ilkelere bağlı olarak tüm siyasetler için sürdürülüyordu. Ancak, karşıdevrimci olan, yönetime işbirliği içinde olan kişiler bu uygulamanın dışında.

Uykusuz, aç, susuz bırakmak, hücrelere alınıp günlerce hücrelerde tutulmak, hakaretler, küfürler bir yana cezaevindeki bulunan kişiler hemen hemen her gün dayaklanmaktadırlar ve her gün işkenceden geçirilmektedirler. Koğuştaki hücrede, eğitim alanında, aileleriyle görüşmeye götürülüp getirildiklerinde, avukat görüşmelerinde ve her fırsatta tutuklular basit bahanelerle dayaklanırlar. Bunun yanında eğitilmelerine çıkarılır ve kendilerine en ağır hareketler yaptırılır. Bundan amaç kişinin kalp hastasıysa bu hastalıktan ölmesini, değilse böyle bir hastalığa tutulmasını ve diğer iç organlarında arza meydana getirmek yanında, onları psikolojikmen bunalıma sokmak ve akli dengesini yitirmesini sağlamaktır. Ayağı tutmayanlar, ciğer, böbrek, mide, barsaklarından iyice rahatsızlaşanlar yanında akli dengesini yitiren bu hususta sarsıntı geçiren yüzlerce tutuklu mevcuttur. Şu anda cezaevinde.

Kişinin sağlığını bozmayı amaçladıkları, iki ay aç ekmek, az yemek vererek büzülen midelere, büzülen barsakları bozabilmek için birden iki gün üst üste fazla yemek getirilmesi ve bunun tümünü yemesi için kişinin zorlanmasında da açıkça anlaşılır.

Bu uygulamalar karşısında, bir kısım PKK'li sanıklar direndiler. Bu direniş beşbuçuk ay sürdü. Bu direnme, ölüm orucuna yatma, getirilen dua okuma, ant içme, marş söyleme, kalkma, kurallarına uymama şeklinde sürdürülüyordu. Bunlara karşı yapılan baskı Nazi kamplarında bulunan esirlere yapılmamış baskılardı. Eşi görülmemiş bir baskı ve eşi görülmemiş baskı karşısında direniş. Ancak yukarıda belirlediğim gibi bu beşbuçuk ay sürdü. Kamuoyunun suskunluğu, dış desteğin bulunmaması, di-

renenlerin miktarının yoğun olmayışı ve yapılan baskının ağırlığı ve koşulların giderek zorlaşması nedeniyle daha fazla sürmesi de olası değildi.

Şu anda Diyarbakır cezaevinde bulunan 2000 kişinin (cezaevinde tutuklu sayısı 2200) yaşam imkânları ortadan kalkmış gibi. Hepsini zayıflamış ve hepsinin iç organları hasta. Bir kısmı akli dengesini yitirmiş. Bir kısmının ayakları tutmaz durumda, çoğunun yüz gözü şişkin. Hepsini vücut bütünlüğünü yitirmiş durumda, ancak verdikleri kavganın büyüklüğüne, Kürdistan ulusal demokratik muhalefetine olan inançlarını sürdürmektedirler.

Tutukluların bu durum karşısında, dış destek olmadığı sürece tavır koymaları ve birlikte hareket ederek direniş göstermeleri olası değil. Ancak şartların değişmesi, dış desteğin belirli bir ölçüde doğması halinde tutukluların bu insanlık dışı tüketmeye yönelik sovence uygulamalar karşısında tavırsız kalmayacakları açıktır.

SERXWEBÜN- Davalar şu anda hangi aşamada bulunuyor ve muhtemel sonuçları ne olabilir?

Ş. KAYA- Hemen hemen bütün grup davaları açılmış ve duruşmalar sürdürülmektedir. Rızgari- Ala Rızgari-Özgürlük yolu-DDKD-davaları savunma safhasına gelmiş. KUK davası delillerin toplanması aşamasında. PKK merkez davası yazılı deliller okunmuş ve savunma safhasına gelmiştir. PKK diğer grup davaları delillerin toplanması safhasında (örneğin Viranşehir - Suruç - Halfeti - Merkez Urfa - Batman ek - Birecik grup davaları), Mardin ek, Diyarbakır ek ve ikinci Batman ek grup davaları da sorgulama safhasında. Kawa, Kurtuluş, Dev-Yol ve TİKKO grup davaları da delillerin toplanması aşamasında.

Davaların sonuçları belli. Mahkeme kararını çok önceden hazırlamış. Duruşma başlatılacak ceza miktarı değerlendirilerek duruşma sürdürülmüştür. Bir kısım sanıkların tahliyesi de bu ölçüde değerlendirilerek kararlaştırılmıştır. Tahliye edenler kendilerine verilecek ceza miktarınca tutuklu olan kişilerdir. Mahkeme cuntanın emri ve politikası gereğince cuntanın gelişine haklılık kazandırmak için yasaları çiğneyecek, hakkaniyet kaidelerini bir kenara bırakacak ve tüm sanıkları cezalandıracaktır ve çekinmeden de ölüm cezası da verecektir. Bunu sırf cuntanın gelişini kamu önünde haklı kılmak için dahi olsa yapma durumunda dırlar. Diyarbakır'daki hakimlerin, yukarıdan gelen emrin dışına çıkarak hukuki tavır koyacaklarını veya bu hususta kısmi dahi olsa bir direniş göstereceklerini düşünmüyorum. Devletin mahkemesinin, kendi devletine karşı kavga verdiğini ve onun Kürdistan'ı sömürüsünü ortadan kaldıracığını ve bu yolda kavganın durmayacağını söyleyen kişiyi karşı vicdani davranması düşünülemez. Şovenizmin en ağır biçimde varolduğu bir ülkede ve bu girdab içinde şartlanmış kişilerin davranışlarında vicdanlık ve insanlık düşünmek mümkün değildir.

SERXWEBÜN- Bu davalar nedeniyle sizin dışınızda tutuklanan avukat oldumu? Bu bakımdan avukatlara yönelik baskılar nelerdir?

Ş. KAYA- Bu konuda yukarıda yönelttiğiniz soruları yanıtlarken kısmi belirlemede bulunudum. Benim büroda çalışan avukatları dışında baskı yapılmıştır. Avukat Mahmut BİLGİLİ iki kez gözaltına alınmış ve her seferinde işkenceden geçirilmiş ve kendisi bırakılmıştır. Her işkence alınıp, kendisine Diyarbakır'da avukatlık yapmaması tehditi yapılmıştır. Bilahare bu arkadaş hakkında giyabi tutuklama kararı çıkarılmıştır. Avukat Erdinç UZUNOĞLU benim tutuklanmamdan sonra gözaltına alınmış ve benimle ilgili beyanda bulunması zorlanmış ve ona da aynı şekilde çalışmaması ve siyasi davalara girmemesi için tehdit yapılmıştır. (bilhassa PKK davalarına). Bu avukat içerde 70 günü aşkın bir süre kalmıştır. Bilahare bırakılan bu avukat davaları sürdürmüş ve şu anda PKK davalarına da katılmıştır. Ama baskı sürmekte ve giderek yoğunlaşmakta. Bunun da akıbeti belirgin gibidir. Yine büro da ortak çalışan ve tutuklanmamdan sonra PKK davasını yürütmeyi üstlenen avukat Hüseyin YILDIRIM yukarıda belirlediğim gibi tutuklanmıştır ve halen içerdedir.

Avukatlar üzerindeki baskı ile ilgili belirleme yapmıştım. Ancak şunu belirtelim ki, şu anda mahkemelerde ve savcılıklarda gerekli işlemleri sürdürmek, dosya okumak, dosya sureti çıkarmak, cezaevine giderek sanıkla görüşmek ve onun görüşünü alarak işlem sürdürme olanakları tamamen ortadan kalkmıştır. Diğer yandan avukat muvekkilleri üzerindeki baskı da dile getirememiz durumundadır. Yapıtığı şey duruşmalarda bulunmak ve duruşma yargıçlığınıca tanınacak kısa süre içinde söz alarak birkaç cümle ile savunduğu kişinin serbest bırakılmasını istemek.

YAŞASIN HALKIMIZIN DİRENME GELENEĞİ NEWROZ

Bölge halklarının başına bela kesilen köleci Asur imparatorluğunun KÜRT, Fars ve Arap Beluci halklarının ortak mücadelesi sonucu yıkılması tarihi olan 21 Mart "Newroz" bayramının aynı zamanda Güney Afrika'da ırkçı-beyaz azınlığa karşı direnmenin de yıl dönümüne rastlaması ve Birleşmiş Milletler tarafından "İrkçığa ve Sömürgeciliğe Karşı Mücadele Günü" olarak kabul edilmesi halkımızın üzerindeki ve sömürgeciliğe karşı direnme ve özgürlük ateşini bütün saldırdı ve yoketme politikalarına rağmen sürdürme geleneğine daha evrensel bir karakter kazandırmıştır.

Yaklaşık 2500 yıl önce çok değişik tarihi ve siyasal koşullarda meydana gelen ve halkımızca bütün yasaklamalara rağmen efsaneleştirilerek her yıl ılgal ve talana karşı bağımsızlık ve özgürlük günü olarak kutlanan Newroz, günümüzde halkımızca; emperyalizme, sömürgeciliğe ve bölge gericiğine karşı bölge halklarıyla en sıcak dayanışmalar sağlayarak mücadele etme görevini yüklemektedir.

Bugün 21 Mart Newroz bizim için daha da önem kazanmıştır. Çünkü ülkemiz bölünmüş, baskı altına alınmış, sömürgeleştirilmiş ve ulusumuz Türk, Fars ve Arap gerici ve ırkçılığın tarafından yokedilmek istenmektedir. Ama tarihin her döneminde olduğu gibi, halkımız bugün de direnmeyle eksenlenmiş proletarya önderliğinde özgürlük ateşini daha da yükseltip, emperyalizme, sömürgeciliğe ve gericiliğe karşı mücadele kızı bayrak etrafında coşkuyla birleşmektedir.

Dünya çapında sosyalist sistemin, ulusal bağımsızlık hareketlerinin ve proleter mücadelelerin her geçen gün yeni mevziler kazandığı, çöküşe giden emperyalizmin daha saldırganlaştığı ve bölgemizde sıcak savaş merkezlerinin hızla oluştuğu bugünlerde halkımız 21 Mart'a tarihin her döneminkinden daha büyük direnme ruhu ve daha çetin bir mücadele giriyor. İşte halkımızın direnme sembolü haline gelen bugünü kavrayabilmek ve binlerce yıldır gün gittikçe daha da yükselen Newroz ateşini anlayabilmek için biraz tarihe bakmak gerekir:

M.Ö. bin yıllarında ortadoğu'da insanlığın halklaşma aşamasına geçerek çeşitli devletler kurduğu, bilim ve teknikle ilerlemenin olduğu, üretim ve ticaretin geliştiği bir dönemde Asurlular köleci bir devlet oluşturarak Hindistan'dan Akdenize kadar, olan bölgeyi tehdit altına aldı. Güçlü Sümer, Babil, Elam devletlerini yıkarak bu halkları toptan köleleştirdi. İran ve Kurdistan'a da defalarca saldırılar düzenleyerek halkı ya kısmen köleleştirdi ya da yağma, talan ve baskı altına aldı. Öte yandan Mısır ve Anadolu'ya da seferler düzenleyip buraları haraca bağladı. Önüne geçebilecek hiçbir kuvvet tanımayan Asur imparatorluğu halkları yarattığı tüm değerleri tahrip ediyor onları köleleştiriyor ve tarih sahnesinden silmek istiyordu. Köle hapishanesine dönen imparatorlukta insan kafalarından kaleler yapıyor, halkları yurdundan kovuluyordu.

Bu dönemde aşiret örgütlenmesini aşarak çeşitli devletçikler ya da aşiret konfederasyonları içerisinde örgütlenen Kürtlerin halklaşma sürecinin öndeki en büyük engel Asur imparatorluğu'du. Kürtlerin önünde iki yol vardı; ya Asur'a karşı birleşip tarih sahnesine halk olarak çıkmak, ya da teslimiyeti kabul ederek köle olarak kalmaktı. Diğer halklar gibi Kürtler de direnme yolunu seçtiler. M.Ö. 900 yıllarından itibaren Asurlar Kurdistan'a karşı güçlü saldırılar başlattılar. Saldırıların esas amacı Kürtleri köleleştirmek ve verimli toprakları olan Mezopotamya'yı ele geçirmektir. Ama Kurdistan'a üçyüz yıl süren bu saldırılar her seferinde güçlü bir direnmeyle karşılaştı. Kürt prensiplerleri ve aşiret konfederasyonları (Köti, Lolo, Kasi, Mitani, Hüri, Xaldi, Müski vb.) Asur saldırılarına karşı kendilerini koruyabilmek için birleşip düşmana karşı mücadele ve direnmede çelikleşerek güçlü bir halk olan Med örgütlenmesini yarattılar.

Oluşan Med halkı, Asurlar tarafından köleleştirilmek istenen Pers, Babil ve Belucilerle ittifak kurarak ve daha da bir çok halktan da destek alarak M.Ö. 612'de Asur imparatorluğunun varlığına son verdiler. Asurlara karşı kazanılan özgürlük zaferini dağılım doruklarında ateş yakarak birbirine müdeleyen Kürtler bu tarihten sonra her yıl 21 Mart gününü Yeni gün anlamına gelen Newroz'u - coşkuyla günümüze kadar kutladılar. Bu olay tarihi süreç içinde değişiklikler geçirerek "halkın Demirci Kawa'nın etrafında birleşerek, her gün iki genç beyni yiyen zalim Dahak'ı öldürmesi şeklinde efsaneleştirildi.

Ancak Asur imparatorluğunun yıkılmasıyla halklar özgürlüğe kavuşup var-

lıklarını sürdürebildiler. Med'ler ise başkenti hamedan olan ve hemen hemen bugünkü Kurdistan sınırlarını kapsayan bir devlet kurdular. Üretim, dil, kültür, sanat ve ticaret alanında büyük gelişmeler kaydederek bu güne kadar süren ulusal kültürümüzün temelini attılar. Ayrıca daha sonra uzun yıllar Kürtlerin halk olarak varlığını koruma ve direnme ideolojisi haline gelen zerdüştilik de Asur'a karşı mücadelede yeni baştan oluştu.

Newroz'un halkımız için önemli olmasının diğer bir nedeni de Med devletinin yıkılmasından sonra uzun yıllar ülkemizin özgürlük ve bağımsızlıktan mahrum bırakılmasıdır. Kölecilik döneminde Persler, Makedonyalılar, Bizanslılar ve Sasaniler sırasıyla ülkemizi işgal ederek büyük bir yağma ve talan gerçekleştirerek halkımızı köleleştirmek istediler. Ama halkımız kendisini uygarlıktan etme pahasına da olsa dağlara çekilerek direnme olan Newroz geleneğini günümüze kadar sürdürmüştür. M.Ö.550 yıllarında Med imparatorluğunun Persler tarafından yıkılmasıyla özgürlüğünü yeniden yitiren Kürtler günümüze kadar süren bütün işgal ve talana, siyasal ve kültürel alandaki amansız ve eğmen sınıfların ihanetine rağmen direnmeyle eksenlenmiş, tüm zorluklara rağmen özgürlük meşalesini daha da yükseltmekle kalmamış, emperyalistlerin birbirinin alanlarına gün gittikçe daha da artan müdahaleleri, bütün ulusal zenginlikleri tekellerin hizmetine sunmakla yarattıkları halk muhalefeti emperyalizmin bunalımını sürekli kılmıştır.

Dünya tutsak halkları ve sosyalist sistemden yediği darbelerle çöküş süreci hızlanan emperyalist-kapitalist sistem en bunalımlı devresini yaşamaktadır. pazar ve hammadde darlığı hadsafhaya ulaşan emperyalizm varlığını en gerici tedbirlerle sürdürmeye çalışmaktadır. Emperyalizmin bunalımlarını hafifletme alanları olan yeni-sömürgelemler emperyalizmin en zayıf halkaları haline gelmeleri, emperyalistlerin birbirinin alanlarına gün gittikçe daha da artan müdahaleleri, bütün ulusal zenginlikleri tekellerin hizmetine sunmakla yarattıkları halk muhalefeti emperyalizmin bunalımını sürekli kılmıştır.

Başını ABD'nin çektiği emperyalistler, bunalımlarını hafifletmek için en barbar yöntemleri kullanmaktadır; birbirinin sömürü alanına müdahaleyi artırma, ekonomiyi askerileştirme, bütün ulusal fonları tamamiyle tekellere sunma, sosyalist ülkeleri karşı politikayı sertleştirme hatta Polonya örneği gibi müdahaleye yeltenme- ve nihayet yeni- sömürge yönetimlerini faşistleştirip, işbirlikçi yönetimleri arasında askeri saldırı paktları kurarak dünya halklarına karşı savaş açmaktadır. Pazar rakabetinden doğan ekonomik, politik çelişkilere rağmen emperyalistler dünya halklarına ve sosyalist sisteme karşı olan saldırı politikalarında uyuşmaktadır. Çünkü çağımız emperyalizmin sistem olarak sürekli bunalımı ve yıkımı dönemi ve ulusal ve sosyal devrimlerin zafere ulaşma dönemidir. Şimdiye emperyalizmin en rahat sömürü alanları teşkil eden Orta- Doğu ve Latin Amerika ülkeleri bugün emperyalizmin yıkımını hazırlayan odaklar olmuşlardır. Emperyalizmin bölgedeki gerici yönetimlere bütün yardımlarına rağmen her iki odakta da halk hareketleri gün gittikçe gelişmekte ve Salvador devrimi gerçekleşme aşamasına girmektedir. Arka bahçesinde üçüncü bir Küba görmek istemeyen ABD yönetimi kukla yönetimi ayakta tutmayı beceremeyince başta Salvador, Nikaragua olmak üzere bölge halklarına karşı direkt müdahaleyi gündeme getirmiştir. Bu durum bölgedeki devrimci hareketleri daha da geliştirmekte, dünya halklarının şiddetli tepkisine yol açmakta ve ABD yönetimi arasında Vietnam tuzağı sözleri dolmaktadır.

Ortadoğu'da faşist ve gerici yönetimlerle bölge halklarının devrimci mücadelelerini ezme ve Ortadoğu'daki sosyalist kazanımlara darbe indirmeyi önüne hedef olarak koyan emperyalizm bunu becerememesi durumunda Çık Kuvvetler ve bunun gibi ordu güçleriyle de Ortadoğu'daki çıkarlarını korumayı hedeflemektedir. Türkiye, İsrail ve Pakistan faşist üçgenini bölge halklarına karşı güçlendirirken, bu üçgeni Ürdün, Suudi, Mısır, Sudan, Basra Emirlikleri vb. gibi işbirlikçi gerici yönetimleriyle finanse etmektedir. Gerici İran-İrak savaşını destekleyerek bir yandan gerici Arap yönetimleri vasıtasıyla Irak yönetimini yeni-sömürgeci ilişkiler için alan emperyalizme diğer yandan İran yönetiminin siyasal, ekonomik zaafını çoğaltarak gerici darbe koşullarını hazırlamaktadır. Diğer yandan da Türkiye'de Şah yanlısı gerici askeri güçleri eğitmekte ve faşist Türk cuntası vasıtasıyla İran'a müdahaleye hazırlanmaktadır. Mısır'ın ihanetli iyice saldırganlaşan İsrail siyonizmi vasıtasıyla Filistin devriminin gelişmesini durdurmaya çalışan emperyalizm, bu politikasında bölge halklarının

sert direnişleriyle karşılaşmaktadır. Ulusal ve toplumsal zıtlıklarla günümüzde Ortadoğu emperyalizme öldürücü darbeler vuracak gelişmelere gebe dir

Ortadoğu'daki stratejik, ekonomik konumu ve yeni modern sosyal potansiyeliyle Kurdistan, Ortadoğu'daki anti emperyalist dönüşümün anahtarı rolündedir. Esas olarak barındırdığı sosyal güçlerin gelişkenliğinin belirlediği öncü karakteri dolayısıyla, Orta-Batı-Kuzey Kurdistan devrimi, Kurdistan parçaları arasında anti-emperyalist, anti-kapitalist dönüşümün belirleyici devrimidir.

Osmanlı feodal despotluğundan devraldığı Kurdistan'ı şanlarına yakışır barbarlıkla sömürgeleştiren Kemalist Türk burjuvazisi, dışta Sovyetler için Türkiye halk hareketleri ve Kurdistan ulusal potansiyelinden duyduğu korku ve tekelleşme istemiyle ABD'yle yeni sömürgeci ilişkiler içine girdi. İçteki dikta karakterli baskı yönetimini emperyalist destekle pekiştiren Türk burjuvazisi 1960'larda Kurdistan'da kapitalist sömürüyü yoğunlaştırdı. Ancak 1960'larda Türkiye'de yoğunlaşan yeni-sömürgeci montaj kapitalizmin yol açtığı sosyal ayrışma, sınıf kavgasını ve Türk burjuvazisinin bunalımını arttırdı. 70'lerde faşist yönetimle halk muhalefeti durduran Türk burjuvazisi, Kurdistan pazarını sömürmeyi derinleştirerek sosyal ayrışmayı hızlandırdı. Cılız da olsa doğan Kurdistan proletaryası ve yeni sosyal ortam devrimci bir temelde Kurdistan ulusal bağımsızlık düşüncesinin boy vermesini sağladı. PKK'de politik ifadesini bulan bağımsızlık mücadelesi, Kurdistan halkının modern mücadele tarihine başlangıcı oluyordu; çünkü tarihi mirası tahrip edildiği, bütün ulusal değerlerin talan edildiği, iç egemenlerin (feodal kompradorların) uşaklıkta yarıştıkları ve sömürgeci yönetimin iç dayanakları haline geldiği, küçük-burjuvazinin tam bir yozluk içinde olduğu, en yüce ulusal değerleri basit çıkarlarına alet ettikleri, yabancı sömürgeci kapitalist yapıyla iç aşiretçi dinsel yapının halkı uyuşturduğu, her türlü kültürel yozluk ve ahlaksızlığın meşru görüldüğü, devrimci alanda ulusal inkarcılığın, sosyal sövenizmin ve feodal küçük-burjuva milyetçi düşünce ve akımların egemen olduğu ağır sömürgeci baskı ortamında derinlere gömülen ulusal değeri ve direnme geleneğini bulup geliştirme hiçde kolay değildi. Bu ancak Marksist-Leninist ideolojiyle ve Kurdistan halkının tarihi direnme mirasına dayanarak gerçekleştirilebilirdi. Türk sömürgecilerinin ve işbirlikçilerinin şiddetli tepkisiyle karşılaşan bu hamle başlangıcından beri bu güçlerin saldırılarına uğradı. Verilen şehitlerle gerçekleştirilen tarihi devrimci gelişme Kurdistan halkının en şanlı tarihini başlangıcını çizdi. Düşmanın şiddeti daha başlangıcından beri Kurdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin silahlı yanını belirledi.

Gelişen Kurdistan bağımsızlık mücadelesi, Türkiye halk hareketi, iç bunalımı ve Ortadoğu'daki emperyalist çıkarlarını ürün olarak 12 Eylül 1980 Askeri darbeyle Türk burjuvazisi askeri faşist diktatörlüğe yöneldi. Siyasi erkinin iflasi olan faşist darbe, Türk burjuvazisinin varlığını sürdürebilmesi için son kurumu olan faşist ordudan başka bir şey kalmadığının işaretiydi.

Faşist cuntanın önündeki hedefler; Kurdistan ve Türkiye'deki devrimci muhalefetleri ezme tekelleri ekonomide tam rakesiz bırakmak, askeri gücü iyice artırıp bölge halklarına karşı emperyalizmin en sadık en saldırgan bekçisi haline gelmeydi. Karşısında dağınmak ve iyice güçten düşmüş devrimci muhalefeti gören faşist cunta binlerce emekçinin, devrimcinin, demokratın kanını dökererek işe başladı. Binlerce emekçi, devrimci, demokrat zindanlara atılarak en hayasız işkencelerle yüzlerini öldürdü.

Türkiye devrimci muhalefeti baskı ve katliamla susturan faşist cunta Kurdistan'ı ordusunun yardım fazlasını yağarak en içrenç uygulamalarla adeta yeniden işgal etti. PKK öncülüğündeki Kurdistan Ulusal Bağımsızlık Mücadelesinin odağı halindeki merkezlerde (Hilvan, Siverek, Batman, Mardin, Antep, Pazarlık, Bingöl, DeRsim, Kars, Ağrı) vahşetini yoğunlaştıran faşist Türk ordusu, PKK partizanlarının en sert direnmeleriyle karşılaştı. Mardin Gâb olayıyla başlayan bu direnmeler Delil DOĞAN, ve Kızıltepe Bloka direnmeleriyle devam etti...Ülkenin dört bir köşesinde faşist Türk ordusuna karşı geliştirilen kahramanca direnişlerde yüzün üstünde PKK savaşçısı şehit edildi, yüzlerce sempatanın ve yurtseverin öldürüldüğü ve direnişlerde bir o kadar da düşman gücü imha edildi. Kurdistan'a barbarlığını kusan sömürgeci faşist güçler

İSYAN GELENEĞİ NEWROZ'U KUTLAMALAR DEVAM EDİYOR

Sömürgeci-faşist cuntaya karşı yürütülen militan mücadelede ayrılmaz bir parça haline gelen 2.500 yıllık direnme geleneğimiz NEWROZ'u Avrupa'nın çeşitli merkezlerinde yapılan gecelerle, coşkuyla kutlamalar devam ediyor.

NEWROZ haftaları boyunca sömürgeci cuntayı, teşhire ve tecrite yönelik ajitasyon-propaganda çalışmaları yoğunluk kazandı. Kurdistan'lı kitlelerin bulunduğu yerleşim merkezlerinde geniş çaplı bildiri dağıtımı ve afişlemeler yapıldı. Yine aynı süre boyunca geniş kitle seminerleri düzenlendi.

Şimdiye kadar 13 Mart'ta Hamburg, 19 Mart'ta İsveç, 20 Mart'ta Frankfurt, 21 Mart'ta Paris, 27 Mart'ta Stuttgart'ta düzenlenen NEWROZ kutlamaları, Nisan ayı sonuna kadar daha birçok merkezlerde tertiplenecek. Çok sayıda Türkiye'li, Kurdistan'lı ve diğer uluslardan emekçilerin büyük dikkat ve coşku ile izlediği gecelerde katılım oldukça yüksek oldu. Hamburg'ta 1.500 kişi, İs-

veç'te 3.00 kişi, Frankfurt'ta 7.00 kişi, Paris'te 1.700 kişi, Stuttgart'ta 2.000 kişi katıldı. Kurdistan'lı ve diğer uluslardan devrimci grupların destek ve dayanışmaları ile sürdürülen gecelerde, işkenceleri, sömürgeci-faşist zulmü ve bunlara karşı yükükülerin ardından tanınmış halk ozanı Şivan PERWER'in okuduğu halk ve devrim türkülerini kitlelerce ilgiyle izlendi.

Sürdürülen kutlama geceleri bir takım hata ve eksiklikleri tartışmasına rağmen, cuntaya karşı mücadelenin ayrılmaz bir parçası haline dönüştürüldü.

Ama devrimci hareketimiz, kazandığı mevziler temelinde, cuntanın politikasının iflasetmesi ve giderek yoğunlaşan tepki ve muhalefetin olgunlaştırdığı siyasi ortamda, yürüteceği doğru önderlikle çok daha ileriye gidebilir.

Kurdistan ve Türkiye halklarına çağın en barbar askeri zorunu dayatan sömürgeci faşist Türk devleti, ancak, Kurdistan ve Türkiye halklarının, siyasi ve askeri zor temelinde geliştirecekleri devrimci mücadeleleriyle yokedilebilir.

Tarihin Kurdistan devriminin önüne koyduğu; faşist Türk sömürgeciliğini yıkmak, bağımsız ve özgür bir Kurdistan yaratma görevini gerçekleştirmek için atılması zorunlu hale gelen en acil adım, Türkiye Kurdistan'ında bir Ulusal Kurtuluş Cephesi; Türkiye ve Kurdistan halkları önünde siyasal bir hedef durumunda gelmiş olan faşist cuntayı devrimle yıkmak üzere Anti-Faşist bir Direniş Cephesi yaratmaktır.

Bugün Kurdistan Devrimi, Halkımızın 2.500 yıl önce Asur imparatorluğuna karşı yürüttüğü, bölge halklarının kurtuluşunu da beraberinde getiren mücadelesinin benzeri, fakat daha derin muhtevada yeni bir tarihi görevle karşı karşıyadır.

Kurdistan Devrimi, Türkiye'de faşist cuntanın devrimle yıkılmasında, Ortadoğu'da emperyalist çöküşü hızlandırmada anahtar rolü oynamaktadır. Bu bakımdan, Kurdistan halkının ulusal direniş mücadelesinde halkımızın yanında yer almaları, bölge ve dünya halklarıyla sosyalist güçler için de bir görevdir.

Kurdistan halkı, NEWROZ ateşini daha da yükseltmek için yarıllardır devam eden kölelik zincirlerini kırarak, acısına, direnme savaşıyla son verecektir.

KAHROLSUN EMPERYALİZM, SÖMÜRGEÇİLİK ve YEREL GERİCİLİK! YAŞASIN TÜRKİYE ve KÜRDİSTAN HALKLARININ MÜCADELE BİRLİĞİ! YAŞASIN ÖZGÜRLÜK MEŞALEMİZ NEWROZ

TÜRK BURJUVAZİSİNİN ZOR

GİRİŞ

Türkiye'de faşist bir yönetimin işbaşına geçirilmesinde dış şartların önemli etkisinin yanısıra, onun yakın siyasal tarihte yaşadığı gelişmelerin de rolü büyüktür. Zaten, Türkiye'nin yakın siyasal tarihindeki gelişmelerle uluslararası emperyalist sistemin gelişmeleri birbirine sıkı sıkıya bağlı olup, birbirlerini karşılıklı olarak etkilemektedir.

12 Eylül darbesiyle başa geçen faşist askeri yönetimin daha önceki yönetimlerle benzerliklerinin ve ayrılıklarının daha net şekilde ortaya çıkması açısından, Türkiye'nin yakın siyasal tarihinin gözden geçirilmesi gerekmektedir. Ayrıca bu, Kemalizmin geçirdiği dönüşümü tüm çıplaklığıyla ortaya koyarken, Türk devlet sisteminin içinde bulunduğu koşulları, bu koşullardan kaynaklanan biçimde artık inkâr edilemez bir tarzda açığa çıkaracaktır.

1925-40 yılları arasında henüz net bir şekilde ayrılmayan burjuvaziye temsil eden Kemalist ideoloji, politika ve devlet yapısı, uluslararası koşullardan da yararlanarak kendi tanımı-nedeni üzerinde sisli bir örtü meydana getirmiş ve bu sis altında bütün açıklığı ile izah edilememiştir. 1940'lardan sonra, burjuvazinin değişik kesimleri arasında gelişen farklılıkla birlikte ekonomide gelinen yer, Kemalizmi ve bunun devlet biçimini bir dönüm noktasına doğru getirmiştir. Özellikle II. paylaşım savaşından sonra siyasal bağımsızlıklarını elde eden ama, sosyalizme yönelmemiş olan ülkelerle emperyalizm arasında yeni-sömürgecilik temelinde ilişkilerin başladığı bu dönemde, Kemalizm de kendini bu yeni koşullara uyarlamaya ve belli değişiklikler göstermeye başlamıştır.

Emperyalizmin yeni-sömürgecilik politikasıyla uyuşan Kemalizm, ekonomideki büyümeye ve giderek tekelleşmeye bağlı olarak gerici bir devlet yapısını geliştirmiş, 1960-70 yılları ise böyle bir gelişmeyi daha da hızlandırmıştır.

Kısaca tahlil edilmek istenirse, Kemalizm, II. paylaşım savaşından sonra uluslararası tekeller ve bunları temsil eden emperyalizmle uyuşurken, içerde de ekonomide gelişen tekellerle uyuşmuş, daha önce özellikle milli burjuvazinin çıkarlarına hizmet eden devletçilik biçimini aşarak, ideolojik-politik ve devlet biçimi olarak tekeli burjuvazinin çıkarlarını dile getiren bir biçime dönüşmüştür. Aslında Kemalizm, Türkiye'nin içte ve dışta geçirdiği gelişmelerle bağlı olarak daha 1950-60 yılları arasında bir dönüşüme uğramakta, yani, uluslararası emperyalizmle bunların uzantısı durumundaki Türk tekeli kapitalizminin çıkarlarını uyumluşturan, bunu en uygun tarzda sürdüren bir evreye doğru dönüşmüş bulunmaktaydı.

Burada belirtilmesi gereken bir olgu, Kemalizmin sivil faşist gelişmeler karşısındaki anlamıdır. Kemalizmin 1920-40 dönemindeki biçimiyle 1950-70'ler dönemindeki biçimi arasında fark ile Türkiye'de sivil karakterli faşizmin geliştirilmeye çalışılması arasındaki ilişkinin görülebilmesi, devlet ve faşizmin tanımlanamamasında ve buna karşı görevlerin belirlenememesinde en büyük etken olmuştur.

Özellikle 1960-27 Mayıs darbesi ve bu darbe temelinde gelişen yeni dönemde, bir yandan solun gelişmesi, diğer yandan sivil karakterli faşist gelişmelerin yaygınlaşması, Kemalizmin ideolojik-politik ve devlet sistemi açısından geçirdiği evrimin unutulmasına ve meselenin bir yanda solun, diğer yanda sivil faşizmin gelişmesi şeklinde dar bir biçimde ele alınmasına yol açmıştır. Bu da daha sonra Kemalist yönetim adı altında dört başı mamur bir faşist yönetim Türkiye devletinin bütün katmanları içinde karşılıklarına çıkmasına

ve hepsinin bu güç karşısında paramparça olmalarına yol açmıştır.

Kemalist devletin, gerek alt gerek üst yapıda geçirdiği dönüşümün, bir çok çevre tarafından ya Kemalizmin etkisizleşmesi, ya da 1925-40 yıllarındaki özelliklerinin ortadan kalkmasının sonu olarak kendisinin de ortadan kalktığı ve artık Türkiye'nin sosyal-siyasal gündemine girmesinin mümkün olmadığı şeklinde değerlendirilmesi, ve Türkiye'deki sahte parlamentoculuk anlayışıyla ve bu anlayışı meşurlaştırarak çeşitli küçük-burjuva reformist anlayışların yaydığı ideolojilerin de etkisiyle devlet meselesi daha da çarpıtılmıştır. Tabii bunun sonucu olarak da devrimci çalışmalar sağlıklı bir temele oturamamış, ciddi yanlışlara düşen devrimci hareketler 1980'lere doğru geldiğimizde büyük darbeler yemekten kurtulamamışlardır.

Türkiye'de, özellikle 1960'lardan itibaren ve daha çok MHP biçiminde somutlaşan sivil faşist yönetimin gelişmesi, devlet meselesinin tahlil edilmesi açısından belirleyici bir öneme sahip olmamış; yine aynı dönemlerde daha çok TİP hareketi biçiminde gelişen ve daha sonra çeşitli gruplarca paylaşılmaya çalışılan sol görüşler açısından geliştirilen "devrimci" mücadele anlayışında devleti ve sivil faşist gelişmeyi tahlil etmede büyük bir yanlış ortaya çıkmıştır.

Sol, bu dönemde kendi stratejisini-taktiklerini-örgüt yapısını ve çalışma biçimini, daha çok, sivil faşist bir yönetimin gelişeceği düşüncesine göre oluşturmuştur. Böyle bir yönetimin, burjuvazinin sağ partileriyle uzlaşarak ve giderek birleşerek başa gelebileceğini düşünen sol hareketler, devletin faşistleştirilmesine karşı "Kemalizmin sol geleneklerine" dayanarak ve devleti ilerici reformlara tabi tutarak, Özellikle CHP'nin bu konuda aracı kılınacağını düşünerek, CHP'ye yamanıp onu sollaştırarak faşist gelişmeye karşı durabileceklerini, ve giderek devleti kerte kerte demokrasiye açabileceklerini düşünmüş ve buna uygun olarak çalışmışlardır. Özellikle, 1960'lardan itibaren yaşanan ve 1980'lerde doruk noktasına vuran durum budur. Denilebilir ki, devletin gerçek durumu unutulmuş, devletin yapısı içinde birbirlerine karşı devleti ele geçirme savaşımında olan sivil faşist akımla sivil devrimci akımın çarpışması olayı yaşanmıştır. Bu arada her iki tarafında kavrayamadığı olgu, Kemalist ideoloji, politika ve devlet sisteminin 1980'lerde de kendi hükmünü icra ettiği, kendisini hesaba katmayan güçlere karşı rahatlıkla alternatif olabilmesi ve onlara büyük darbeler vurabilecek güçte bulunmasıdır.

Buna açıklık kazandırmak, cuntanın durumunu kavramak ve 12 Eylül darbesiyle gerçekleşen yönetime karşı sağlıklı bir mücadele geliştirmek açısından önemlidir.

12 Eylül faşist yönetimi, Türkiye'de faşist yönetimin Kemalist devletin içinde gerçekleşen bir olay olduğu gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Türkiye'de gerçekleşen faşist yönetim, Kemalist devlet anlayışını, Kemalist ideolojinin ve toplumun çeşitli alanlarında geçerli Kemalist anlayışların bir dönüşümü biçiminde olmuştur. Faşizm başka yerde aranmamalıdır, çünkü Kemalizmin uğrayacağı dönüşümlerin kendisi faşizmdir. Kemalizm, devlete ve toplumsal yapıya o kadar egemendir ki, başka nitelikli-faşist ideolojinin, değişik

bir kaynaktan çıkıp bu devlet biçimini aşması ve onu bu biçimde faşistleştirilmesi mümkün değildir. Kısaca Türkiye'de devletin ve siyasal alanın gericileşmesi ve dört başı mamur bir faşist diktatörlüğe dönüşmesi, Kemalist devletin uğradığı biçim değişikliklerinden başka bir şey değildir.

1925-40 arasındaki dönemin, faşist niteliklerin daha o zamanda bile devletin

bünyesinde önemli oranda bulunmasına rağmen, tümüyle faşist bir dönem olarak değerlendirilemiyorsak, bunun nedeni; dış uluslararası koşullar, özellikle de Sovyetler Birliği'nin durumu ve Türkiye'de henüz gelişmiş bir kapitalist yapının olmayışdır. 1950'ler sonrasında bu eksiklikler kapanınca, yani, uluslararası alanda siyasal gericileşme tekellerin bir nolu özelliği halinde gelişirken, içte de Türk kapitalizmi tekelleşmeye doğru yöneldiğinde, 1925-40'lar arasında tam faşistleşmeyen Kemalist ideoloji ve devlet sistemi, 1950-60'larda bu doğrultuda hızlı bir evrim geçirmiş, 1960-70 yıllarında daha da büyüyen siyasal gericileşme, 1980'lerde faşist bir diktatörlük olarak karşımıza çıkmıştır. Böylece Kemalizm doğasında mevcut bulunan öze uygun bir biçim almıştır. Denilebilir ki, Kemalizm olgunlaştığında katıksız bir faşizmdir.

Ne zamanki, Türk kapitalizmi gençlik ve olgunlaşma dönemini aşmış özellikle 1960-70'lerden sonra çöküş çağına girmişse, faşistleşme de o oranda artmış ve Kemalist devletin faşist bir devlet biçimine dönüşmesi de buna bağlı olarak hızlanmıştır. 1980'lerde Türkiye devletinin ve toplumsal yapısının temelleri çatırdamaya başlar ve çöküşe doğru gitmesi gündeme giren bir mesele haline gelirken, en geçerli ideoloji, politika ve devlet biçimi olarak Kemalizm hükmünü sürdürmüş; bu olgu doğru tahlil edemeyen ve buna karşı tedbir geliştiremeyen devrimci muhalefet örgütleri ve partiler, ve hatta Kemalist espiyi dışında gelişen MHP'nin öncülük ettiği tipte bir faşistleşme dahi bu gerçek karşısında tutunamamış ve bu dönemde yenilgiye uğramaktan kurtulamamışlardır.

Denilebilir ki, 12 Eylül darbesi, Kemalizmin iç yüzünü tümüyle açığa çıkarması açısından devrimciler için derslerle dolu bir olaydır. 12 Eylül darbesi kadar hiç bir olay, daha önce karmaşık bir konu haline getirilen devlet meselesini doğru bir biçimde ortaya koyamazdı. Diğer tip olgular gerçeği belki saptırırdı, ama 12 Eylül, Türkiye'de devletin oluşmasında olduğu kadar, olgunlaşması ve devrilmesinde de tahlillerin nerden başlatılıp, nerden bitirilmesi gerektiğini hiç bir sapmaya yer bırakmayacak tarzda tüm açıklığıyla ortaya koymuştur.

Siyasal şekillenmesi bugün askeri-faşist bir diktatörlük, egemen sınıf durumuna yükseldiği dönemde ise Kemalist diktatörlük olan Türk burjuvazisi, çeşitli özellikleriyle ve özellikle de zor kullanma ve tüm sorunlarını zor uygulamasıyla çö-

meye çalışma noktasında kendisinden önceki Türk hakim sınıflarının bir devamı olmuştur. Türk hakim sınıfları (boy beyleri, feodal beyler, vb.) tarih içinde sürekli siyasi ve askeri zor gücü olarak örgütlenmişler, üretimle ciddi bir biçimde uğraşmamışlar, içte emekçilerin ürettiği ürünlere zorla el koyarak, dışta ise düzenledikleri fetih seferlerinde halkların yaratmış olduğu değerleri yağma ve talan ederek varlıklarını sürdürmüşler, ve bunun için her alanda sürekli zor kullanmışlardır. Türk burjuvazisinin içinden çıktığı, onların dönüşümü ile oluştuğu Türk hakim sınıflarının en çarpıcı özelliğini şu aktarmada bulmak mümkündür. "Peki öyleyse, Türkiye'de ticaret yapanlar kim? Elbette Türkler değil. Onların, ticareti geliştirme yolu, kökensel göçebe yaşamını sürdürdükleri sıralarda, kervanları soymaktan ibaretti; şimdi biraz daha uygarlaştıkları için, yaptıkları şey, her türlüşünden keyfi ve baskıcı elkoymadır. "F. Engels, Doğu sorunu (Türkiye), syf: 40)

Şimdi de, yirminci yüzyılda biraz daha uygarlaşan Türk burjuvazisinin zor sistemin ve baskıcı özelliğini, zorla elkoymayı nasıl işbirlikçilik ve satılmayla birleştirip sürdürdüğünü, Türk hakim sınıflarının bu genel özelliklerini yenileriyle birlikte nasıl

geliştirdiğini görelim. Türk burjuvazisinin ilk iktidara yürüdüğü dönemden günümüze kadarki gelişim sürecini ve ideolojik, politik şekillenmesini doğru ve tam olarak kavramak, Türkiye devrimi açısından olduğu kadar, aynı gücün egemenliğinde olan Kürdistan halkının devrimci mücadelesi ve kurtuluşu için de çok büyük önem taşımaktadır. Sonuncusu ile uğraşmayı kendimiz bizzat üstlenmiş olduğumuzdan, yöntem olarak, konuyu beş döneme ayırarak inceleyeceğiz ve her döneme ilişkin olarak önce Türk burjuvazisinin ekonomik, sosyal, siyasal ve ideolojik yapısını kısaca ele alıp, daha sonra bunların Kürdistan'a yansımaları ve Kürdistan'ın iç durumunu açıklamaya çalışacağız. Bu dönemler: Yüzyılın başı-1918, 1918-1923, 1923-1945, 1945-1960 ve 1960 günümüz dönemleridir.

Yüzyılın Başı-1918 Dönemi:

Herşeyden önce Türk kapitalizminin ve bu kapitalizmin hakim sınıfı olarak Türk burjuvazisinin doğuş biçimini çok iyi bilmek gerekir.

Türkiye'de kapitalizmin doğuşu, Batı Avrupa ülkelerinde olduğu gibi toplumun ekonomik iç evrimiyle değil, Osmanlı İmparatorluğunun Avrupa kapitalizmine yarı-sömürgecilik ilişkileriyle bağımlı olduğu koşullarda, dış etki ile oldu. Ayrıca bunun yanında, Avrupa'dan akan meta'nın Pazarlanmasını Hıristiyan toplumların hakim sınıfları yaptığundan, Türk kapitalizmi, imparatorluğun gücüne dayanarak bürokrat kapitalizmi biçiminde doğmak zorunda kaldı. Kısaca, kapitalizm, feodalizme karşı yeni bir üretim biçimi olarak onunla çatışma içinde değil, devlet yönetiminde yer alan feodal bürokratların Avrupa kapitalizmiyle ve daha sonra emperyalizmle işbirlikçilik içinde devlete dayanarak kompradorlaşması ve feodalizmle uzlaşma içinde, feodalizmin üstten gerici bir tarzda dönüşmesi biçiminde doğup gelişti. Kapitalizmin böylesi bir doğup gelişme tarzı ilerici değil, gerici bir tarzdır.

Bu koşullarda ve bu biçimde ortaya çıkan bir kapitalizmin hakim sınıfı olan Türk burjuvazisi, feodal sınıfa karşı bir güç olarak değil, sivil-asker devlet bürokrasisi içinden, feodal bürokratların kompradorlaşması biçiminde doğup şekillendi. Yani Türk burjuvazisi, önce ekonomik ve sosyal bir güç olarak gelişip, daha sonra siyasal bir güç haline gelmedi; tam tersine devlet yönetiminde yer alan bürokratların, içinde buldukları siyasal güçlerinden yararlanarak ve bu güçlerini daha da geliştirerek daha sonra ekonomik ve sosyal bir güce dönüşmesi biçiminde oluştu. Günümüze kadar varlığını sürdüren bu özellik, Türk burjuvazisinin, kendisini var etmede, siyasal güce ve zor uygulamasına dayandığını gösterir, ve bu durum, ister feodal olsun, ister kapitalist olsun tüm Türk hakim sınıflarının ortak özelliğidir. İmparatorluk sınırları içindeki ticaretin önemli bir kesimini Hıristiyan burjuvazinin elinde bulundurduğu koşullarda, devlet bürokrasisi içinde feodallerin üstten dönüşümlerle kompradorlaşması biçiminde, devlete sahip çıkıp ona dayanarak, feodalizmle ve hatta sultanla uzlaşarak şekillenen Türk burjuvazisi, bir yandan

emperyalizmle tam işbirlikçilik, öte yandan siyasal gücüne dayanıp Hıristiyan burjuvazinin elindeki mal varlığını zorla yağma ve talan etme temelinde gelişme sağladı. Bu özellikleriyle Türk burjuvazisi, feodalizme karşı devrimci bir sınıf olarak değil, feodal Türk hakim sınıflarının bir devamı, onların yeni koşullara uygun bir biçime dönüşmesi, Türk feodal sınıfının mevcut özelliklerini kapitalizme uygun biçimde daha da geliştirilmesi olarak ortaya çıktı.

SİSTEMİ KEMALİZM VE 12 EYLÜL

Doğuş ve gelişme özellikleri böyle olan Türk kapitalizminin hakim sınıfı burjuvazinin, ideolojik ve politik şekillenmesini de bu özellikler belirler. Doğuşundan itibaren Türk burjuva ideolojisi, katıksız şoven bir milliyetçiliktir. Osmanlı imparatorluğunun dağılma sürecinde tamamen devlete dayanarak ortaya çıkan Türk burjuvazisinin ideolojisi, kendi dayanağı ve varlık gücü olan devletin "birlik ve bütünlüğünün" korunmasını öngörür. Çünkü imparatorluk dağıldıkça ve zayıf düştükçe, burjuvazi de kendinde gelişme gücü bulamamaktadır. Bu durum, daha 19. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkan, "Osmanlıcılık" ta da ve "Panislamcılık" da böyle olduğu gibi, bu dönemde ortaya çıkan "Turancılık" da ve daha sonra şekillenen "Kemalizm" de de böyledir.

Kompradorluk yapan bürokrat Türk burjuvazisinin temsilcisi olarak özellikle ordu içinde ortaya çıkan Genç-Türk burjuva milliyetçi hareketi (en etkin olarak İttihat ve Terakki Cemiyeti), 1905 Rus devriminin yarattığı burjuva demokratik ortamdan yararlanarak ve onun halkçı karakterinden duyduğu korku içinde gerçekleştirdiği 1908 darbesiyle devlet yönetimine ortak olmayı başardı. Feodal-komprador sosyal temele dayanan bu hareket, bunların çıkarına, emekçilere ve halklara karşı bir diktatörlük kurdu.

Feodalizme karşı demokratik bir direnme hareketi olarak ortaya çıkmayan Genç-Türk burjuva hareketi, feodalizmle uzlaşarak ve mevcut anti-demokratik devlet yapısını olduğu gibi benimseyerek, hatta buna kendi sınıfsal baskıcı özelliklerini de ekleyerek devletin bu anti-demokratik yönünü daha da ağırlaştırdı. Feodal bürokrasiyle sıkı işbirliği içinde, devleti tepeden tabana doğru gerici bir tarzda burjuva dönüşüme uğratmaya çalıştı. Feodal toprak ağalarıyla tam bir birlik oluşturan Genç-Türkler, köylülerin toprak ve özgürlük hareketlerini en azgın bir biçimde bastırarak, Anadolu köylülüğü üzerinde amansız bir baskı uyguladı. Bu yanı sıra, ilk Türk burjuva hareketinin demokratik ve halkçı hiçbir özelliği yoktur.

İçte işçi-köylü düşmanlığı yapan Genç-Türk burjuva hareketinin, dışta halklara karşı tavrı da bundan farklı değildi. İrkçi şoven bir Türk burjuva milliyetçiliği olan bu hareketin programının temelini, imparatorluğun "birlik ve bütünlüğünün" korunması oluşturuyordu. Hıristiyan ve müslüman çeşitli halkların, kendi geleceklerini belirleyebilmek için ayaklandıkları, direndikleri bir dönemde, bu direnmeleri iktidar olmak için bir basamak olarak kullanan Genç-Türkler, iktidara geçtikten hemen sonra halklar üzerinde eskisinden katbekat ağır bir baskı rejimi kurdular. Ayaklanan Balkan halkları üzerine ordular gönderip zor kullanmaktan, Batı Anadolu'daki Rum azınlığı ile Ermeni halkına karşı soykırım uygulamaktan geri kalmadılar. Halklar üzerinde "mecburi iskân" uygulanması, Türkçenin resmi dil haline getirilerek halklara dayatılması ve asimilasyonun uygulanmaya konması ilk defa Genç-Türk burjuva milliyetçileri tarafından başlatıldı.

Kapitalizme ve emperyalizme bağımlılık içinde doğan Türk burjuvazisinin bu ilk temsilcileri emperyalizme karşı ciddi bir tavır takınmadıkları gibi, feodal klikten daha çok emperyalizm yanlısı bir politika izlediler. Emperyalizme karşı olmak bir yana, özellikle Alman emperyalizminin imparatorluk üzerindeki emellerini gerçekleştirmesinin bir aracı haline gelecek, bu doğrultuda emperyalist paylaşım savaşına katıldılar. Emperyalizme tam bir işbirlikçilik yapan Genç-Türk hareketinin bazı özelliklerini şu aktarmada görmek mümkündür. Emperyalistler tarafından "Genç Türkler ılımlı ve çekingen oldukları için övülüyorlar; yani Türk devrimi zayıf olduğu, halk yığınlarını gerçekten bağımsız harekete itmediği, Osmanlı imparatorluğunda başlayan proleter savaşıma düşman olduğu ...ve aynı zaman-

da Türkiye'nin soyulması sürüp gittiği için övülüyor. Genç-Türkler, Türk topraklarının yağmasının devamına olanak verdikleri için övülüyorlar." (Lenin Sosyalizm ve Savaş, sayfa: 97)

Türk burjuvazisinin ilk iktidarı dönemindeki bu tutum ve özellikleri -feodalizmle tam bir uzlaşma, emperyalizme işbirlikçilik, işçi-köylü düşmanlığı, halkların kaderlerini tayin etme istemlerini zorla bastırma ve ulusal baskıcı, sömürgeci olma biçimindeki nitelikleri- daha sonraki iktidarları döneminde de varlığını koruyarak daha da geliştirildi.

Askeri-feodal bir emperyalizm olan Osmanlı imparatorluğunun yönetimine gelen Genç-Türkler (İttihat ve Terakki milliyetçileri), "dünya Türklüğünün birleştirilmesi" biçimindeki "turancılık" ideolojisini geliştirerek emperyalist emeller beslediler. Alman emperyalistleriyle girdikleri ilişkilere ve yarattıkları azgın baskı rejimine dayanarak birinci emperyalist paylaşım savaşına katıldılar. Savaş boyunca içte emekçi halk kitleleri ve dışta da halklar üzerinde amansız baskı ve katliam uyguladılar. Yüzbinlerce Kürd'ü "mecburi iskân" tabii tutarken -bunların çoğu Toroslar'da öldü-, bir milyonu aşkın Ermeni'yi katlederek soykırıma uğrattılar.

Savaş sonunda Alman emperyalist blokunun yenilmesiyle, Türk burjuvazisinin bu ilk iktidarı da iflas ederek imparatorluk parçalandı. İngiliz ve Fransız emperyalizmi tarafından paylaşılan imparatorluk toprakları üzerinde emperyalist işgal ve ona bağımlı devletler geliştirilirken, Anadolu üzerinde de Yunan işgali gelişmeye başladı. 20. yüzyılın başı, Kürdistan açısından 16. yüzyılın başını andırıyordu. Emperyalizmin yarı-sömürgeleri haline gelen Osmanlı ve İran imparatorlukları dağılma sürecini yaşadıklarından, dış egemenlik zayıflamıştı. Bağımsızlık için dış koşullar elverişliydi. Ama dış koşulların böyle olmasına karşılık, Kürdistan toplumunun iç koşulları hiçte elverişli değildi. Yüzyıllarca süren Osmanlı kışkırtıcı ve durgunlaşan feodal yapı altında Kürdistan toplumu iç gelişmesini sürdürememiş, çağın her türlü modern gelişmesine tamamen kapalı tutulmuştu. Arap, feodalizminin işbirlikçileri olarak doğan ve yüzyıllar boyu Osmanlı sultanlarına uşaklığa alıştırılan Kürt feodalleri, bu elverişli koşullardan yararlanıp bağımsızlığı yönetmek bir yana, Osmanlı feodal kliğine daha çok bağlanarak, onların istedikleri gibi kullanabilecekleri birer alet durumuna gelmişlerdir. Osmanlı feodal kliği tarafından "Hamidiye Alayları" biçiminde örgütlenirler ve güçlendirilen Kürt feodalleri, Kürt halkının her türlü kıpırdanışına olanak vermedikleri gibi, Türk burjuva milliyetçileri elinde Ermeni halkına karşı kullanılmaktan da kendilerini kurtaramadılar. Osmanlı feodal bürokrasisi içinde yer alan bazı Kürt aydınları elinde Kürt milliyetçiliği, yeni biçimlerde bir işbirlikçiliği öngören bir akım olarak çok cılız bir biçimde henüz yeni doğuyordu. Aşiretçi-feodal yapının ağır baskı ve sömürsü altında tutulan Kürt halkının, kendi kurtuluşunu gerçekleştirebileceği objektif ve subjektif gelişme henüz yoktu.

Feodal klikle uzlaşarak imparatorluk yönetimine ortak olan Genç-Türk burjuva milliyetçilerinin, halklar üzerinde uyguladıkları azgın şoven baskıya Kürdistan halkı da maruz kaldı. Emperyalist paylaşım savaşında Kürdistan bir savaş alanı oldu. Kürt halkının bu durumdan gördüğü zarar yetmiyormuş gibi, bir de savaş içinde Türk burjuva milliyetçilerinin "mecburi iskânına", katliamına ve asimilasyon uygulamalarına uğradı. Böyle bir savaş ortamı ve şoven baskı uygulamaları, Kürt toplumunda dağılara çekilmeyi ve aşiretçiliğe sarılmayı hızlandırdı.

I.Emperyalist paylaşım savaşında Osmanlı imparatorluğunun içinde bulunduğu emperyalist kamp yenilince, savaş sonunda imparatorluk dağıldı. Savaşın sonuna imparatorluk dağıldı. Savaşın galipleri olan İngiliz ve Fransız emperya-

listlerinin Güney Kürdistan'ı işgal etmele-riyle birlikte, Kürdistan'da yeni bir işgalci egemenliğin kurulması ve Kürdistan'ın yeni bir bölünmeye tabi tutulması durumu ortaya çıktı. Böyle bir ortamda, uşaklık yaptıkları Osmanlı merkezi otoritesinin dağılması karşısında ortada kalan Kürt feodalleri, işbirlikçiliğini yapacakları yeni güçler aramaya başladılar

1918-1923 DÖNEMİ

Bu dönemin en belirgin özelliği, dağılan Osmanlı imparatorluğunun yıkıntıları üzerinde ve Kemalizmin önderliğinde Türk burjuvazisinin "Türkiye Cumhuriyeti" biçiminde egemen bir sınıf olarak örgütlenmesidir. Elbetteki, bu durumu olanaklı kılan, uluslararası ve ulusal elverişli koşullar olmuştur.

Emperyalist paylaşım savaşı sonunda, Almanya'nın başını çektiği emperyalist kamp yenilmiş, dolayısıyla bu kamp içinde yer alan Osmanlı imparatorluğu da yenilerek dağılmış durumdadır. Galip çıkmış da olsalar, İngiliz ve Fransız emperyalistleri savaş içinde iyice yıpranmışlar ve ilk proleter devrimi ile karşılaşmışlardır. Rus çarlığı yıkılmış, Ekim proleter devrimi zafer kazanmış ve bu temelde proletarya devrimleri çağı başlamıştır. Batı Anadolu'da Yunan işgali gelişmeye başlamış, bundan destek alan Rum milliyetinin gelişip etkinlik kurma durumu ortaya çıkmıştır. Güneyden gelişen İngiliz ve Fransız işgalinin desteğiyle Ermeni hareketi yeniden canlanmıştır ve bu durum Türk ve Kürt egemen sınıflarının çıkarlarına zarar vermektedir. Bu hareketlere karşı Anadolu'da ve Kürdistan'da mahalli düzeyde örgütlenmeler ve direnmeler gelişmektedir. Kemalist Türk burjuva hareketi, işte böylesi bir ortamda, mevcut elverişli koşullardan yararlanarak ortaya çıkmıştır.

O dönemde oluşan bu ortamda, Anadolu'da bir direnme hareketini olanaklı kılan oldukça elverişli koşullar vardır. Herşeyden önce, Ekim devriminin zaferi temelinde emperyalist sistem parçalanmış, yeni bir çağ açılmış, dünyanın altıbirinde kapitalizm yıkılmış ve emperyalist sisteme karşı yeni bir sistem doğmuştur. Bu durum, emperyalist sistem dışında da yaşayabileceği olanağı yaratarak, emperyalizm boyunduruğundaki toplumlar için sömürgecilikten kurtuluşun belirleyici objektif temelini ortaya çıkarmıştır. Dünyanın tüm ezilen halkları için bu böyle olduğu gibi, belli bir kesimini işgal eden ve tümünü işgal etmek isteyen çarlığı yıkmaya ve bu işgalci durumu ortadan kaldırmaya, Ekim Devrimi, Türkiye'de direnme için daha da büyük bir destek ve daha da güçlü bir objektif uluslararası temel yaratmıştır. Ekim Devrimi olmasa, Anadolu işgal edilecek, direnme güçlenemeyecek ve kesinlikle zafer kazanamayacaktır; bu nedenle Kemalist devrimde Ekim Devriminin yarattığı objektif temel belirleyicidir ve bu dönemde böyle bir temel oluşmuştur. İkinci olarak, Sovyet Bolşevikleri, Anadolu'daki direnme hareketlerine ve giderek Kemalist harekete bizzat destek sağlamaktadırlar. İngiliz ve Fransız emperyalistlerine Kafkasya'dan Sovyet devrimine saldırma olanağı vermeyecek olan Anadolu direnmesi, emperyalizme ve iç burjuva gericiliğine karşı bir iç savaş sürdüren Rus proletaryasının sosyalist devrimine ve sosyalizmin var edilmesine -kendisi istemese de- objektif olarak hizmet etmektedir. Bu nedenle Sovyet devrimcileri, Anadolu direnmesine her türlü yardımı yapıyorlar ve bu durum direnme hareketini güçlendiriyor. Üçüncü olarak, yeni işgalci güçler olan İngiliz ve Fransız emperyalistleri, kendi içlerindeki proletarya hareketleri, sömürgelerindeki kıpırdanmalar ve Ekim sosyalist devrimine karşı savaşla uğraşmaktadırlar; bütün bunlardan ve emperyalist savaşta ordularını yıpranmış olduğundan dolayı Anadolu işgaline güçlü ordular gönderemekte-

dirler. Dördüncü olarak, üçüncü nedenden dolayı İngiliz ve Fransızların güçlü desteğini sağlayamayan Yunan işgalcileri zayıf kalmakta, ve çarlığın yıkılmasıyla büyük desteklerini kaybeden Ermeniler, direnme hareketini geliştirmek bir yana, tümüyle milliyet olarak yok olmakla karşı karşıya kalmış bulunmaktadır. Ve son olarak, bütün bu işgal ve istila tehlikeleri, feodal ve komprador hakim sınıfları çeşitli hoşnutsuzluklar içine iterken, bu durumun öfkelenirdiği halk kitleleri, Anadolu'nun ve Kürdistan'ın hemen her yöresinde örgütlenmeye ve direnmeye başlamış bulunmaktadır.

İşte bu son derece elverişli koşulları gören imparatorluk subayı Mustafa Kemal, sadece bir genel koordinatör rolü oynayarak, mevcut direnme olanaklarının hepsini siyasal ve askeri bir merkeze kavuşturmak gerektiğini sezerek, bu direnme hareketlerinin başına geçip, örgü liderliği boşluğunu doldurmuştur. Ve Kemalist hareket, başlangıçta halkçı ve haklı olan Anadolu direnme hareketlerinin başına geçerek onları bu içeriğinden çıkarıp, halklara düşman bir karakterde ve sadece Türk kompradorlarının, feodallerinin, ticaret ve küçük-burjuvaların çıkarlarına uygun bir mücadeleye, bir devrime dönüştürmüştür. Ve bilindiği gibi 1923'de askeri planda zafer kazanılıp Kemalist diktatörlük kurulduktan sonra, yalnız ve yalnız belirttiğimiz bütün bu kesimleri bir Türk burjuvazisi potası içinde eritmek, bütün bu kesimlerden -toprak ağalarından, kompradorlardan, tüccarlardan, küçük-burjuvaziden ve asker-sivil bürokrasiden- güçlü bir Türk burjuvazisi yaratmak çabasına girmiştir. Anadolu köylülüğünün ve Türk halkının direnmesi buna dönüştürülmüş, Kürt hakim sınıflarıyla -feodaller, aşiret reisleri ve şeyhler- bu amaçla ittifak kurulmuş, Ekim Devriminden ve sosyalizmden bunun için yararlanılmamıştır. Burada şu gerçek açıkça görül-meli ve bilinmelidir ki, her türlü işgal ve istila tehlikesine karşı direnişi başlatan Türk halkı olmuş, fakat Kemalistlerin önderliği ele geçirmesiyle, sonuçta halkın çıkarına hiç bir iş yapılmadığı gibi tamamen halk düşmanı bir rejim ortaya çıkmıştır. Yine başlangıçta hiçbir direniş göstermeyen, "İngiliz mandasına mı, yoksa Amerikan mandasına mı girelim?" seçeneği arayan Türk feodalleri ve kompradorları, halk direnişinin başına kemalistlerin geçmesi sonucunda ortaya çıkan devrim hareketinden yararlanan ve egemenliklerini kuran kesimler olmuşlardır.

Kemalist hareket ve Kemalist devrim, kapitalizmin emperyalizm aşamasında, burjuva devrimlerinin sona erdiği ve Ekim Devrimi temelinde proletarya devrimlerinin çağının başladığı tarihin o kritik anında ortaya çıkan; parçalanmış ama kendisinin parçalamadığı Osmanlı imparatorluğunun yıkıntıları üzerinde yükselen; üstten, tepeden inme yöntemleri kullanan; anti-demokratik, işçi-köylü düşmanı, ulusal baskıcı ve sömürgeci olan; toprak ağalarının, kompradorların, paşaların ve bürokratların, ticaret burjuvazisinin ve küçük-burjuvazinin ittifakına dayanan; bütün bu kesimlerden bir Türk burjuvazisi yaratmayı amaçlayan (bunu nasıl yaptığını az sonra göreceğiz); bu amacı için halkı, Kürt hakim sınıflarını ve tüm ilerici değerleri ustaca kullanan bir burjuva hareket, burjuva ulusal bir devrimdir. Böyle özelliklere sahip bir burjuva ulusçuluğu olan Kemalizm, tamamen bu elverişli koşulların ve kritik anın bir ürünüdür; o, ne feodalizme karşı savaş içerisinde, ne güçlü bir emperyalist kuşatma ortamında ve ne de kurulmuş bir sömürgeci egemenlik altında ortaya çıkan bir burjuva ulusçuluğu değildir; ve yine o, dağılan imparatorluğun kalıntılarına dayanarak ve bu durumdan çıkış yolu arayan bütün güçleri birleştirerek iktidar olmayı başarmıştır.

Baştarafı S. 11' de

Bazıları, altmış yıldan beri, özellikle kemalizmin bu dönemini katıksız bir ilerikilik ve devrimcilik olarak göklere çıkarmış, işçilerin, köylülerin ve genel olarak halkın bilincini çarpıtmış, ve işin garibi, bütün bunları proletarya, komünizm ve ya sosyalizm adına yapmıştır. Konumuz uzasa da, Türkiye solunun bugünkü durumunu kavramak açısından (eğer meseleyi böyle ele alanlara gerçek sol denilebilirse), bu durumu kısaca izah etmek yararlı olacaktır.

Kemalizm, kendi içinde katıksız, en bağınaz ve en sinsi bir gericilik olarak, sınırlı bir biçimde dünya proleter devrimine de hizmet etmiştir. Meselenin gerçekte böyle olduğu şu şekilde aydınlatılabilir:

Burjuva ulusal bir devrim olarak kemalist devrim, ulusal devrim aşamasında çakılıp kalmış, anti-feodal demokratik devrim aşamasına hiçbir zaman varmamıştır. Kemalist hareket, Türk burjuvazisinin ta doğuşundan beri demokratik olmayan temeli üzerinde yükselmiş, hiçbir halkçı karakteri olmayan Genç-Türkler hareketi içinden ve onların bir kliği olarak ortaya çıkmıştır. Eğer ispat gerekiyorsa, işte o dönemin proleter devrimcilerinin en doğru ve en tam tesbiti: "örneğin, *Türk devriminin (kemalist devrim) ayırdedici özelliği tersine ilk adımda, gelişmesinin birinci evresinde, gelişmesinin ikinci evresine, tarımsal devrim evresine geçmeye bile kalkışmaksızın, çakılıp kalmasıdır.*" (Stalin, Ulusal Sorun ve Sömürgeler Sorunu, Sayfa: 174, Sol Yayınları) Türk burjuvazisinin feodal devlet fideğinde doğup gelişmesine uygun olarak, kemalist hareket de, feodal sultanlıkla bir çatışma içinde doğmamış, tam tersine zaten dağılmış olan feodal devletin yıkıntıları üzerinde yükselerek sadece artık gerçekte var olmayan sultanlığı ortadan kaldırdığını ilân etmiştir; yine o, feodalizmle bir savaş içinde doğup gelişmemiş, tam tersine güçlendikçe toprak ağalarıyla birleşmiş ve köylü hareketlerini ezmiş, toprak ağalarının çıkarını korumuş ve köylülerin toprak ve özgürlük taleplerini kana boğmuş ve sadece kendine özgü yöntemlerle ama örneği Almanya ve birçok başka ülkede görüldüğü gibi toprak ağalarını, üstten devlet gücüyle burjuvalaştırmıştır. 1918-23 döneminde Türkiye'de işçi hareketleri, grevleri, gösterileri, bayramları ortaya çıkmış, Anadolu köylüleri mahalli düzeyde de olsa toprak ve özgürlük için ayaklanmışlardır. Ama bu neyi doğrular? Bütün bunları kemalistlerin yaptığını değil, sadece işgal, istilâ, baskı ve sömürüye karşı Türk işçi ve köylülerinin devrimci savaşıma atıldığını kanıtlar. Zaten bütün bunlar, imparatorluk yönetimindeyken ve bu yönetim dağılırken, yani kemalist hareket daha kendi kabuğundayken ortaya çıkmışlardır. Ve kemalist hareketin işinin sadece işçi ve köylü hareketlerini ezme olduğunu güçlendikçe, eli ulaştığı yerlerde bu işi kanla yaptığını ve kendi egemenliğini gerçekleştirdiği zaman bu hareketlere karşı nasıl vahşi ve sinsi yöntemlerle saldırdığını, halk tarihini bilmelerinde olan devrimciler iyi bilirler. Ve ayrıca, Kemalist yönetim altında işçi ve köylülerin çıkarının korunduğuna, işçi ve köylü hareketlerine izin verildiğine ait en ufak bir örneği hiçkimse gösteremez. Daha 1920'lerde, kemalistlerin, Türkiyeli komünistlere nasıl saldırdığını, ulusal kurtuluşa katılmak isteyen Mustafa Suphi'lerin nasıl hunharca katledildiğini bilmeyen var mı? İşçi ve köylülerin, onların çıkarlarının temsilcileri olarak komünistlerin bağımsız katılımına izin verilmediği bir harekete -kemalist harekete- ilerici, devrimci, demokratik, halkçı dendiği nerede görülmüş; eğer azgın bir kemalist değilseniz, devrim teori ve pratiğinde bu tür safsatılara yer bulabilirmiyiz? Sonuç olarak, kemalist hareket, asker, toprak ağası ve her kesimden burjuva ittifakının hareketidir; kemalist devrim, bunların devrimidir; kemalist diktatörlük, bunların diktatörlüğüdür; ve bütün bunlar, işçi, köylü ve genel olarak halk düşmanıdır.

Ekim devriminin ve onun üzerinde yükselen proletarya diktatörlüğünün emper-

yalizme karşı yarattığı denge temelinde ortaya çıkan kemalist hareketin emperyalizme karşı tavrı sınırlıdır, ya da ciddi bir karşı tavrı olmamıştır demek daha doğrudur. Avrupa kapitalizmine ve emperyalizme bağımlılık temelinde doğan ve onların sıkı bir işbirlikçisi olan Türk burjuvazisinin, emperyalizme karşı tutarlı tavrı alması beklenebilir mi? Daha savaş döneminde emperyalizmle ilişki arayan kemalistler, diktatörlüklerini kurar kurmaz, daha Lozan'da emperyalizmle ilişki kurmuşlar ve bu ilişki, giderek kısa sürede gelişip işbirlikçiliğe dönüşmüştür. Aslında kemalist hareketin anti-emperyalist tavrı değil, emperyalizmle çelişkileri olmuştur ve bu çelişkiler yumuşatıldıkça ilişki gelişmiştir. Güçlü bir Türk kapitalizmi ve imparatorluktan kalan topraklar -"Misak-ı Milli"- üzerinde bir Türk ulusu yaratmayı amaçlayan kemalist hareketin, emperyalizm karşısındaki tavrı, emperyalistler bu amacını kabul etmediği zaman çelişki ve karşı, bu amacı kabul edildiği zaman ise ilişki ve işbirliği olmuştur. Bu nedenle, Türkiye Cumhuriyeti kurulur kurulmaz, yani Türk burjuvazisi ve kemalistler kendi güçlerini gösterir göstermez, emperyalizmle çelişki azalmış, ilişki ve işbirliği başlamıştır. Kemalist hareketin, emperyalizmle çelişkisizliğini temelini Kürdistan'ın paylaşılması oluşturur. Yani kemalistler, bir yandan ulusal bir devlet kurmaya çalışırken, diğer yandan da emperyalizmle Kürdistan'ı paylaşma savaşı vermişlerdir; onlara bu gücü veren şey, feodalizme karşı değil, feodalizmle uzlaşma içinde olmaları, miras aldıkları Kürdistan'da hakim sınıfların desteğini daha başından sağlamış bulunmaları ve emperyalizme karşı sosyalizmin desteğine sahip olmalarıdır. Kürdistan meselesi çözümlenir çözümlenmez, yani paylaşım tamamlanıp anlaşmaya varılır varılmaz kemalist burjuvazinin emperyalizmle ilişkileri gelişmiş ve işbirlikçiliğe dönüşmüştür. Bu gerçeği kavramayan beyinler, ya da çıkarları gereği kavramak istemeyenler, kemalistleri allayıp pullayarak, sosyalizmin anayurdunun kuytusunda Türk proletaryasının ve halkının burjuvazi egemenliğinde kalmasına seyirci olmuşlardır.

Halkın bağımsız hareketini kanla boğan ve onları burjuvazinin hizmetine koşan kemalist hareketin, Sosyalist Sovyetler Birliği'ne karşı tavrı, emperyalizmle çıkar çelişkisi arttıkça ona yaklaşma ve sosyalizmin desteğini kendi burjuva çıkarları için kullanma, emperyalizmle uzlaşma sağladıkça ondan uzaklaşma ve komünizme düşmanlık yapma biçimindedir. Tarihin o kritik anında, Anadolu üzerinden emperyalizmin sosyalizme saldırmasına olanak vermeyerek, proleter dünya devrimi karşısında ilerici bir rol oynamıştır. Ancak şunu iyi bilmek gerekir ki, kemalist hareket bu rolü bilinçli olarak değil, kendi sınıf çıkarlarının korunması ona hizmet ettiği için objektif olarak, içte sosyalizme amansız bir düşmanlık yaparak oynamıştır, ya da oynamak zorunda kalmıştır. Kemalist hareketin ilericiliği yalnızca bununla sınırlıdır ve bu da istemeyerek, ama objektif zorunluluğun, kendi çıkarlarını korumanın ortaya çıkardığı bir ilericiliktir.

Daha önceki Türk burjuva hareketlerinin "imparatorluğun birliğini ve bütünlüğünü koruma ve onu burjuvalaştırma" biçimindeki programları, imparatorluğun dağıldığı bu dönemde ortaya çıkan kemalist hareket tarafından, işgal edilmemiş imparatorluk toprakları üzerinde -"Misak-ı Milli"- burjuva bir devlet, "ülkesi ve milletle bölünmez" bir toplum yaratma biçiminde ifade edilmiştir. Daha önceki burjuva hareketlerin şoven, ulusal baskıcı ve katliamcı özelliklerini aynen sürdüren ve daha da geliştiren kemalist hareket, Ermeniler üzerindeki soykırımı tamamlamış, Kürt halkına karşı katliam ve bastırma hareketini yürütmüş ve neye mal olursa olsun Kürdistan'dan pay alarak sömürgeleştirmeyi programlamıştır. Kemalist diktatörlüğün Kürdistan'daki katliamlarla sürdürülen sömürgeleştirme hareketleri, daha sonraki dönemlerde or-

taya çıkan bir olay değildir; daha kemalist hareket doğarken, ve yürüttüğü mücadelede bir kısım Kürt hakim sınıflarının desteğini alırken, daha 1920'lerde Kürdistan'ın Sivas'tan Dersim'e kadar olan bölgesinde Kürt halkına karşı katliam ve baskı uygulamasını başlatmıştır. Kısaca kemalizm, doğuşuyla "ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı"na karşı doğmuş, ulusal baskıcı, şoven, katliamcı ve sömürgeci bir karaktere sahip olmuştur.

Katıksız ve şoven bir burjuva ulusçuluğu olan kemalizmin en genel özellikleri bunlardır. Geçmişinden devraldığı bu özellikleri kemalist burjuvazi daha da geliştirmiş, gericileştirmiş ve emperyalizmin uşaklığı, bekçi köpekliği derekesine varırmıştır.

Şimdi soruyoruz: Daha doğduğu dönemde, yani bu dönemde, işçilerin ve köylülerin bağımsız hareketini kanla bastırarak, kendilerinden dönüşmüş olduğu toprak ağalarıyla birleşip anti-demokratik ve işçi-köylü düşmanı bir diktatörlük kuran, çıkar çelişkisi olduğunda emperyalizmle bozuşup temelde ise ilişki ve işbirliğine yönelen, emperyalizmle Kürdistan'ı paylaşım savaşını yürüten, şoven, katliamcı ve sömürgeci bir burjuva ulusçuluğu olan, hiç inandığı ve içte amansız bir anti-komünist olduğu halde tarihin kritik döneminden yararlanarak sosyalizmin desteğini bile kendi gerici çıkarları için kullanan kemalist hareketin "halkçılığı" neresindedir? Ve bunu öyle göstermeye çalışan güçlere şunu söylüyoruz: Şimdiye kadar devrim ve komünizm adına en gerici burjuva ulusçuluğu olan kemalist boyyayıp, cilâladınız ve böylece Türk ve Kürt emekçilerinin beyinlerini körelterek, kurtuluş yollarını kapadınız; ama bütün bu engellemelere rağmen şimdi devrimciler ve komünistler gerçeği görüyor, halkların kurtuluş yolunu aydınlatıyorlar; artık ya yüzünüzdeki sosyalizm maskesini çıkarıp küçük-burjuva yüzünüzü göstermek ya da işleri yeni baştan temellence ele alıp, şimdiye kadarki varlığınızı ve sınıf yapınızı tamamen inkâr edip, somut tarihsel, toplumsal, siyasal ve düşünsel gerçekleri kabul etmek zorundasınız!

Burada şunu belirtelim ki, kemalist devrim temelinde Türkiye'de kapitalizm gelişmiş ve toplum burjuvalaşma yolunda ilerlemiştir. Ama emperyalizm ve proletarya devrimleri çağında, gerçek ilerleme sosyalizm altında olmakta, ve bir ülkede devrimin yapılabilmesi için çok gelişmiş bir kapitalizm gerekmemektedir. Sınırlı olarak kapitalizmin girdiği her ülkede devrim için objektif koşullar oluşmuş demektir ve çağdaş gelişme devrimle olmaktadır.

Kemalist devrimin kendi özgüllüğü yanında uluslararası bir özelliği de vardır. Ekim Devrimi temelinde doğan sosyalizmin emperyalizme karşı yarattığı denge ortamında, emperyalizm boyunduruğu altındaki ülkelerde, ulusal kurtuluş hareketlerinde ulusal burjuvazinin bağımsız tavrı koyabilme, üstten, tepeden inme yöntemlerle, özellikle ordu içindeki burjuva aydınları tarafından gerçekleştirilen devrimle devleti ele geçirip toplumu kapitalist gelişme içine sokabilme olanağı doğmuştur. Ve bu tür ülkelerde, böyle bir devrimin ilk örneğini Türkiye'de kemalist devrim vermiştir. İkinci dünya savaşından sonra sosyalizmin daha da güçlenmesi koşullarında bu tür devrimlerle emperyalizmden sınırlı bağımsızlık biçiminde kapitalist gelişme yoluna giren ülkeler çoğalmıştır. Bunlar, emperyalizme darbe vurdukları ölçüde, ondan bağımsız kalabildikleri oranda ilerici bir özelliğe sahiptirler ve zaten kemalist devrimin ilericiliği de ancak bu noktada vardır.

Geçerken şuna da değinelim, bu dönemde, Türkiye'de proletarya önderliğinde bir ulusal kurtuluş devriminin objektif koşulları sınırlı da olsa vardı. Kapitalist ilişkiler kısmen girmiş, proleter sınıf savaşımı doğmuş ve en gelişmiş olarak da Anadolu köylülüğü yer yer ayaklanmıştı. Ama komünistler geçemediler isyancı halkın başına; onlardan önce burjuva aydınları yetiştirdi ve önderliği ele geçirerek halk hareketini halka karşı bir hareket duru-

muna getirip burjuvazinin sınıf çıkarlarına hizmetine koşturdu.

Tarihi ve toplumsal koşullar eğer bir sınıfın gelişmesine olanak veriyorsa, o sınıf ne kadar geri ve cılız da olsa mutlaka yükselecektir. İşte tarihin bu kritik döneminde halkların aleyhine ve Türk burjuvazisinin lehine tarihin çarkları dönmeye başlamıştı; o halde bu da ilerleyecekti, yükselecekti. Ve kemalist hareket; 1919-23 döneminde, Türk toplumun tüm varlıklı sınıflarını kendi önderliğinde birleştirerek, işçi ve köylü hareketlerini bu sınıfların çıkarları doğrultusunda kullanarak, Kürt hakim sınıflarının önemli bir kesiminin desteğini sağlayarak ve o tarihi dönemin tüm elverişli olanaklarından ustaca yararlanarak, üstten, tepeden inme, askeri zor yöntemleriyle, en soluksuz, en güdük ve geleceği olmayan, daha gelişme döneminde bile her türlü gericiliği içinde taşıyan bir devrimle Türk burjuvazisini iktidara getirdi ve her alanda zora dayanan, anti-demokratik, gerici bir burjuva diktatörlüğü kurdu.

Türk burjuvazisinin askeri yöntemlerle böyle bir siyasal gelişme gösterdiği bu dönemde Kürdistan'da durum nasıldı?

Hemen şunu belirtelim ki, bu dönem, Kürdistan'da yabancı egemenliğin en zayıf olduğu ve hatta Kürdistan'ın yarından büyük bölümünde tümünden dağılarak hiç bulunmadığı bir dönemdi. Kürdistan'ın gününde ortaya çıkan İngiliz ve Fransız emperyalislerinin işgali vardı, ama bu güçler yıpranmışlardı ve işgali fazla geliştiremiyorlardı. Doğu Kürdistan'da İran egemenliği iyice zayıflamıştı. Rus çarlığı yıkıldığından onun işgali sona ermiş, osmanlı imparatorluğu dağılmış ve yerine henüz siyasal bir güç gelişmemiş olduğundan, Kürdistan'ın geriye kalan büyük bölümünde-Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'da- yabancı egemenlik hemen hiç kalmamıştı. Ancak Kürdistan'ın yeniden ve bu sefer daha çok parçaya bölünmesi tehlikesi belirmişti Kürdistan açısından geçmiş dönemlere göre oldukça elverişli olan bu dış koşulların bir de kapitalizmin emperyalist aşamaya ulaşip çöküşe gitmekte olması ve Ekim Devrimi temelinde proletarya devrimleri çağının başlamış, Kürdistan'ın sınırında dünyanın ilk proleter devletin ortaya çıkmış olması eklenirse, bu dönemde Kürdistan'da bağımsızlık hareketinin geliştirilebilmesi için dış koşulların ne kadar elverişli olduğu açıkça görülür.

Ama Kürdistan'ın iç koşulları böyle bir hareketin gelişmesi için hiçde elverişli değildir. Tarih boyunca sürekli işgal ve istilaya uğrayan ve feodal osmanlı sömürgeciliğinin cenderesi içinde feodal toplum yapısı durgunlaşarak devam eden Kürdistan'da, hiçbir çağdaş ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel gelişmeye olanak tanınmadığını, toplumun feodal ve aşiretçi yapı içinde sürekli parçalandığını, feodal toplumun bile ancak aşiret örgütlenmesi temelinde yaşadığını, halkın feodal baskı altında ve dar aşiret örgütlenmesi içinde iyice sıkıştırılarak adeta insanlığa bile yabancılaştırıldığını, hakim sınıfların- feodallerin, aşiret reislerinin, ve din adamlarının-yüzyıllardır yabancı egemenlere işbirlikçilik ve uşaklık içinde tamamen ajan bir yapıya getirilerek aile, aşiret ve ağalık çıkarlarından başka bir şey düşünmediğini, halkın milli ve özgürlük duygularının bu yapı altında çarpıtılarak iyice anlamsız bir duruma getirildiğini, toplumun geri, örgütsüz, dağınık ve insanları parçalanarak birbirlerine kırdırılan bir yapı içinde tutulduğunu, vs. daha önce belirtmiştik. Böyle bir duruma getirilen, tarih boyunca kendi örgütlenmesini geliştirememiş ve siyasal gücünü hiçkullanmamış olan, modern sınıf ve tabakalar-işçi sınıfı ve aydınlar-ortaya çıkmadığı için tümüyle köylülükten oluşan Kürdistan halkının, kendine kurtuluş mücadelesinde yol gösterecek öncü güçler olmadığından bu elverişli dış koşullardan etkilenmesi, yararlanması ve bağımsız örgütlenmesini ve eylemini geliştirmesi mümkün değildi. Yani Kürdistan halkının bu dönemde kendi devrimci şiddetini geliştirecek ve bağımsız bir halk hareketi ortaya çıkaracak durumu yoktu. Eğer bu dönemde, Kemalist hareket yerine Türkiye'de

devrimci bir halk hareketi gelişeydi, bu gelişme Kürdistan halkını yakından etkileyecek, hareketlendirecek ve kurtuluş mücadelesi yoluna sokabilecekti. Böyle bir gelişme de olmadığından, Kürdistan halkı için, kendisini zift gibi sarmış Kürt hakim sınıflarının önderliğinde hareket etmek, onların çıkarları doğrultusunda kullanılmaktan başka bir yol henüz ortaya çıkmamıştı.

Kürt hakim sınıflarına -ağalarına, aşiret reislerine, şeyhlerine ve seyitlerine gelince, yani başlarında Türk hakim sınıfları kapitalizmin şeytani kurumlarından ve hatta sosyalizmden yararlanarak kendilerini modernize etmeye ve egemen bir sınıf olarak örgütlendikleri bir ulusal kurtuluş hareketi geliştirmeye çalışırken, onlar, yüzyıllardır işbirlikçilik, uşaklık ve ajanlık geleneklerine uygun olarak, gözleri dönmüşcesine dar aile, aşiret ve ağalık çıkarlarını, yani sınıf çıkarlarını korumak için kime uşaklık yapmalarının daha yararlı olacağını tercihini aradılar. Halbuki bu dönemde yabancı egemenlik hemen hiç yoktu; üç feodal biraraya gelse bir devlet kurabilirdi. Daha sonra egemen güç haline gelen Kemalist hareket, henüz yeni gelişmekteydi; bir Koçgiri isyanı ile bile neredeyse başedemiyordu, ki Kürdistan'ın göbeğinde gelişecek ayaklanmalarla baş etmesi hiç mümkün değildi. Buradan şu önemli sonuç çıkar ki, daha sonraki dönemde Kemalist işgal ve egemenlik geliştikçe çıkarları sarsılan Kürt hakim sınıflarının, bu baskı ve zulme karşı halkın gelişen haklı tepkilerinden yararlanarak kendi adı çıkarlarını korumak istemeleri ve bu temelde halkın direnmesinin önderliğine oynamaları, bunların milli bir güç olduğunu göstermez ve esasında o direnmeleri ulusal bir direnişe dönüştürmeyen temel etken de bu güçlerin önderliğidir. Eğer Kürt hakim sınıflarının çok sınırlı bir biçimde de olsa milli emelleri bulunsaydı, bu dönem, yani 1918-23 dönemi Kürdistan'da bir devlet kurmak için son derece elverişliydi ve tamamen bir boşluk vardı. Biraz örgütlenme ve biraraya gelme, bir devlet kurmakla sonuçlanabilirdi. Ama bizdeki egemen sınıflar, bu dönemde böyle bir şeye hiç yanaşmadılar, onların uğraştıkları şey, çıkarlarını korumak için dayanacakları bir yabancı egemenlik arama ve bu doğrultuda bir taraftan Koçgiri halkını ezen kemalistlerin basit taktiklerinin aleti olarak, onlarla işbirlikçilik temeline ittifak kurmak oldu.

Kürt hakim sınıfları, İngiliz ve Fransızlar yerine, geçmişte var olan ama 1920'lerden itibaren artık bulunmayan "Ermeni tehlikesi"ni işleyen ve "ümme-i islamiye-yi kurtarmak için çalışıyoruz" şeklinde propaganda yapan kemalist Türk milliyetçileriyle işbirliği seçtiler. Kemalistlerin, bu biçimde yürüttükleri sınırlı propaganda, bir yabancı güce uşaklıktan başka bir şey düşünmeyen Kürt ağa ve şeyhlerinin çoğunun kendilerine alet etmeye yetti. Kürt hakim sınıflarının, bu dönemde kemalistlerle girdiği ilişki, bir ittifak değil, düz bir işbirlikçilik, uşaklıktır; kemalist burjuvazinin çıkarlarına alet olmaktır. Daha sonra kendi çıkarlarını eski biçimde koruyamayınca, hata yaptıklarını anlayıp çıkar telaşına düşmeleri, kemalist diktatörlük karşısında Kürt hakim sınıflarını ezilmekten kurtaramadı. Bir sınıf, siyasal bir ilişkiye, ittifaka girerken, her türlü bilinci ve siyasetiyle girmek zorundadır. Eğer bilinci ve siyaseti yoksa o sınıfın, yani ideoloji ve siyaset üretmeyen egemen sınıfın gerdiği siyasal ittifaklar, işbirlikçilik, uşaklık ve ajanlıktır. Kişilerin, partilerin, sınıfların ve ulusların, girdikleri ilişkilerde hata yapmaları, onların zayıflıklarının ve cüceliklerinin bir ürünüdür. Hele hele büyük hata yapmaları, onların gerçekte çok cüce, çok geri, zavallı, yaşama-yı hakkı olmayan yaratıklar olduklarını gösterir. Kürt hakim sınıflarının durumu aynen böyledir.

1918-23 döneminde, Kürt hakim sınıflarının da desteğiyle Türkiye'de kemalist devrim zafer kazanıp, kemalist burjuva diktatörlüğü kurulurken, elverişli dış koşullardan yararlanabilmek için kendi iç gücünü kullanamayan Kürdistan'ın dörde

bölünmesi fiili olarak gerçekleşti. Artık Türkiye'de kurulan gerici kemalist diktatörlüğün, kendi sınırları içine aldığı Kürdistan parçası üzerinde tamamen bir balyoz ve her alanda sadece bir zor varlığı olma dönemi açılmış, bunun için koşullar oluşmuştu.

1923-1945 DÖNEMİ

Kemalist diktatörlük altında yaşayan bu dönemin en temel gelişmeleri, siyasal tekelini kuran Türk burjuvazisinin, buna dayanılarak üstten, kemalist devletçilik yöntemleriyle ekonomik ve sosyal temelini Türkiye'de geliştirilmesi ve Kürdistan'da da kemalist katliamcı yöntemlerle Türk burjuvazisinin askeri işgali tamamlanarak siyasal egemenliğinin güçlendirilmesidir.

Çoğunlukla Kemalizmin bir milli burjuva ideolojisi olduğu söylenir; elbette bu doğrudur, ama tek başına Kemalizmi izah etmeye yetmez. Kemalizm, milli devrimci burjuvazinin demokratik ideolojisi değildir. O, ekonomik ve sosyal gelişmesi çok zayıf olan Türk burjuvazisinin, emperyalizm ve proleter devrimler çağında, devlete dayanarak, üstten, tepeden inme yöntemlerle toprak ağası, komprador, tüccar ve küçük-burjuva kesimlerin dönüştürülmesi, yani burjuvalaştırılması ile yaratılması ve geliştirilmesi ideolojisidir. Peki ya, bunu nasıl yapmıştır? Bilindiği gibi Türk burjuvazisi önce kendini siyasal bir güç olarak örgütlemiş, siyasal tekelcilikle tüm siyasal gücü elinde merkezileştirmişti. Daha sonra bu siyasal gücünü en iyi bir biçimde kullanarak, ekonomik güce dönüştürmüş, ulusal bir güce dönüştürmüş milliyetçiliğe, şovenizme ve sömürgecilik dönüştürmüştür. Ve bu da, Türk uluslaşmasının, Türk burjuva sınıfının ve Türk kapitalizminin gelişmesi sonucunu doğurmuştur.

Kemalizm önderliğindeki Türk burjuvazisinin bütün bu gelişmeleri sağlama yöntemi oldukça açık ve kendine özgüdür. Ekonomik ve sosyal temeli çok zayıf olan bu sınıfın, elde ettiği siyasal zoruna dayanarak uluslaşmayı geliştirme yöntemi: Ermenileri yoketmek, Rumları yoketmek, azınlıkları eritmek, Kürtleri yoketmeye çalışmak -ve böylece Türk burjuva ulus temelini genişletmek olmuştur. Aynı biçimde ve aynı gücüne dayanarak, toprak ağasını burjuva yapmak, kompradorunu burjuva yapmak, ticaret burjuvazisini geliştirmek, küçük-burjuvaziye burjuva yapmak -ve böylece bir milli, yani Türk milletinden olan burjuva sınıfı geliştirmek. Yine aynı biçimde ve aynı gücüne dayanarak, zorla Rumların ve Ermenilerin mallarını ellerinden almak, köylülerin topraklarına elkoymak, işçi sınıfının emeğini en gaddar ve baskıcı yöntemlerle sömürmek -ve böylece ekonomik olarak Türk burjuvazisini geliştirmek, yani Türk kapitalizmini geliştirmek. Evet, insana çok saçma, haksız, baskıcı, sömürücü biçimler olarak da görünse, tarihte hiçbir burjuva sınıfın yapmadığı kadar beleşçi yöntemler de olsa, bu, en açık biçimiyle böyle olmuştur.

Türk burjuvazisini tanıma açısından, Avrupa kapitalizmine ve giderek emperyalizme bağımlılık içinde ve geri bir ülkede doğma, emperyalizm ve proleter devrimler çağında iktidara yükselme özelliklerini aklımızdan çıkarmadan, Avrupa'da burjuva devrimlerinin tamamlanmak üzere olduğu dönemde iktidara yürüyen Alman burjuvazisi için Marx'ın yaptığı tanımlamayı buraya aktarmak ve böylece Türk burjuvazisinin de özelliklerini görmek yararlı olacaktır. "Alman burjuvazisi o denli tembelce, korkakça ve yavaşça gelişmişti ki, feodalizm ve mutlakiyeti tehdit eder duruma geldiği anda, kendisinin de proletarya ile, çıkarları ve düşünceleri proletaryanıninkine yakın tüm kentli kesimler tarafından tehdit edilmekte olduğunu gördü... Bizzat zaten eski topluma ait olduğundan, halka ihanet etmeye ve eski toplumun saraylı temsilcileriyle uzlaşmaya ta baştan eğilimli; eski bir topluma karşı yeni bir toplumun çıkarlarını değil, eskimiş bir toplum içerisinde tazeleşmiş çıkarları temsil eden; halkı arkası-

na aldığı için değil, halk onu önüne katıp dürtüklediği için devrimin dümeninde olan; yeni bir toplumsal çağın girişkenliğini değil, yalnızca eski bir toplumsal çağın kinini temsil ettiği için önde bulunan; yeni devletin üstünde aniden belirmeyip, bir yer sarsıntısıyla iteklenip gelen eski devletin bir tabakası olan; kendisine inancı olmaksızın, halka inancı olmaksızın yukarıdakilere homurdanan, aşağıdakilerin önünde titreyen, her iki tarafa karşı çıkarıcı ve bu çıkarıcılığın bilincinde, tutuculara kıyasla devrimci ve devrimcilere kıyasla tutucu olan; kendi sloganlarından kuşku duyan; düşünce yerine söz kalıbı olan; dünya fırtınası karşısında sinmiş, dünya fırtınasını istismar eden; hiçbir bakımdan aşırımcı olan; özgünlükten yoksun olduğu için sıradan, sıradanlılığı için de özgün olan; girişkenliği olmaksızın, kendisine inancı olmaksızın, halka inancı olmaksızın, dünya çapında tarihsel bir çağında bulunmaksızın kendi arzularıyla pazarlık eden... Prusya burjuvazisi, bir tür toplumsal kast düzeyine düşmüştü. Mart devriminin ardından kendisini Prusya devletinin başında bulan Prusya burjuvazisi işte böyleydi." (Marx-Engels,

Seçme Yapıtlar, Cilt-1, sayfa: 172-173, Sol Yayınları). Bundan daha olumsuz bir tanımlama, sıfatlandırma Türk burjuvazisi için yapılabilir. Ama yine de bu sınıf, kendisi için bir ekonomik ve ulusal temel yaratmış, tarihin kendisine "yürü ya kulum" demesinden dolayı belli bir süre yükselmiştir.

Bu dönemde, işçi sınıfının zayıflığı, komünistlerin önemli hataları, azgın katliamlar ve başka nedenlerden dolayı, Türk burjuva egemenliğinin gelişmesi önlenememiştir. Zaten çok geri toplumsal temelleri yansıtan Kürdistan'daki ayaklanmaların, bu gelişimi engellemesi mümkün değildir. Türk burjuvazisi, elde ettiği siyasal gücüne, zoruna dayanarak, Türkiye'deki işçi-köylü hareketini kanla boğarak, en küçük bir demokratik hakkın kullanılmasına bile kesin olarak izin vermiyip, işçi ve köylüler üzerinde kural ve sınır tanımayan, azgın bir sömür ve zorla elkoyma uygulayarak, Kürdistan'daki ayaklanmaları katliamlarla ezip, işgal ve egemenliğini sağlayarak bu temelde ve bu dönemde, ekonomik, sosyal ve ulusal her alanda gelişme gösterebilmiştir. Kısaca, bu dönemde Türk burjuvazisinin gelişen gerici bir zor sistemi vardır ve kemalist yöntemlerle geliştirilen bu zor sistemi ekonomiden kültüre kadar her alanı etkilemiştir. Elde edilen devlet gücüne dayanarak zoraki bir uluslaşma, zoraki bir burjuvalaşma, devletçilik temelinde zoraki bir kapitalistleşme yaratmak, kemalizmin en belirgin özellikleridir ve daha sonraları da bu tipteki çeşitli güçler tarafından bu model benimsenmiştir.

Kemalist zor sisteminin, bu dönemde gelişen Türk burjuva zorunun ciddi devrimci bir temeli yoktur. Adeta tarihin kendini yürüttüğü, Anadolu'daki halk direnmesinin kendine hediye ettiği, Ermeniler'in ve Rumlar'ın yanlış ata oynamaları sonucu beleşten ele geçirdiği bu gerici şiddet kurumunu, ekonomik, sosyal ve ulusal temeli çok zayıf olan bu sınıf, egemen olduğu alanlar üzerinde daha başlangıçtan son anına kadar kullanacaktır. Ekonomiden kültüre kadar her alan bu gerici şiddetin etkisini hissedecektir. Bunu, şunun için belirtiyoruz ki, burjuvazinin devrim yaptığı diğer ülkelerde, burjuvazi önce ekonomik, sosyal ve kültürel bir güçtür ve daha sonra siyasal bir güç haline gelir. Burjuvazi, bu siyasal güce dayanarak ekonomik ve sosyal temelini yaratamaz, daha önce ortaya çıkmış olan bu temelini sınırsız geliştirir. Özellikle Batı Avrupa burjuva devrimlerinde bu böyledir. Ancak tarihi gelişim ilerledikçe bu durum tersine dönmeye başlamıştır. Ekonomik ve toplumsal olarak gelişmemiş olan burjuva kesimlerin kendilerini önce siyasal bir güç olarak örgütlemeleri, yukardan siyasal bir güç olarak gelişmeleri ve bu güce dayanarak kendi ekonomik, sosyal ve ulusal temellerini geliştirmeleri ortaya çıkmıştır. Bunun en çarpıcı örneği, Türkiye'de-

ki kemalist burjuva devrimi örneğidir. Denilebilirki, Fransa ve İngiltere gibi ülkelerde burjuvazi nasıl önce ekonomik bir güç olarak doğuyor ve daha sonra siyasal bir güç haline geliyorsa, bunun tam tersi olarak Türk burjuvazisi, önce siyasal alanda gücünü tekelleştiriyor ve daha sonra kendisine ekonomik bir içerik kazandırıyor. Burada zorun rolü, son derece değişiktir. Kapitalizmin gelişme çağında zor, Batı Avrupa burjuva toplumlarında çok az bir rol oynarken, Türk burjuvazisinin elinde zor, kullanabildiği tek araç oluyor. Türk burjuvazisi, zorla yaratılmış ve zordan örülmüş bir sınıftır. Bunun anlaşılması zor olabilir; fakat tarihin o kritik anı, Andolu koşullarında ve uluslararası koşullarda yaşanan o kritik dönem, Türk burjuvazisinin yalnızca siyasal bir güç, bir zor gücü olarak örgütlenmesini olanaklı kıldı. İşte bu şekilde kendisini yalnızca bir zor olayı olarak örgütleyebilen bir sınıfın, daha sonra ne kadar hunhar olacağı kendiliğinden anlaşılır. Türk burjuvazisinin böyle kendisini bir siyasal zor, bundan da öteye yalnız ve yalnız kendisini bir askeri zor olarak örgütlemesi, yalnız ordusuyla ayakta kalması vardır. "Ordu millet" denilen hikâye budur işte. Bu durum, Türkiye'deki toplumsal gelişmede zorun rolünün çok değişik ve yaygın olacağını, aynı şekilde bu zorun çok yapay ve çok gerici olacağını gösterir. İşleri böyle tersinden başlatan bir sınıfın, her alanda çok ters bir sınıf olacağı, gelişerek dünyanın en gerici sınıflardan birisine dönüşeceği açıktır. 12 Eylül askeri faşist darbesinin ortaya çıkmasının tarihi temeli, Türk burjuvazisinin böyle şiddete dayalı olarak ikdidara gelmesidir. Onun bu tarihsel özelliği; daha önce İttihat ve Tarakki Cemiyeti ve özellikle de kemalist diktatörlük döneminde Türk burjuvazisinin şiddete dayalı olarak kendisini örgütlemesi; normal yollardan değil, tersinden; kritik evrelerden, tarihin boşluklarından, Ermeni ve Rumların yanlış mücadelelerinden, halkların kendi öz örgütlerini oluşturamamış olmalarından, emperyalizmin kördüğümünden ve sosyalizmden yararlanarak kendisini bir zor olayı haline getirmesidir. Elbette böyle bir sınıf, çok yapay doğmuş bir sınıftır; eşi görülmeyen, acayip bir yaratıktır bu. Böyle bir yaratığın, istisna olan bu durumunu sürekli kural haline getirmek için çağın başına belâ olacağı, özellikle egemenliği altında tuttuğu halkların ve çevresinin başına belâ olacağı açıktır.

Her sınıfın uyguladığı baskı sistemi, o sınıfın özelliklerine yakından bağlı olduğu gibi, dünya genelinde burjuvazinin baskı sistemi de, onun doğuş ve gelişme özelliklerine yakından bağlıdır. Ve bütün bunlar çok kolay anlaşılır. Ama bir de istisnai olarak, diğerlerinin tersinden Türk burjuvazisinin doğuşu ve yükselişi vardır. Bunun uygulayacağı baskı va sömürü sistemi de, elbetteki daha değişik bir biçimde gelişecektir. Ve çoğunlukla normal toplumsal gelişmeler için yapılan tahlillerin burda yetersiz kalacağı, istenilen sonuca götürmeyeceği rahatlıkla anlaşılacaktır. Güney Afrika Cumhuriyeti ve İsrail siyonizmi örnekleri vardır; bunlar, emperyalizmin yapay çocukları, emperyalist dönemin suni, dışlanmış, aykırı, piçleşmiş yapılarıdır. Bunların, bu farklı özelliklerinden dolayı, uyguladıkları baskı sisteminin de değişik özellikleri olacaktır. Kemalist zor sistemi, kemalist burjuvazi de halklar karşısında aynen böyle bir şeydir ve hatta bunların başarılı ilk örneklerinden birisidir. Demek ki, şiddet temelinde gelişen bu sınıfın, bütün gericiliğine karşın, emekçi halklar üzerinde egemenliğini sürdürmesi tarihi bir olay, bir zorunluluk olmuştur.

ŞİKESTUN

BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜ

YOLUMUZA

Bundan iki yıl kadar önce, 28 Mart 1980 günü. Mardin'in Derik ilçesine bağlı Şikestun köyüne büyük bir askeri operasyon düzenleyen sömürgeci Türk ordu birlikleri ile aynı köyde bulunan PKK sempatanları arasında meydana gelen silahlı çatışma sırasında, Kürdistan halkının üç seçkin evladı kahramanca çarpışarak şehit düşüyorlardı. Hiç bir zaman tahmin edemeyecekleri ölçüde zorlu bir direnişle karşılaşan sömürgeci Türk ordu güçleri ise, ilk şaşkınlıklarından sıyrılmalarının hemen ardından yeni takviye birliklerini yardıma çağırıyorlardı. Buna rağmen, biri birliklerine kumanda eden yüzbaşı olmak üzere iki subayları ile bir askerlerini kaybediyorlar ve bunun yanı sıra çok sayıda yaralı da veriyorlardı. Ahmet KURT, Mehmet KURT ve Selman DOĞRU adlarındaki üç PKK savaşçısının ortaya koydukları görkemli direnişin etkisi kısa bir zamanda bütün Kürdistan düzeyine yayılıyor; üç değerli önder kadrosunu zamansız yitirmiş olmanın beraberce getirdiği derin acı ve üzüntü bir yana bırakılırsa, bu direniş hareketi bütün yurtsever sınıf ve tabakalar arasında coşkulu bir atılıma ve Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeci varlığına karşı direnme ruhunun bileneşine yol açıyordu.

Sayıları üç bine kadar ulaşan büyük bir askeri güç, iki helikopter, panzer ve kariyerleri harekete geçirerek Şikestun köyünü tam bir kuşatma çemberi içine alan sömürgeci ordu birlikleri, yaklaşık yirmi dakika kadar devam eden silahlı çatışmadan sonra, son kurşunlarına kadar direnen ve yaralı olarak ele geçirilen Ahmet KURT ve Selman DOĞRU adlarındaki PKK Partizanlarını süngülerle delik deşik ederek katlediyorlardı. Askeri planda asla kıyaslanamayacak olan muazzam üstünlüklerine ve güçlü donanımlarına rağmen, sadece üç partizanın silahlı savunma hareketi karşısında ağır kayıplara uğramış olmanın verdiği iğrenç bir kudarganlıkla, yine mermileri tükenen ve hiç yara almadan tutsak edilen Mehmet KURT adındaki devrimci savaşçının başını köyün ortasında taşlar ve dipçik darbeleri ile paramparça ederek öldürüyorlardı. Bununla da yetinmesini bilmeyen sömürgeci Türk işgal birlikleri, kadın-erkek-geç-ihthiyar ayırdetmeksizin yediden yetmişe bütün Şikestun halkını köy meydanında toplayıp yerlerde süründürerek, en vahşi işkence ve hakaretlere tabi tutuyorlardı. Vazgeçmeyecekleri mesleki alışkanlıkları olan yağma ve çapulun en hayasızını sergilemekten de çekinmeyen sömürgeci işgal güçleri halkın bütün malını gasp ediyorlar ve Şikestun köyünü sonunda adeta bir harabeye çeviriyorlardı. Sıradayağı ve korkunç işkenceler sonucunda yarı koma hale getirilen bütün Şikestun köylüleri daha sonra topluca işkencehanelere götürülüyorlardı.

Şikestun'un yoksul köylüleri, bu kez bir insanlarını da en aşağılık zulüm ve zorbalığın sergilendiği işkence tezgahlarında şehit veriyorlardı. Şikestun köyünün saygın yaşlı Mehmet ÖZSOY adındaki yurtsever köylü, kendisine yapılan fiziki ve manevi işkenceler sırasında kahepece katlediliyordu. Silahlı çatışma olayının hemen iki gün sonrasında işkence de can veren Mehmet ÖZSOY'un cenazesini köye getiren sömürgeci ordu güçleri, komşu Mamıcank köyünden olan ve o an için Şikestun'da bulunan PKK sempatanları Süleyman SARUHAN ve Abdullah YUCE adlarındaki iki genç köylü yurtseveri sorgulamaya bile gerek duymaksızın, salt kendi sadist duygularını tatmin etmek amacıyla köyün ikiyüz metre dışında kurşuna diziyorlardı. Bu olay sömürgeci Türk devletinin korkunç barbarlığının ve Kürdistan halkının eli kanlı celladı niteliğini bir kez daha bütün çıplaklığı ile orta yere seriyordu.

Türk sömürgecilerinin bu denli hırçınlaşmalarının, Kürdistan halkına ve onun en değerli mensupları olan PKK kadro ve taraftarlarına karşı en acımasız yöntemlerle saldırıya geçmelerinin elbette önemli nedenleri bulunmaktaydı. Çünkü kendi sömürgeci yöntemlerine karşı ciddi bir örgütlü tepkinin olmadığı, esas olarak silahlı karşı-devrimci şiddete açıkça başvurma gereğini duymaksızın egemenliklerini sürdürdükleri dönem, artık bir daha geri gelmemek üzere tarihe karışmıştı. Artık Kürdistan halkı yüzyıllardan beri derinliklerine itildiği ortaçağ karanlıklarından sıyrılmaya başlamış ve kendi geleceğini özgürce kendi elleriyle çizmek için

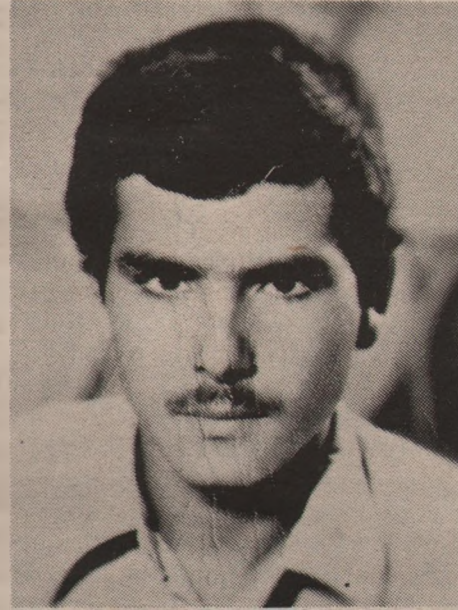

Ahmet KURT

mücadele arenasına atılmıştı. Şikestun katliamı da, Kürdistan'da yüzyılların eseri olan kendi sömürgeci yönetimlerinin gelişen devrimci kurtuluş mücadelesi karşısında sarsılmaya başlamasıyla birlikte, Türk sömürgecilerinin yeni baştan açıkça gündeme getirdikleri silahlı karşı-devrimci şiddetin bir ürünü, bağımsızlığa ve özgürlüğe kavuşmak için mücadelede karar kılan Kürdistan halkının haklı ve meşru sesini susturmak amacıyla henüz resmen ilan edilmemiş olan bir yıldırma ve imha savaşının sonucuydu.

Sömürgeci Türk burjuvazisi, geliştirdiği çeşitli politikalarla Kürdistan'da kendi yönetimine karşı örgütlü bir muhalefet olmadan egemenliğini sürdürmeyi başarmıştı. 1940 yıllarına gelinceye kadar, Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'daki bütün direnme noktalarını ortadan kaldırarak askeri işgalini tamamlayan sömürgeci Türk burjuvazisi, daha sonra siyasal, kültürel ve ekonomik alanlardaki sömürgeciliğini geliştirmeye ve kurumlaştırmaya başlamıştı. Kısacası, 1940 yıllarından itibaren başlayan ve 1970'li yılların başlarına gelinceye kadar geçen uzun bir dönem, Türk sömürgecilerinin Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'da bütün alanlarda egemenliklerini adım adım kurumlaştırmaya çalıştıkları, en küçük bir ulusal ve demokratik kıpırdanışa olanak tanımadıkları, ulusal ve kültürel yabancılaşma ve kişilikleştirme faaliyetine hız verdikleri ve nisbeten "barışçı" bir biçimde yöntemlerini devam ettirdikleri bir dönem oldu. Sömürgeci Türk burjuvazisinin ABD emperyalizmi ile yeni-sömürgecilik ilişkileri içine girmesinden sonra, özellikle 1960'lardan itibaren Kürdistan'da geliştirdiği kapitalist üretim ilişkileri modern sınıfları ortaya çıkardı. Bu da herşeyden önce Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'daki eski yapının aşılması ve modern bir ulusal kurtuluş hareketinin gelişmesi için gerekli olan objektif temel doğması demektir. Bu objektif temel bir ürünü olan ve 1973'lerde ideolojik bir grup olarak biçimlenen Kürdistan devrimcileri Marksizm-Leninizm Kürdistan'a taşıyorlar, bu ideolojik akım kısa zamanda Kürdistan'da işçi sınıfı, yoksul köylülük ve devrimci-aydın-geçmişliği kucaklayan, sağlam bir teori ve programa, strateji ve taktiklere dayanan örgütlü bir yığinsal politik hareket niteliğine kavuşuyordu.

Kürdistan Devrimcileri henüz küçük bir ideolojik grup biçiminde ortaya çıktıkları koşullarda bile sömürgeci devlet terörüyle yüzyüze geliyorlar, ve henüz bu aşamada iken kendilerini silahlı savunma zorunluluğu ile karşı karşıya buluyorlardı. En küçük bir ulusal ve demokratik muhalefete tahammülü olmayan sömürgeci Türk burjuvazisi, Kürdistan devrimcilerine karşı resmi ve sivil polis örgütünü, ajan örgütlerini ve bizzat devlet eliyle Kürdistan'daki ulusal gelişmeyi boğmak için geliştirdiği faşist çeteleri devreye sokuyordu. Ama sömürgeci burjuvazisinin bütün gerici çabaları Kürdistan Devrimcilerinin gösterdikleri engin fedakârlıklar pahasına boşa çıkarılıyor ve bütün ülke çapında faşist odaklara ve ajan örgütlerle ajan-muhbir şebekelerine ağır darbeler indiriliyordu. Böylece daha başından doğal olarak bir devrimci genç-

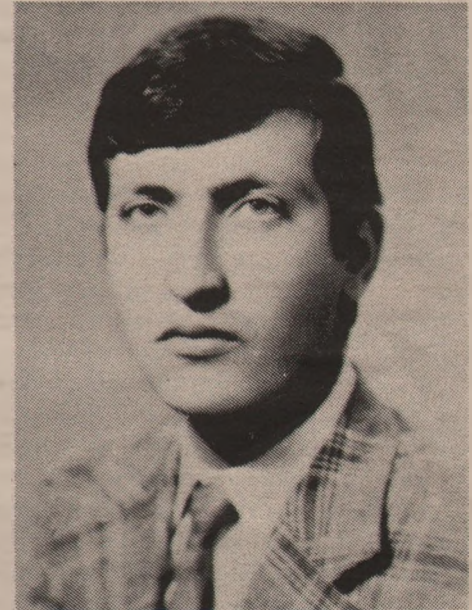
Mehmet KURT

lik hareketi niteliğinde ortaya çıkan yeni kurtuluş hareketi eski dar sınırlarını aşıyor ve bütün yurtsever sınıf ve tabakalar arasında geniş bir sempati ve destek kazanıyordu. Bunun üzerine sömürgeci Türk burjuvazisi, ülkemizde en önemli sosyal dayanakları durumuna getirdiği feodal-komprador eşkiya çetelerini Kürdistan Devrimcilerinin üzerine saldırtıyordu. Kürdistan Devrimcileri, bu kez Kürdistan tarihinin en

hain işbirlikçi sınıfı olan feodallere ve feodal-komprador eşkiya çetelerine karşı mücadele bayrağını yükseltiyorlardı. Özellikle feodal yapının en güçlü bir biçimde zorla ayakta tutulduğu Hilvan'da ve daha sonraları Siverek'te feodallere ve feodal-komprador eşkiya çetelerine karşı Kürdistan Devrimcilerinin önderliğinde gelişen devrimci mücadele, Kürdistan'ın her tarafında olumlu sonuçlar doğuruyordu. Kürdistan'ın yoksul köylüleri, yüzyıllardan beri egemen sömürgeci güçlerle tam bir işbirliği içinde kendilerini ezen ve sömüren mahalli feodal otoritelere karşı gelişen mücadelenin başarısını görerek, bu güçlerin kofluğunu daha iyi anlıyor ve bu güçlere karşı mücadelelerini yoğunlaştırıyorlardı. Öyleki, Türk sömürgecilerinin istihbarat güçlerine, faşist mihraklara, feodallere ve feodal-komprador eşkiya çetelerine karşı yükselen mücadele ile indirilen her ölümcül darbe sömürgeci ve feodal-komprador düzenin temellerine dinamit koyuyor, Türk devletinin siyasi otontesini tahrip ediyordu.

Kürdistan'daki bu yeni ve önemli gelişmeler karşısında, sömürgeci Türk burjuvazisi, bizzat kitlelere "umut" olarak lanse ettiği Ecevit hükümeti eliyle Türkiye'nin üç büyük işçi merkezinde ve hemen bütün Kürdistan çapında resmi sıkıyönetime geçmek zorunda kalıyordu. Sıkıyönetime gerekçe olarak da Maraş katliamı tezgahlanıyor ve bu katliam sırasında sömürgeci Türk devletinin resmi ve sivil güçleri binlerce masum Kürt insanını acımasızca katlediyorlardı. Sömürgeci Türk burjuvazisi resmi sıkıyönetimle bir yandan Kürdistan'daki devrimci gelişmeyi ezmeye çalışırken, öte yandan önemli ölçüde dağıtılmış olan ajan-muhbir ağını yeni baştan restore etmek istiyordu.

Ama resmi sıkıyönetim uygulamalarına geçiş de sömürgeci Türk burjuvazisinin beklediği sonucu vermiyordu. Bir yandan Türkiye'deki devrimci demokratik halk hareketi, öte yandan Kürdistan'daki devrimci kurtuluş mücadelesi sıkıyönetim koşullarında bile gelişmesine devam ediyordu. Bunun yanı sıra, daha önceden işbirlikçi-tekeli Türk burjuvazisinin reformist ve faşist kanatları arasında başlamış olan çelişki ve çatışma da yeni koşullarda giderek keskinleşiyordu. Nitekim bu çelişki ve çatışma, 14 Ekim 1979'da yapılan "senato üçtebir yenileme ve milletvekili ara seçimleri" sonrasında, açıkça burjuvazinin faşist diktatörlüğü sürdürmek isteyen kanadının aleyhine sonuçlanıyordu. İçine düşmüş olduğu derin ekonomik ve siyasi bunalım koşullarında işbirlikçi-tekeli Türk burjuvazisinin en gerici ve en şoven kesiminin iktidarı teslim ettiği

Selman DOĞRU

Demirel hükümeti, tasarlanan açık faşist diktatörlüğe geçişte bir "ara rejim" niteliğini taşıyordu.

MHP destekli faşist Demirel hükümeti, daha işbaşına gelir gelmez, "anarşi, terör, yıkıcılık ve bölücülük" olarak adlandırdığı Türkiye devrimci demokratik halk hareketine ve en başta da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı "cihad" ilan ederek, dört koldan saldırıya geçiyordu. En basit ekonomik ve demokratik hakları için direniş geçiren işçilerin üzerine gönderilen panzerli ve makineli tüfekli polis ve askerler, işçileri acımasızca kurşunluyorlardı. Bizzat devletin koruyucu kanatları altında saldırıya geçirilen faşist çeteler giriştikleri karşı-devrimci terörle yüzlerce devrimci ve demokratik işçi, öğrenci, öğretmen, öğretim görevlisi ve memuru alçakça katlediyorlar; cezaevleri devrimciler ve yurtseverlerle dolduruyor; işkencelere hız veriliyor ve daha o zaman onlarca devrimci işkencehanelerde katledilirken, yüzlerce sakat bırakılıyordu. Aynı dönemde Türkiye'de ve Kürdistan'daki bütün illerin valileri ve emniyet müdürleri bir gece içinde görevlerinden alınıyor ve yerlerine faşist militanlar atanıyordu. Alelacele meclislerden geçirilen faşist nitelikli yasalarla bu gerici uygulamalara "yasal" bir görünüm verilmeğe çalışılıyor ve faşizm kurumlaştırılmak isteniyordu.

Sömürgeci Türk burjuvazisinin daha önceki bütün hükümetleri gibi, faşist Demirel hükümeti de doğal olarak Kürdistan Kurtuluş Mücadelesini ezmeyi veya bu mücadelenin önder gücü olan PKK'yi dağıtmayı önüne temel görev olarak koymuştu. Daha da yoğunlaşan baskı, takip, tutuklama ve işkence faaliyetleri halkı devrimci mücadeleden uzaklaştırmayı ve devrimcilerle halk kitleleri arasındaki organik bağı koparmayı amaçlıyordu. Bu faaliyetler ve yoğunlaşan operasyonlar sonucunda PKK'nin yüzlerce kadro ve taraftarı tutuklanıyor ve henüz bu dönemde çoğu bir ayı aşkın uzun gözaltı süresi boyunca en vahşi işkencelere tabi tutuluyorlardı. Başta ajan yapı, kişi ve kurumlara karşı mücadelenin en çok geliştiği alanlar olmak üzere Kürdistan'ın her tarafında askeri operasyonlar doruğuna ulaşıyordu. Bazı çevreler tarafından "demokrasi havarisi" olarak sunulmak istenen Ecevit CHP'si de aralarında varolan çelişkelere rağmen, başlattığı baskı ve imha politikasında faşist Demirel hükümetine milli destek sağlamakta geri kalmıyordu. İşte Şikestun katliamı da tam bu döneme tekabül ediyordu.

Faşist Demirel hükümeti döneminde askeri operasyonların en çok hızlandırıldığı alanların başında gelen Mardin yöresi, kendine özgü bazı özellikler arzlemekteydi. Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'ın sosyo-ekonomik yapısının ülkenin her tarafında aynı özellikleri göstermemesi, devrimci mücadelenin de ülkenin değişik alanlarında eşitsiz gelişmesine yolaçmıştı. Mardin yöresinde de en belirgin biçimiyle 1978'lerden itibaren hızla gelişen devrimci mücadele, kısa zamanda başta yoksul köylülük olmak üzere bütün halk kitlelerini kucaklamıştı.

DİRENİŞİ

ÜK MÜCADELEMİZDE

K TUTUYOR!

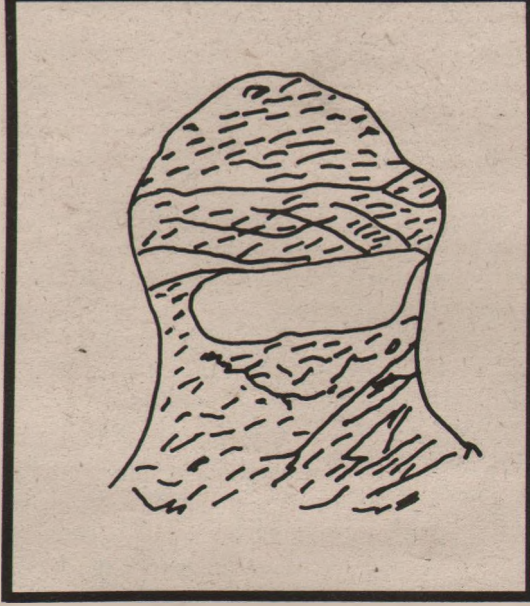
Abdullah YÜCE

Aslında Mardin yöresi, sosyo-ekonomik yapısı ve coğrafi konumu bakımından ulusal kurtuluşçu düşüncelerin gelişmesi için son derece elverişli özellikler gösteriyordu. Daha çok 1970'lerden sonra bölgede gelişmeye başlayan yabancı kapitalizm, özellikle kırsal kesimlerde sınıf ayrışmasını hızlandırmış; cılız da olsa bir proletarya ile yoğun bir yoksul köylülük oluşmuştu. Yöredeki büyük toprak ağaları, varlıklı aşiret reisleri ve şeyhler ise feodal-kompradorlar durumuna düşmüşlerdi yabancı kapitalizmin ürünü olarak şekillenen bir küçük-burjuva tabakası ise mevcut düzenin yedeği olmaktan kurtulamamıştı. Bunun yanında tüm bu sınıf ve tabakalardan gelen bir aydın-gençlik kesimi de şekillenme olanağını bulmuştu.

Sömürgeci Türk burjuvazisi ülkemiz üzerindeki egemenliğini uzun vadeli kılabilmek için bütün Kürdistan çapında eskiden beri elinden düşürmediği bazı "böl-yönet" taktiklerini Mardin yöresinde daha çok uygulama imkânlarına kavuşmuştu. Askeri, siyasal, kültürel, ideolojik ve ekonomik alanlardaki egemenliğini sağlamlaştırmak için dinsel ve mezhepsel farklılıkları (müslüman, hıristiyan, vb.), milliyet ayrılıklarını (Kürt, Arap, Süryani, vb.) körüklemiş ve özellikle kan davaları ve aşiret çatışmalarını sürekli canlı tutmaya çalışmıştı. Bu ayrılıkları devamlı olarak kızıştırıp uzlaşmaz ilişkiler durumuna yükselterek yöre halkını bölük pörçük bir duruma düşüren sömürgeci Türk burjuvazisi, halk kitlelerini kendi burjuva siyasal partilerinin kuyruğuna takmıştı.

Mardin yöresinin diğer önemli bir özelliği de Ortadoğu'da ve daha çok da Kürdistan'ın diğer parçalarında meydana gelen gelişmelerden önemli ölçüde etkilenmesi idi. Özellikle ilkel milliyetçilik önderliğinde Güney Kürdistan'da gelişen hareket, önemli olumsuzluklarının yanı sıra, yöre halkının ulusal duygularını duyarlı hale getirmişti. Ama bu duyarlılık doğal olarak, ancak gerçekten devrimci bir önderliğe kavuştuğu anda bir anlam ifade edebirdi. Nitekim öyle de olacaktı. Reformist küçük-burjuva ve ilkel milliyetçiliğin bir takım olumsuz çabaları, devrimci ulusal kurtuluşçu düşünce ve ideolojinin halk kitleleri içinde kök salmasını engelleyemeyecekti.

İlkel milliyetçiliğin ve sömürgeci Türk burjuva siyasal partilerinin yaratmış olduğu güvensizlik ortamında, Kürdistan Devrimcileri, 1975'lerden sonra Ulusal Kurtuluşçu düşünceleri Mardin halkına götürmeye başlıyorlardı. 1976-77 yılları arasında aydın-gençlik kesiminde kayda değer bir taraftar kitlesi bulan bu genç ideoloji, kırsal alana da kısa zamanda

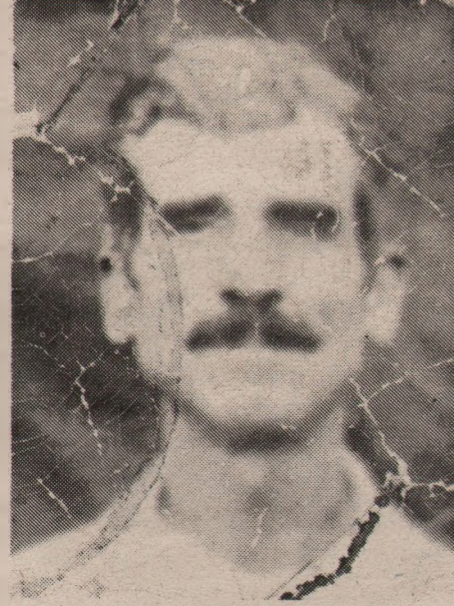

SÜLEYMAN

taşırılıyor ve büyük bir arayış içinde olan yoksul köylü kitleleri tarafından susamışçasına benimsenerek bütün halkın ortak düşüncesi haline geliyordu.

Uzun yıllar boyunca koyu bir feodal zorbalık altında tutulan, kendisi için bir halk olma düşüncesinden yoksun bırakılarak sömürgeci güçlerin ve yerli işbirlikçilerinin çıkarları doğrultusunda kan ve alımları döken ve çeşitli yollarla birbirlerine düşürülen yoksul halk kitleleri, kendi tarihlerinde ilk kez ulusal ve demokratik taleplerini dile getiren, sömürgeci ve feodal-komprador düzene karşı savaşmayı öğrenen ve ona karşı savaşan gerçek bir ihtilâlciler hareketle karşı karşıya geliyorlar ve ona sahip çıkıyorlardı. Halk kitleleri tarihlerinde ilk defa gelişen devrimci mücadeleye çıkarlarını egemen kılabiliyorlardı. Kürdistan devrimcileri kendi düşünce ve ideolojilerini büyük fedakârlıklarla pratiğe geçirdikçe, kitlelerin de devrimci harekete olan güvenleri pekiyor ve mücadele safalarına katılmaları artıyordu. Toprağa ve özgürlüğe tamamen susamış olan yoksul köylüler, topraklarından kovularak çok basit bir ücret karşılığında bile iş bulamaz duruma getirilen koca bir işsizler ordusu, en tortu işlerde ve Türk ekonomisinin ayak takımı hizmetlerinde istihdam edilen Kürdistan işçileri, kendileri için hiçbir gelecek garantisi tanımayan gençlik kitleleri, en katmerli baskı ve sömürü çarkları arasında acımasızca ezilen Kürdistan kadınları ve kızları kendi özlere cevap veren bu devrimci düşünceyi kanı ve canı gibi benimsiyorlardı.

1978-80 yılları, Mardin'de devrimci hareketin kitleler arasında kök saldığı, yoksul köylülük mücadelesinin büyük boyutlara ulaştığı ve devrimci gelişmenin maddi bir güç durumuna geldiği yıllar oldu. Bu yıllar arasında PKK hareketi halkın birliğini gerçekleştirme yolunda ciddi adımlar attı. Yörede eskiden beri önemli bir sorun durumuna yükseltilmiş olan kan davaları ve aşiret çatışmalarının birçoğunu çözüme bağlayarak sömürgecilerin ve işbirlikçilerinin oyunlarını bozdu. Dinsel bölünmelerin ve milliyet farklılıklarını uzlaşmaz ilişkiler durumuna getirme çabalarını etkisizleştirdi. Halkın birliği ve devrimci gelişme önünde ciddi bir engel teşkil eden sömürgeci Türk devletinin resmi ve sivil polis teşkilatlarına, ajan-muhbir şebekelerine, hain ve işbirlikçi yerel gerici güçlere ağır darbeler indirildi. Teslimiyetçi küçük-burjuva ve ilkel milliyetçiliğin kitleler üzerindeki etkinlikleri tamamen kırıldı. Bütün sömürgeci devlet kurumları hiçbir iş yapamaz duruma düşürüldü. Öyleki, bütün yurtsever halk kitleleri bütün sorunlarını artık devrimcilere getirmeye ve onlardan sorunlarına çözüm istemeye başladılar.

Mehmet ÖZSOY

Tarih, proletarya ve ezilen halkların devrimci mücadelelerinin önemli gelişmeler gösterdiği yerlerde, kendi sömürü düzenlerini ayakta tutmak isteyen gerici egemen sınıflarında, daha dolaysız bir biçimde karşı-devrimci şiddete başvurdularını; yani yükselmekte olan devrimin kendisi ile birlikte birleşik bir karşı-devrim cephesi yarattığını göstermiştir. Kürdistan'daki devrimci gelişmenin henüz çok genç ve yeni olan tarihine bakıldığında da Türk sömürgecilerinin henüz fliz halinde iken bu gelişmeyi boğmak istedikleri, başarısızlıkla sonuçlanan her çabadan sonra karşı-devrimci terörü daha da turmandırdıkları ve günümüzde ise bir imha savaşı düzeyine ulaşıldıkları rahatlıkla gözlemlenebilir. Bu durum, devrimci gelişmenin ulaştığı güçlü boyutları gösterir elbette. Yeni ve genç bir devrimci partinin önderliğinde başlayan devrimci kurtuluş mücadelesi, bütün sömürgeci devlet kurumlarını işlemez hale getirmiş; sömürgeci Türk burjuvazisi de felç olan bu kurumlarının varlığına tamamen son vererek, bütün devlet yönetiminin ayakta kalma gücünü gösterebilen tek kurumu olan ordusuna devretmiştir.

Sömürgeci Türk burjuvazisinin Şikestun katliamına da yolaçan saldırılarının yoğunlaştığı dönemde, Kürdistan'da PKK önderliğinde ajan yapı, kişi ve kurumlara karşı geliştirilen mücadele ile Türk devletinin ülkemiz üzerindeki siyasal egemenliği büyük bir sarsıntı geçirilmesine ve sömürgeci burjuvazi artık eskisi gibi yönetimini sürdüremez duruma düşmesine rağmen, devrimci gelişmenin gelip dayandığı aşamaya uygun örgüt biçimleri henüz oluşturulamamıştı. Halk kitlelerinin devrimci savaşını bir ayaklanmanın eşine gelip dayanmış, ama henüz buna uygun örgüt ve mücadele biçimleri ortaya çıkarılamamıştı. Düşman bütün legal ve yarı-legal hareket ve çalışma imkânlarını ortadan kaldırmıştı. Askeri planda düşman henüz çok güçlüydü son derece üstün bir donanıma ve büyük hareket imkânlarına sahipti. Devrimci hareket ise halk savaşı aşamasına uygun hazırlıklarını yeterince tamamlayamamıştı. Dolayısıyla düşmanın başlattığı saldırı savaşına anında silahlı devrimci mücadele ile karşılık vermek tehlikeli sonuçlar doğuracaktı. Bu dönemde uygun hazırlıkları yeterince tamamlamadan sömürgeci Türk devletinin dayattığı saldırı savaşına anında cevap verilemezdi.

İşte bu döneme tekabül eden Şikestun direnişi, bu açıdan devrimciler için son derece elverişsiz olan bir ortamda doğdu. Ama Ahmet KURT, Mehmet KURT ve Selman DOĞRU adlarındaki PKK savaşçılarınin ortaya koydukları görkemli direniş eylemi, sömürgeci-faşist cuntanın giriştiği yıldırma ve imha savaşına karşı gelişen Direniş Hareke-

tine adeta bir motor görevi gördü. Sömürgeci-faşist Türk cuntası bütün zulüm ve vahşetine rağmen Şikestun kahramanlarının Direniş Ruhunun takipçileri olan PKK kadroları ve Kürdistan halkının savaşımını bastıramadı.

Şikestun direnişinin kahramanlarından Ahmet KURT, halk kitleleri ile kaynaşmakta, halka önderlik etmekte ve özellikle kırsal alanda devrimci faaliyet yürütmekte üstün yeteneklere sahip bir PKK kadrosuydu. Kürdistan Devrimcileri ile ilişkiye geçtikten sonra kısa zamanda kendisini Marksist-Leninist teori ile donatmıştı. Faaliyetlerinde seri ve planlıydı. Tüm devrimci nitelikleri kendisinde taşıyan Ahmet KURT, yorulmak nedir bilmeden köyden köye geziyor ve köylülere devrimci mücadelenin gereklerini kavratıyordu. Propaganda da şiirimsi bir hitap tarzı vardı. Halk dilini çok iyi konuşuyordu. Yetenekli bir örgütçü, pratikçi, propagandist ve ajitatördü. Bütün bu nitelikleri onu bölgenin hemen her insanı tarafından tanınan ve sevilen güçlü bir devrimci önder konumuna yükseltmişti.

Devrimci savaşçı Mehmet KURT ta bölgenin yabancı olmasına rağmen, yüksek bilinç düzeyi, alçak gönüllülüğü ve güçlü kişiliği ile kitlelerin büyük sempatisini kazanmıştı. Yoksul bir aileden gelen ve öğretmenlik yapan Mehmet KURT, devrimci mücadelenin kitleleri kucaklaması ve devrimci hareketin hızla gelişerek önemli mevziler kazanması sonucunda, kendisine yüklenen yoğun devrimci görevlerin bilincinde olarak öğretmenlikten ayrılmıştı. Henüz çok genç yaşta olmasına rağmen, büyük bir yetenek ve azimle bağimsizlik ve özgürlük mücadelesinde olağanüstü çabalar harcadı.

Salman DOĞRU da diğer dava arkadaşları gibi bütün devrimci meziyetleri kendisinde toplayan ve korku nedir bilmeyen bir devrimci savaşçıydı varlıklı bir aileden gelmesine rağmen, kendisini herşeyiyle devrimci kurtuluş mücadelesine adanmıştı. Öğretmen olduğu halde tek bir gün dahi öğretmenlik yapmamıştı. Bölgede Türk sömürgecilerinin kızıştırdığı Arap-Kürt çelişkinsinin çözümünde büyük çabalar harcamış ve önemli başarılar elde etmişti. Salman DOĞRU da güçlü bir örgütçü, propagandacı, eğitimci ve savaşçıydı.

Sömürgeci-faşist cuntanın devlet yönetimine çöreklenmesinden sonra özellikle Mardin yöresinde yoğunlaştırdığı operasyonlar sırasında Şikestun Direniş Ruhuyla bezenmiş en yüce direniş örnekleri gösterildi. 29 Ekim 1980 günü Mardin'in Kızıltepe ilçesine bağlı Bloka köyünde zırlı birlikler ve hava kuvvetlerinin desteğindeki sömürgeci Türk ordu güçleri ile silahlı çatışmaya giren Zeki PALABIYIK Davut ULUÇ, İdris AKTAŞ, Hasan ERTAŞ, İsmail DAMAR ve Bozan ASLAN gibi değerli PKK kadro ve savaşçıları bir gün boyunca savaştilar ve düşmana ağır kayıplar verdirerek şehit düştüler.

Yine faşist cuntanın işbaşına gelmesinden sonra gözaltına alınarak en korkunç işkencelere tabi tutulan PKK kadro ve taraftarları, işkence tezgahlarında da kutsal direniş örneklerini sergilediler. Sömürgeciler tarafından gözaltına alınan ve işkenceler karşısında en küçük bir teslimiyet eğilimi göstermeyen Kızıltepe'nin Miskeynter köyünden PKK sempatisini şoför Sadık, Derik'in Germik köyünden Ömer AKTAŞ ve Kızıltepe'nin Hemran köyünden Abdurrahman ÇEÇEN düşmana en küçük bir bilgi vermeyerek yaşamlarını Kürdistan halkının kurtuluşu davasına adadılar.

Şikestun direnişinin ölümsüz kahramanlarını ölümlerinin ikinci yıldönülerinde saygıyla anarken, onların daha da yükseklere çıkardıkları direniş geleneğinin mirasçısı olan Kürdistan halkının kendi soylu davasını mutlaka zafere ulaştıracağına dair olan inancımızı bir kez daha yineliyoruz. Şikestun direnişi Ulusal Kurtuluş Direniş Savaşımızda da yolumuza ışık tutuyor. Şikestun kahramanları yaşıyor, yaşayacak; onların gözünü kırpmadan uğrunda can verdikleri Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi mutlaka zafere ulaşacaktır!

Şikestun Kahramanları Ölümsüzdür!

Yaşasın Ulusal Kurtuluş Direniş Savaşı!

LI BERXWEDANA ŞIKESTÛNÊ RIYA SERXWEBÛN Û AZADIYA ME RONAHÎ DIKE

demeke nekemilî û ciwani de wenda bûbûn. Ger mirov ev hemû eş û kederan bide hêlekê, disa mirovê bibine ku ev liberxwedana di nava gundi, karker û herçikê-sên welatperwer de germî û keleke xurt sadir kirîye.

Leşkeriyake ku jimara wê digîhiya hezar kesan, 2 hlikopter, panzêr kariyerên xwe kirin hereketê û gundê şikestûnê kirin nava xaçkekê. Bî nêzikahi, şer quasi bist dekan ajot û ji şûnde, şoreşkerên ku ta ber û qurşina xweya dawiyê bê tirs li dij mijokdaran şerkirin, ji van şoreşgeran Ahmet KURT û Selman DOĞRU bî sungiyên leşkerên kedxwaran bûn û weke serradê. Herçawa ji hêla zêdebûn û tekniki, sazleşkerî û tanzimî de kedxwar bî hêz bûn ji, bî harbûna ku sê partizanên li hemberê wan bî berxwedaneke bilind disekinin, bî vê harbûna xwe nasekinin û ji kuştina dû kesan şûnde Mehmet KURT li cihê şer digrin û li nava gund serê wi bî kevîran dipelçiqin. Leşkerên kedxwarên faşist dema bî vê rewşê ji hemnakî, ji 7 ta 70 hemû gundiye şikestûnê, keç û jin, kal û pir, zaro û zêcan komî serhev dikin û li nava gundê şikestûnê bî erdêre dikşinin. Gundiyan bî sixêfên hoviti û cerbinin. Kedxwarên ku gelek hoviti û talankariya ji diroka bav û kalên xwe girtine, çareke din li gundê Şikestûnê danin berçav. Lew evya şaniye ku kedxwarên li Kurdistanê bê hovitiya diroka bav û kalan nikanin bijin û nikanin li Kurdistanê bisekinin. Gundiye Şikestûnê di bin gellek lêdan û hingavtin de derbasbûn şûnde, dibin zindan û hingavtinxanan.

Gundiye şikestûnê belengaz û xizan, wê carê ji mirovên xwe yê reben di bin gelek hingavtin û lêdan, li hêla din, rewan (şehid) didan. Gundiya Şikestûnê Mehmet ÖZSOY li pê gelek hingavtin û lêdanên fiziki de şehid bû. Ordiya kedxwarên ku ji vê buyê du roja miriyê Mehmet ÖZSOY anin gund, du gundiye welatperwer ku di vê demê de li gund tene ditin (Abdullah YÜCE û Süleyman SARUHAN) bê pîrs û gotin ji hêla leşkerên ordiya devbixwin de tene kuştin. Leşkerên kedxwaran ji bo hissên xwe yê sadisti tîr bîkin ev herdû gundiya dibin hêleke gund û didin ber qurşinê. Ev bûyera barbarî û hovitiya kedxwariya sazûmana tirk cellatkari û xwinrêjiya wiyê li ser Kurdistanê careke din tene berçav. Ev harbûna kedxwarên tirk helbet ev êrişkarî û xerabendiya mêjokdaran li ser gelê Kurdistan û li ser kesên xweyi hêja bî bîngehe. Lew baş dizanibûn ku dema ev pikoliya sazîrbûn, li hember xwe hêzeke şoreşger bî hêzeke dijşoreşger kiribûn kar û bar, da ku dikarbin nîre zordestiyê li ser ling bigrin, yan ji nîre kedxwariyê dişeliya û careke din şûnde nedihat. Lew êdi gelê Kurdistan ji tarihiya dema kevnare xwe derdani û ji bo rîya kelasiye ronahi bike, derketi bû ronahiye, da ku êdi hatin û çûna xwe bî destê xwe tayin bike, bî serxwe bîji.

Xwinrêjiya Şikestûnê ji, li gel hejandina kedxwariya sedsalane ku li ser Kurdistanê ye, û hilberiniya ku kedxwar ji nûve bî awaki dijşoreşgerî-çekdari, daxwazi û livbaziya gelê Kurdistanê ku ji bo serxwebûn û azadiyê pêşde dihat, kedxwarên tirk xwestin bê nasi û hajidari di kozê de bifetisîne.

Burjuwayê tirkê kedxwar, bî pêşdeanina babet babet politikan, ji bo sazmana xwe bî parêze, beri ku cıvakkendiyake dijber bê afirandin, ajotina kedxwariya xwe li ser gelê Kurdistan serafraz kiribû. Ta sala 1945, bujuwayê tirkê ku hemû liberxwedanê Kurdistanê cuda kiribû û zeffkariya xwe pêk anibû, jê şûnde li ber rewşa kovani, di qada abori û çandi de dest bî bîngeh-kirina zordestiyê kiribû. Bî kurti, ji salên 1940 ta 1970 di vê pêvajokê de, kedxwarên tirk ku di vê demê sazmandiya xwe bî her awayi li ser Rojhilat-bakûrnavini Kurdistan bikar dani, bê nasiya tevgêreka netewayi û demokratiki, ev bû demeke ku biyaniya rewşa çandeyi netewayi û liveke bê şexsiyeti. Helbet kedxwarê tirk ev hemû li gel xwe, ji bo xwe bî awaki pozitif bikar dani. Ji tevgêr û hevalbendiyê emperyalizmê û nûvekirina kedxwariya USA şûnde, dewleteka tirk nemaze ji salên 1960 an şûnde bî anina kapitalizmê çinên modern di Kurdistanê de pêk ani. Evya ji helbet bû bîngeha avabûna hoyên objektif ku di Rojhilat-Bakûr-Navini Kurdistanê de livake rîzgarîya netewayake modern hilat. Bî hilberiniya ev bîngehên objektif û salên 1973 û virde komîkek ideolojik derhat, bî rengeki şoreşgerî Marksizm-Leninizm bî xwe re ani Kurdistanê. Ev Pêşvekarî ideolojiki di demeke kurt de, di destpêkê de Karkerên Kurdistanê, himbîzkariya gundiye xizan û civanên-ronakbire şoreşger, teorike hêja û bî program, cıvakkendiyake tegele stratejik û taktik digîhêjinin gîrseyeki politik û livbaziya bî hilberin bî rê dixinin.

Şoreşgerên Kurdistan, dema ku bî rengeki ideolojiki derhatin ji di destpêkê de li rûhevi terora kedxwarên tirk rast hatin. Di vê pêvajokê de mecbûrî liv û tevgêreka cekdar bûn. Lew gîring bû xwe bî parastina. Burjuwaziye tirkê ku qet mafeki demokratiki û berberberiyek nasnedikirin, li hemberê şoreşgerê Kurdistan polisên resmi û sıwil, ji bo şerê rîzgarîya neteweya Kurdistan bifetisinin, ajan, muxbir û hemû xwesiparên xwe xistin livê û dest bî tikiliyên faşisti kirin. Lê gel ev hemû hêzên ajan û muxbir ji disa şoreşgeran tevgêra xwe hin bî hêz kirin û dest ji kar û barên xwe bernedan. Doza xwe roj bo roj ji berê hin zêdetir pêşde birin û tîkili û livên kedxwaran vala derxistin. Bî vi awayi, şoreşgeran herweki di destpêkê de bî tevgêreke komîkek ideolojiki dest pê kiribûn, di pêşdeaninê de, bû hêzeke rîzgarvane nû û berbend û sinorên teng vekirin. Di nava gellek çin û tebeqeyên welatperwer de sempatiyake mezîn afirandin û piştigiriya wan pêk anin. Li gel vê tewşê kedxwarên tirk burjuwa, di seride xweparasvanên wan sosyal çeteyên feodal-kompradoran êrişberî ser şoreşgeran kir. Şoreşgerên Kurdistan, ji ev hêzên xayinên diroka Kurdistan û xweparaskarên ixanetkarê feodal re û feodal-kompradoran re çaqitiya wan şanidan û li dij wan ala tîkoşinê bilind kirin. Nemaze feodali û xwesipariya ku bî rewşeke dijwar li bajarê Hêlwanê li ser lingan dihat girtin. Tîkoşina şoreşgerên Kurdistanê ji Hêlwanê şûnde li bajarê siwêregê li dij feodal-kompradoran hat amade kirin, li herderên Kurdistanê rewşa ditineke firaz û çalak sadir

dikir. Gundiye Kurdistanê xizan, ev firaziya vî tîkoşina ku li dij feodal-komprador û xwesiparkaren çaqên kedxwarane ku bî salan nîre zordestiyê li ser gundiye Kurdistanê ajotibûn ditin şûnde, bî xwe tevi vî tîkoşinê bûn û rolê pêşiyê listin. Bî awaki wer ku, li dij hêzên kedxwarane bînerd, mihraqên faşist, li dij feodal û feodal-kompradoran her derbên ku dihatin danin weke dinamitekê diket binê sazûmana feodal-komprador û kedxwaran, Otoriteya devleta tirk xerabe dikir. Li gel ev hemû nûbûn û pêşvehatinên li Kurdistanê, burjuwayê tirkê kedxwar, dewleta tirk bî taybeti weke awaki "hêvi" ji gîrseyên gel re hukumata Ecewit lanse kiribû û li hemû derê Kurdistanê urfi-idare bî rê xisti bûn. Sebeba anina urfi-idare ji bikaranina xwinrijandina Mereşê bû. Di dema vî xwinrijandinê de kedxwarên sazûmana tirk xwina gellek kesên bê şûc û reben û belengazên Kurd rijand. Gava kedxwarên burjuwayê tirk ji hêlekê de bî urfi-idare pêşketina şoreşgeriya Kurdistanê dipelçikandin, li hêla din ji koma ajan û muxbirên ku bela bûn, ji nûve de restore dikirin.

Lê ketina urfi-idareya ku bî rengeki rîsmî ji bû, tîştên ku kedxwarên tirk diya, disa nehat çih. Li hêlekê hereketa şoreşgeriya demokratika gelê Tirkîyê, li hêla din tîkoşina rîzgarîya şoreşgeriya Kurdistanê belem di nava hoyên urfi-idare de ji pêşveçûn berdewam dikir. Li derdobi vî rewşê pozberiya ku ji berê de di nava xwesiparvan-tekulvanê burjuwayê tirkê reformist û faşist de hatibû der, ev gîrhevi herki diçû diket rengeki berberî, di 14 Cotmehê 1979 de di bijartina nûvekirina ji sısyar yekê 1/3 ê "senato" şûnde û navbijartina milletwekilan şûnde, bî awaki ber çav li dijî baskê faşist (diktatoriya faşist) dihat demandin. Burjuwayê tirkê xwesiparkare-tekulvan ku ketibû nava şeweyên boraniyake kûre abori û sıyasi yê paşverû û yê şowene ku sazûman spari hukumata Demirel kir, dibû nişaniyake faşisti û navberiyake rejîma vî demê. Hukumata Demirel'ê bî piştigiriya faşista MHP hingi hate ser kar nehat ser kar, anarşi, teror, şoreşgera demokrata hereketa gelê Tirkîyê û bî taybeti li rîzgarîya neteweya Kurdistan tîştên ku bî navê parwewari û xerabendi navkirin bûn, li gor vî rewşê ji herdû hereketan re cihada cengê vekir. Ji herçar hêlan de ketibû êrişê. Leşker û polisên bî makinê rîşêşî û çek ku şiyandin ser karke-rên ji bo hindikek mafê kedê û mafê demokratiki şer dikirin, hingi burjuwa tîr nedibû, îjar bî panzêr û tankan diçûn ser kedkar û zahmetkêşan. Bê şewat û pijin karker dikuştin. Di perrê parêzkariya dewletê de hêzên faşiste-dijşoreşgeri dişandin ser gel û bî teroreke gewre gellek şoreşger, demokrat, xwendevan, mamoste, pêwîskarên zanistiyê û me'mûr bî hoviti dikuştin; Gîrtîgeh bî şoreşger û welatperweran dihatin dagirtin; hêz didan lêdan û hingavtinê û dema ku hin wê gavê bî dehan şoreşger di zindanan de dihatin kuştin, bî sedan seqet diman. Di eyni şevê de li Tirkîyê û Kurdistanê wali û emniyet mudurên bajarî dihatin guherandin û yê nû li şûna wan dadîwestandin. Yê nû li şûna wan dihatin dewestandin ji faşist bûn. Rêdar û bîryarên faşis-

te ku zûbîzû di meclisê re derbas dibûn, bî lihevhatinên paşverûti dikirin rengeki ferewari û saziya faşizmê bîngeh dikirin.

Weke hemû sazûmanên kedxwarên burjuwayên tirkê berê, hukumata Demirel'e faşist ji beri her tisti bî awaki xwezayî tîkoşina rîzgarîya Kurdistanê û tîkoşina hêza rêberiya wê PKK ji xwe kiribû hedef û dixwest bişêline. Pikoli hin zêdetir dibû, şop ajotin, livbaziye girtin û hingavtinan, ji bo gel ji tîkoşina şoreşgeri biqetinin û tevgêr û pêwendiyên nava gel û şoreşgeran biqetinin, ev rewş armanc kiribûn. Li dawiya gellek livbaziye operasyonan bî sedan dilxwaz û kadroyên PKK tene girtin û hin di pêvajoka nava mehkemê de li dû bîncaviyên bîdem û dirêj ev kadro û dilxwazanan di bin lêdan û hingavtinan ra derbas dikin. Li her hêlên Kurdistanê, çihên ku di seri de bûyina ajanti hin pîrr bî rê ketibû, di operasyonên kedxwaran gîhiştibûn talleka bilind. Yek derdorên ku hukumeta Ecewit ji hêla wan bûbû weke "hawariyê demokrasi" ji, ji gîrheviyên di nava xwebi xwe de di destpêkirina politika faşist hukumata Demirel re ji bo pikol kirin û tîkoşinê piştigiriya xwe tîxir nedikirin. Ji te xwinrijandina Şikestûnê ji tam tîkili vî demê dibû.

Ji hêla faşista hukumata Demirel de di vî demê de operasyonên hin pîrr li derdorên Mêrdinê bikar dihatin. Nemaze vîye daxwaziya tîştê li gor xwe dikirin. Rewşa sosyo-ekonomike ku li herderê welêt eyni nemaze rê nedida rewş tîkoşina şoreşgeri ji li babet babet derên welêt awayê tîkoşinê ne-wekhev birêxisti bû. Tîkoşina şoreşgeriya ku di sala 1978 de li hawidore Mêrdinê bî rengeki berçav pêşve diçû, di seri de gundiye xizan di demeke kurt de hemû gîrseyê gel himbêz kirî bû. Bî bîngehi derdorên Mêrdinê, ji rewşa xweyi sosyo-ekonomik û bara erdnigari de ji pêşhatina ramaniyên rîzgarîya netewi re û ji bo nemazeyê vî gîringiyê gellek pêşwar bû. Kapitalizma ku hin pîrr di vî beşê de di dema 1970 de (kapitalizma biyani) kete vî derê, nemaze di çihên beji de jihev qetandina çinan hin zû pêk ani; ger jar be ji disa proletariyê û gîrseyên gundiye xizan hebû bû. Aşayên mezine xwedi erd li vî beşê, reisên eşîret û qoman û şêxên vî derdorê ketibûn rewşeke feodal-komprador. Şeweyê hilberiya vî kapitalizma biyani ku bî rengeki burjuwayê piçûk sadirbû bû, welew bûbû zêdeyak sazûmana hazir. Li gel vî awayi ji hemû hêla ciwanên-ronakbire ji hemû çin û parçinan hatibûn, ketibûn şikleki hebûni. Kedxwarên burjuwayên tirk ji bo zordestiya xwe li ser welatê me hin demeke dirêj bikarbinin, li her derên Kurdistanê tevgêra "parbîke û sazîbîke" ku ji berê de ji dest naxinin, bî taktiknê nû, vî çarê li hawidore Mêrdinê bikaranin dan. Ji bo zordestiya xwe ya li qada leşkeri, konevani, çandi, ideolojiki û abori serrast bike, navberiya nava din olan (musluman, xiristyan hwd), navberiya gelêri (Kurd, Erebi, Suryani hwd) lihevdi xist û nemaze daweyên xwiniyê û berberiya eşîret û qoman herdem li ser lingan jiyandar dihiştin. Ev hemû navberiyanan bî berdewami dikirin renge gîrheviyê bê vereşan û kedxwarên burjuwayên tirk gelê vî hawirdori dikir rewşeke par û

perçe. Gîrseyê gel tîkili dîla partiyê sıyasalê burjuwa dikirin. Nemazake gîringe li derdora Mêrdinê din ji di Rojhilata-Navin û di parên Kurdistanê din de ji tina gîringiya pêşveçûnê din bû. Bî taybeti hereketa di başûri Kurdistanê bî rêberiyake kevnariya gelêrvani pêşde hatibû, li dorhêla nemazeyên nebûni, li vî hêlê hisê gelê netewekar bilind kiribû. Lê ev hiss û ramaniyanan bî awaki xwezayî, ger bî rasti tîketa awaki çinayeti û rêberiyake şoreşgeriyê hemdemi, dikaribû rewşeke gîring bianniya zîman. Bî rasti wê wer ji bîbya. Çend rêz tevgêrên gelêriya kevnar û burjuwayê piçûke reformist, wê bînaka wan ber li bînaka belabûna ramani û fikrên rîzgarvane netewekar şoreşger û belabûna vî ideolojiki di nava gel de negirta.

EV bê baweriya ku partiyên sıyasalê kedxwarên burjuwayê tirk ku di milliyetvanê (gelêrvanê) kevnar de sadir kiribû, icar cih negirt. Di vî barê de şoreşgerên Kurdistan ji salên 1975 an şûnde ev fikr û ramaniyên rîzgarvaniya netewi gîhiştin gelê Mêrdinê. Ev ideolojiye ku di nava sala 1976-1977 de di nava ciwanên-ronakbire de dilxwaziya kevin mezîn afirand, di demeke kurt de dibin digîhinin derdorên beji û di nav gîrseyên gundiyan de weke mirov helakê vî rewşê be tî girtin û bîngeh digre. Ev ideoloji di nava gîrseyê gel de bû hevqirêbendiyake tevayî.

Di heyama gellek salan de girtina ku di bin zordestiya tarihiya feodaliyê de bû, xwe ji ramaniyake geli hatibû qetandin, kedxwaran bî sedsalan ji bo menfeet û daxwaziye xwe bî feodal û xwesiparên xwe re xwina vî geli rijandin û li ser keda gel rûniştin û xwarin. Cara pêşinê ne ku di diroka vî gelê de daxaziye mafê netewi û demokratiki tî xwestin û tene zîman, tîkoşin li ser vî rêçê dimeşe û li gel vî rewşê tevgêr birê ketiye, ano di-rokeke nû ku kedkar û xizanên Kurdistanê li hemberê şerêki ku ji bo wi li hemberê kedxwar û zordestên li ser piştê wi bû, dibû. Ji lewra ji kedkar û zahmetkêşên Kurdistan li vî şeri xwedi derdiketin. Cara pêşin bû ku gîrseyê gel di dirokê de li tîkoşina ji bo mafê wi dihat, xwedi derdiket. Ji bo vî tîkoşina şoreşgeri bî serxine, çî ji dest hat bî paş nexist. Herki şoreşgerên Kurdistanê ideoloji û pratiken xwe bî gellek canhêzani û fedekari pêşde dibirin, baweriya gîrseyên gel ji bî hereketa şoreşgeri dihat û rêza wan di tevêbûna tîkoşinê de zêde dibû. Gundiye ku tiyên ax û azadiyên bûn, ji axa wan hatibû qewitandin û li hemberê kederzaniyê bê kar û war mabûn û ordiya pêkaran anibûn holê. Kedkarê Kurdistanê ku di kar û barên xerab de dihatin xebitandin û xizmetkari û şagirtiya kedxwarên tirk dikin, ciwanên Kurdistanê ku ji bo hatina qet ne xwediye tîştêkibûn û bê jiyaneke bî garanti, jinên Kurdistanê ku di dolab û çerqên kedxwari û pikoliyê de dipelçiqin û keçên wê yê ku ji biraniyên wan re ev bersiv dihatê dayin, fikr û ramaniyên şoreşgeri weke can û xwina xwe dimeziranandin û qebûl dikirin.

Salên 1978-80 de, dema hêza şoreşger di nava gîrseyê gelê Mêrdinê de rih veda, ev bû dema hêza şoreşgeri gîhiştê talleka bilind û di nava van salan de PKK hêzkir

Üç Devrimci Daha Katledildi...

Baştarafı S. 1' de

Yönetime el koyuş amacına uygun bir imha politikası yürüten generaller, bir yandan zindanlara doldurdukları devrimci tutukluları hergün azar azar öldürürken, diğer yandan da belirli aralıklarla peşpeşe sehpaları hazırlamaktadırlar. Bugüne kadar gerçekleştirilen idam cezalarıyla 10 devrimci tutuklu katledilmişti. 13 Mart 1982 tarihinde 3 devrimcinin daha idam sehvasında katledilmesiyle bu cinayetlerin sayısı 13'e yükselmiştir.

İdam cezalarının kaldırılmasına ilişkin yasanın danışma meclisinde görüşüldüğü günlerde in-

PKK Adıyaman Davası...

Baştarafı S. 1' de

dünyaya ulaşabilmektedir. PKK'li savaş tutsakları mahkeme salonunda da işkencelere ve hakaretlere maruz kalmaktadırlar. Kendilerini ve düşüncelerini savunma hakları gaspetmekte, gösterdikleri direnişin gücü her türlü yol denenerek kırılmaya çalışılmaktadır.

Kendi köylerinde, evlerinde her türlü baskıya maruz kalan tutuklu ailelerinin mahkemeleri izlemeleri engellenmekte, izleyebildikleri durumlarda ise aynı hakarete ve dayığa onlar da maruz kalmaktadırlar. Aileler, adeta çocukları, yakınlarıyla birlikte yargılanmakta, onurları rencide edilerek, duygularına ve inançlarına saldırılmaktadır.

PKK'li savaş tutsakları, en korkunç zulüm altında gösterdikleri yüce direnişle halkın onurunu temsil etme savaşı vermektedirler. Başlıbaşına bu gerçek dahi, üzerlerinde uygulanan işkence ve zulüm imhaya yönelik olması için yeterli olmaktadır.

Sömürgeci faşist Türk cuntası, mahkemelerde yasal bir sıfat kazandırmaya çalıştığı ölüm kararlarını çoktan vermiş durumdadır. Devrimci tutuklular, açlık-susuzluk, uykusuzluk-hastalık ve işkenceler altında hergün azar azar öldürülmekte ve bu amaç sömürgeci faşist agızlardan da bizzat ifade edilmektedir.

Mahkemeler ismi konulmasa da savaş mahkemeleridir ve hiçbir hukuki yasanın hükmü bulunmamaktadır. Gerçektede mahkemelerin tüm dünyaya kapalı tutulmasının nedeni budur.

Düzmece programlar ve asilsiz iddialarla aleyhte kamuoyu yaratmaya çalışan faşist cunta, bu sahtekârlığı istediği sonucu doğurmadığı, halkın inancında en ufak bir zedelenmeyi yaratama-

faz edilen bu idamların anlamı çok daha büyüktür. Dünya ilerici halklarından ve Avrupa Kamuyundan gelen Tepkilerle, cinayetlerini ve işkenceleri gizleme gayreti içinde olan faşist cunta, bu eylemiyle gerçek niteliğini ve amaçlarını bir kez daha ortaya koymuştur. Faşist cunta bu cinayetleriyle, yargılanmakta olan yüzlerce devrimcinin daha idam sehvasında katledileceğini açıkça ortaya koymuş, aynı zamanda idam cezasının kaldırılması istemlerinin de sırf propaganda amacını taşıdığını göstermiştir.

Ancak günün kendisini daya-

dığı için, bu kez hiç bir haber sızdırmama yoluna başvurmuştur. Sadece mahkemelerin başladığı, ya da sürdürüldüğü duyurulmakta, bir-biri ardına verilen idam cezaları gözdağı vermek amacıyla açıklanmaktadır.

Yüzlerce PKK'li savaş esirinin en ağır cezalar ve idam istemleriyle yargılandığı bu mahkemeler Mart ayı içinde de devam etmiştir. 9. Kolordu ve Erzurum, Ağrı, Kars, Artvin illeri sıkıyönetim komutanlığında görülen davanın yanısıra, 125 kişilik Adıyaman grubunun duruşmalarına da Adana'da devam edilmiştir.

13 Mart 1982 tarihinde başlayan PKK Adıyaman grubu davasında 29 tutuklu için idam isteminde bulunmaktadır. Faşist cuntanın en ağır cezalarla yargılandığı Adıyaman grubunun sürmekte olan mahkemeleri büyük bir anlam taşımaktadır.

Adıyaman, PKK hareketinin çok kısa bir zamanda gelişerek kök saldığı, Kürdistan'ın yurtsever özellikleri ağır basan merkezlerinden biridir. Derin bir yurtsever öz taşıyan Adıyaman halkı, yükselen bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde en aktif şekilde yer almış, mücadeleye güçlü destek sağlamıştır.

Faşist cuntanın iktidara el koyuşunun ardından Adıyaman yöresi üzerinde bir çok oyun tezgahlanmış ve yurtsever köylüler boynun eğmeye ve yıldırılmaya çalışılmıştır. Sürmekte olan davada 29 kişinin idam istemiyle yargılanması da tezgahlanan bu oyunun bir devamıdır. Ancak cunta hesaplarında yanılmaktadır.

Çünkü, Adıyaman halkı mücadeleye olan inanç ve güvenini hergün yaşadığı zulüm içinde kanıtlamaktadır.

Egemen Askeri Cunta Kürdistan'a Karşı...

Baştarafı S. 20' de

Bu partinin bir üyesi daha, Diyarbakır cezaevinde tutuklu arkadaşlarını ziyarete giderken öldürüldü.

Bu askeri tatbikat süresince terör dizisi durmadı. Askeri yönetim beş köyün sakinlerini İzmir, İstanbul ve Ankara şehirlerine göçettirme işlemini (mecburi iskani) gerçekleştirdi.

Bu köylülerin zorla göçettirilmesinden sonra köyleri çember altına aldı. Köylülerin göçettirilmesi rasgele değil, Türk askeri cuntasıyla Irak yönetimine üzerinde düşünülmüş, taşınmış ve ittifaka varılmış bir plan gereği idi ve Irak bu eylem için para bile vermişti. Bu konuda Kürdistan İşçi Partisi (PKK)'nin 13-11-1981 tarihli bildirisinde, "Bu eylem, Irak tarafına düşen Türkiye sınırı boyunca (yani Türkiye Kürdistan'ında) otuz kilometre derinliğinde bulunan Kürt

köylerinin boşaltılıp sakinlerinin başka yere göç ettirilmesi, üzerinde Türkiye ve Irak hükümetince ittifaka varılmıştır ve bunun mali harcamaları Irak hükümeti tarafından Türk hükümetine ödenecektir." şeklinde dile getirilmişti.

Son zamanlarda kanlı baskı ve toplu tutuklama şeklindeki terör eylemleri Tunceli (Dersim), Elazığ ve Bingöl bölgelerinde yoğunlaştı. Türk askeri hükümeti, geçen ayda Kürdistan örgütlerinden olduklarından şüphelenilen bin iki yüz kişinin tutuklandığını

itiraf etti. Aynı zamanda Türkiye genel güvenlik kaynakları otuz üç kişinin daha tutuklandığı, üç yüz kişinin gözaltına alındığını, Kürdistan Demokrat partisi (KDP)'nin bitirildiğini, bu süre zarfında solcu öğretmen-

tan görevleri karşısında Kürdistan ve Türkiye halklarının birleşik direniş mücadelesini yaratmak yolunda önemli adımlar atmakta olan önder güçler tüm varlıklarıyla bu eli kanlı sömürgeci faşist yönetime nihai darbeyi vurmak üzere hazırlanmaktadırlar.

Bu nedenle bu devrim şehitlerine de, diğer tüm devrim şehitlerine verdiğimiz sözü tekrarlıyoruz ve diyoruz ki:

Inançları uğruna ölüme giden tüm devrimciler ve yurtseverler gibi sizin de kanınız yerde kalmayacak mücadelemiz, birleşik mücadelemizin direniş bayrağı haline getirilecektir.

Weinberger Türkiye-Fas Turunda...

Baştarafı S. 20' de

Türk gazeteler bu gerçeğe dolaylı olarak değindi. Şimdilik yayınlar (ani olarak) "Sovyetler Birliği, birinci dereceden 24 Sovyet saldırı Tümenini Türkiye, İran ve Kazvin denizi arasında Kafkasya bölgesine yerleştirdi. Bu güçler eski tümenlere ek olarak yedek askerleri de içermektedir" şeklinde yazdılar. (Fransız haberalma servisi) Türk gazetesi "Tercüman'ın" söylediğine göre, bu tümenler, "Tahran ve çevresini bir saatte işgal edebilir." ve "üç haftayı geçmeden Haliç'e kadar sayılabilir." Türk gazetesi, niçin sınırlarına yakın olan Sovyet kuvvetlerinin Ankara'ya değilde Tahran'a varabilme gücü hakkında konuşuyor?

Gazetenin söylediğine göre şimdilik istenilen, "yönelebilecek herhangi bir Sovyet saldırısına "İ karşı Mısır, İsrail ve Suudi'ye ek olarak, Pakistan ve Türkiye'yi de içine alan "Güvenlik kemeri" teşkil edilmesidir. Yine istenilen, bu "emniyet kemeri'nin tamamlanması için gömülü CENTO paktına İran'ı dönmeye ikna etmek ve sadece bölgedeki güçleri belirtilen "kemer"de hizmet ettirmek değildir. Vietnam, Laos ve Kamboçya'ya yapılan düşmanca saldırıda işgalci Amerika ordusunun hizmetine geçen ve teçhizatını üreten Japon sanayisi gibi, Amerika, kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu kadar silah ve parça üretimini yapacak askeri sanayisinin bölgede tesis edilmesini istemektedir..." 14-12-1982 tarihli ve 1043 sayılı

EL-HURRIYE dergisi.
Filistin Demokratik Kurtuluş
Cephesi (D.F.L.P)
Haftalık Merkezi Yayın Organı

Baştarafı 1.Sayfada

Bu Zulüm, Bu İşkence...

İnsanlığın gelişimi önünde, yeniyeye karşı eskiyi bütünüyle zor temelinde yaşatma gibi bir özelliğe sahip olan Türk hakim sınıfları, kapitalizmin tarih sahnesine çıktığı dönemde feodalizmi, halkların sosyalizmin aydınlığına ulaştığı dönemde ise kapitalizmi yaşatmayı adeta varlık nedeni haline getirmiştir.

Bu nedenle de Türk egemenliği altında yaşayan halkların büyük çoğunluğunun kurtuluşları ancak Türk egemenlik sisteminin ciddi bir çöküntüye uğraması ile mümkün olabilmıştır.

Ama Türk hakim sınıflarının burjuva bir sınıf olarak Osmanlı imparatorluğunun yıkıntıları üzerinde biçimlenmeleri de geçmişlerine yaraşır bir tarzda yine zorbalık ve çapulculukla mümkün olabilmıştır. Türk egemenlerinin burjuvalaşma, burjuva bir ulus olarak varlıklarını yaşatma emelleri Rum ve Ermeni milliyetinden azınlıkların yarattıkları zenginliklere tümünden el konularak toplumsal varlıklarının ve 1.5 milyon Ermeninin toptan ortadan kaldırılmalarına malolmuştur.

Balkanlardan Yemen'e kadar Güneydoğu Avrupa ve hemen tüm Ortadoğu halklarının yaşantılarında derin izler bırakan Türk hakim sınıflarının bu gerici ve zorba karakterinden en fazla etkilenen açıktır ki, günümüzde hâlâ sömürgeci faşist bir boyunduruk altında tutulan Kürdistan halkı olmuştur.

Evet, Kürdistan halkı günümüze dek varlığını getirebilmiştir. Ama bu, Kürdistan halkına akıalmaz acılara malolmuştur. Kürdistan'ın toplumsal yapısını bütünüyle kendilerinin ulusal ve sınıfsal çıkarlarına göre biçimlendiren tüm değerlerini gelişmelerine katkı eden tahripkâr ve zorba Türk egemenliği altında Kürtler, ulusal varlıklarını sürdürebilmişlerse; bunun, onların Mezopotamya'nın en köklü halklarından biri olmaları ve günümüze dek süren çok acılı bir direniş yürütmeleri nedeniyle mümkün olabildiği bilinmelidir.

Tarihte toplumsal ve ulusal gelişme yoluna girdikleri her dönemde Türk egemen sınıflarının katliamlara varan engellemeleriyle karşılaşan Kürdistan halkı, aldığı yenilgilerle en az yüz yıllık bir toplumsal geriliğe mahkûm edilmiştir. Bütün ondokuzuncu yüzyıl boyunca Osmanlı İmparatorluğunun merkezi otoritesini güçlendirme eğilimine karşı toplumsal bir gelişme arayışı içinde olan Kürdistan halkının giriştiği birçok isyan hareketi vahşi katliamlarla bastırılmış, dönemin emperyalistlerinin de desteğiyle böyle bir gelişme yoluna girmesi engellenmiştir.

Siyasi ifadesini Türkiye Cumhuriyeti devletinde bulan Türk burjuva yönetimi de varlığını Rum, Ermeni, Kürt vb. halkların toplum-

sal imhaları üzerinde inşa etmiştir. Bu halklardan Rumlar ve Ermenilerin imhalarında önemli oranda amacına ulaşan Türk burjuvazisi, tarihte eşine ender rastlanan baskı ve katliamlarına ve oluşturduğu dört başı mamur sömürgeci statükoya rağmen bu emelini Kürdistan halkı üzerinde gerçekleştirememiştir. İşte bu gerçek, varlığını halkların imhası temelinde dayamış olan Türk burjuva egemenliğini tehdit eden esas bir unsur olarak günümüzde giderek artan bir önem kazanmaktadır.

Kürdistan halkının varlığı ve mücadelesi bugün, emperyalizmle bütünleşmiş olan sömürgeci faşist Türk egemenliğinin kendi halkı üzerinde bile ciddi bir tehdit haline gelmiş bulunan, bölge ve dünya halkları karşısındaki tehlikeli konumunu yıkmada vazgeçilmez bir unsur haline gelmiştir.

Bu gerçeği bilen Türk burjuvazisi, diğer nedenler yanında esas olarak Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesi ve onun önder güçlerini imha temelinde bu soruna kesin olarak son vermek için 12 Eylül faşist askeri darbesini gerçekleştirdi. Bu plânı gereğince tüm dünyanın gözleri önünde ve kendisini hiçbir hukuk kuralına bağlı saymaksızın sergilediği vahşetle Kürdistan'ı yaşanmaz bir ülke haline getiren sömürgeci faşistler, binlerce yurtsever ve devrimciyi zindanlarda ölümlerle pençeleşmeye mahkûm etmiş, onlarcasını dağlarda ve işkencehanelerde katletmiştir.

Türkiye halkının devrimci demokratik muhalefetini ezmede de amansız davranan bu faşist güruh, artık bütünüyle bir zor makinesinden ibaret olan uşak yönetimlerini tüm imkânlarıyla emperyalizmin hizmetinde bölge halklarının özgürlük mücadelesine kastetmeye yöneltmişlerdir.

Ancak insanlığın özgür iradesi ve değerlerine baştan ayağa ters düşmüş, onunla bu denli kanlı bıçaklı olmuş bir yönetimin düşüşü de, çağımızın gerçekleriyle ıspatlandığı gibi, hem pek uzun sürmeyecek, hem de korkunç olacaktır.

Artık, sadece halkımızın açısından değil, tüm bölge ve dünya halklarının geleceği açısından da bir tehdit unsuru haline gelmiş olan, tarihin gelmiş geçmiş bu en iğrenç ve bir o kadar tahripkâr sömürgeci egemenliğini taş taş üzerinde kalmamacasına yıkmak, "Kürdistan'lıyım" diyen her insanın boynunun borcu haline gelmiştir.

Tüm gücünü, ülkemizdeki varlığı baştan ayağa zora dayanan bu köhnemiş egemenliği yıkmak üzere devrimci zoru en sağlam bir temelde örgütlemeye ve yürütmeye hasreden Bağımsızlık Hareketimiz ile onun önder güçleri, bu nihai ve tarihi hesaplaşmada Türk egemen sınıflarının geçmişte ve günümüzde bölge halklarına ve halkımıza uyguladığı zulüm ve katliamları ona fazlasıyla ödettirecektir.

landı, Faşist Türk silahlı kuvvetleri bu çatışmadan dolayı, Güllüce köy sakinlerinin tümünü tutuklayıp, köylerini yerle yer ederek, onları topraklarından sürdüler.

Kürt ve Türk halkı üzerindeki Türk baskısı daha çeşitli biçimlere bürünmüştür. Örnek olarak; askeri yönetim Mardin iline bağlı Kızıltepe ilçesinin ismini "Aktepe" olarak değiştirerek oradaki tüm evleri kireçle beyaza boyattırmasıdır. Herkese evine Türk bayrağı asmaması emredip, ceza tehdidi ile Türkçenin dışında herhangi bir dille konuşmayı yasaklamıştır. Aksi halde ceza y... ölüm yada göç

ettirmedir... Türkiye'nin ihmal edilmiş, yoksul, geri bölgelerinde yaşayan 10 milyon Kürt'ün önüne konulan seçim işte budur.

Türkiye askeri yönetiminin, Kürtler üzerindeki uygulamalarını gizli tutarak dışarı çıkmasını önleme çabası yeni değildir. Türkiye Kürdistan'ı halkına karşı yok etme uğraşını örtbas etmek için basının üzerine sıkı bir sansür uygulayarak susturmaktadır."

21-12 1981 tarihli ve 563 sayılı El-Hedef dergisi.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (P.F.LP)

ÖZGÜR İNSANLIĞA ÇAĞRI

Baştarafı 1.Sayfada

Faşist cunta işbaşına gelişiyle beraber, halk üzerinde bir korku ve panik yaratmak amacıyla en modern silahlarla donatılmış militarist güçlerini harekete geçirerek, Kürdistan'ı adeta yeni baştan işgal etmiştir. Kürdistan halkı üzerinde geçmişte de uyguladığı katliamları tarihine yakışır tarzda yeniden uygulamaya geçirmiş, Kürdüm-Kürdistanlıyım diyen herkesi genç-ihthiyar, kadın-çocuk ayrımı yapmaksızın zulüm cenderesi içine almıştır.

Yalnızca Mardin ve çevresinde de dahi bugüne kadar onbinlerce insan tutuklanarak aylarca işkencehanede tutulmuş, en vahşi işkencelere maruz bırakılmıştır. Yöre halkına yapılan işkencelerden somut birkaç örnek vermek istiyorum:

-Kadın-erkek ayrımı yapmaksızın elektrik şoku verme: Derik'in Harami köyünden S.E. Mamiconk köyünden Z.Ş. Kızıltepe'nin Tilhedes köyünden R. isminde bir şahıs, Mazıdağı Tızni köyünden M. isimli bir köylü bu uygulamaya maruz kalanlardan bir kaçıdır.

-Ayaklardan ve kollardan asılı bırakma: Kızıltepe'nin Mustafamilik köyünden bir kişi ve Derik'in Menteşe köyünden Ş.A isimli yurtsever bu işkencelere maruz kalanlardan sadece ikisidir.

-Boğaza kadar toprağa gömme: Kızıltepe'nin Mustafami-

lik köyünde N. isminde bir yurtsever bu işkenceye maruz bırakılmıştır.

-Tırnak altlarına iğne sokma: Yaygın olarak uygulanan bu işkenceye uğratılanlardan biri de Gab olayında yakalanan O. ismindeki yurtseverdir.

Çarmıha germe, sigarayla vücudu yakma, falaka, tuz ve bulaşık suyu içirme, aç ve susuz bırakma gibi işkencelerin yanısıra kişilerin onurlarını rencide etmek için en adi küfürler ve psikolojik işkenceler yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Bunlar sadece tutuklular üzerinde uygulanmakla kalmamış, köylerde, kentlerde, evlerde halk üzerinde günlük birer olay ve uygulama haline getirilmiştir.

Bu uygulamalardan bazıları işte şunlardır:

-14 Eylül 1980 günü, Kızıltepe köylerine yaptıkları baskınlarla terör estiren sömürgeciler, Diki köyünde 60 yaşın üzerindeki İsmail Hacı Ahmet adlı bir yurtsever köy meydanında döverek katletmişlerdir. Oğlu Faysal'ı da tutuklamış, işkencede katlettikleri bu gencin cenazesini ailesine vermemişlerdir.

-24 Eylül 1980 günü, Derik ilçesinin Gab mevkiinde dört PKK militanını iki binden fazla askerle kuşatma altına alarak, helikopterlerle üzerlerine yağdırdıkları bombalarla katletmişlerdir. Bu

olayda yangın bombaları da kullanılmıştır. En vahşi şekilde katledilen **Mahmut Güden, Mehmet Esen, Mehmet Sancar ve Davut Kuşkan** adlı dört PKK militanının cesetleri paramparça ve tanınmayacak halde olduğu için ailelerine teslim edilmemiş, sömürgecilerce mezarlığa gömülmüşlerdir.

-29 Ekim 1980 günü ise Kızıltepe'nin Bloka mevkiinde altı PKK militanının çevresini büyük bir kuşatma altına alan sömürgeciler, havadan ve karadan roket atışlarıyla katledilmişlerdir. PKK'li altı devrim şehidinin isimleri şunlardır: **Zeki Palabıyık, Davut Uluç Idris Aktaş, Hasan Ertaş ve Bozan Alan.**

Aynı gün bir kadını da panzerle ezen sömürgeciler, 23 Ekim 1980 günü yakaladıkları Hüseyin Gelincik isimli bir yurtseveri de işkencede katlederek bu militanların cesetleriyle birlikte, Kızıltepe mezarlığında dozerle açtıkları bir çukura gömmüşlerdir. (Kadının cesedi de anı çukura gömülmüştür) Ailelerine cenazeleri almayacaklarına dair zorla belge imzalatılmıştır. Köy muhtarı da atılan meydan dayağı sonucu katledilmiştir.

Bu olaylar süresince bir çok insan sömürgeci vahşetle yüzyüze gelmiş, tutuklanmış, işkencehanelerde aylarca süren işkencelere maruz kalmış, meydan dayağına çekilmiş, hakarete uğramıştır. Bu

olaylar sırasında Mardin işkencehanesinde öldürülenler şunlardır:

Derik ilçesinde yakalanan **Ömer Aktaş, Kızıltepe yöresinde yakalanan Abdurrahman Çeçen ve Mardin TÖB-DER başkanı. Sömürgeciler işkenceyle katlettikleri bu kişilerin cenazelerini ailelerine vermeyerek, cinayetlerini gizlemeye çalışmışlardır.**

Bu açık katliamların yanında köy baskınlarında da insanlık adına utanç verici zulüm örnekleri sergilenmektedir. Bunlardan bir kaçı da şöyle sıralanabilir.

-Viranşehir'in Hozana köyünde 55-60 yaşlarındaki Ş. isimli yurtsever, köy meydanında falakaya yatırılmış, boynuna geçirilen ip jipin arkasına bağlanarak saatlerce yerde sürüklenmiştir.

-Derik'in Gözberi köyünden bir kişi karısı ve dört çocuğuyla birlikte tutuklanarak, 12 gün açsusuz bırakılmış ve işkenceye maruz kalmışlardır. Çocukları 2, 4, 6 ve 10 yaşlarındadır.

-Kızıltepe'nin bir köyüne yapılan baskında askerler bir tarafa toplatılan kadınların içine gönderilmiş, bunlar kadınlara tecavüze yeltenerek çeşitli hakaretlerde bulunmuşlardır.

-Derik'in Kasro Kanco köyünde 60 yaşındaki bir yurtseverin meydan dayağı sonucu bacağı kırılmıştır. Yoksul bir köylü olduğundan tedavi imkânı bulamadığı için de sakat kalmıştır.

Anlattığım bu olaylar, canî Türksömürgecilerinin Kürdistan halkına karşı açtıkları vahşi savaşın sadece bir kaç örnektir. Bugün Kürdistan'da yaşanan gerçekte sadece Kürdistan halkının değil, tüm insanlığın onurları ayaklar altına alınmakta, ilerici insanlığın bir parçası olma yolunda azimle direnen halkımız, sırf bu nedenle her gün, her saat işkence tezgahlarına yatırılmakta, en yiğit evlatlarını düşmanın azgın pençelerinde şehit vermektedir. Kürdistan halkının karşı karşıya bulunduğu bu durumu sergilemek ve lanetlemek, her Kürdistan insanının görevi olduğu gibi tüm dünya halklarının da görevidir.

Bu katliamı... bu terörü... bu zulümü... insanlık adına lanetlemek, halkımızın bu sömürgeci zorbalığa karşı yürüttüğü haklı davayı desteklemek için tüm ilerici, yurtsever, demokrasi ve insan hakları savunucusu örgüt ve devletleri görev başına çağırıyorum.

Kahrolsun Zulmün ve Sömürünün Kaynağı Emperyalizm!

Kahrolsun Sömürgeci Faşist Türk Cuntası!

Yaşasın İnsanlık Onuru İçin Hayatlarını Ortaya Koyan Devrimci ve Yurtseverler!

Mardin'den bir Yurtsever

★★★

ŞERAFETTİN KAYA İLE RÖPORTAJ

Baştarafı S. 8' de

Sanık vekili savunduğu kişinin hukukunu yasal ölçüler içinde korumakla görevlidir. Bu durumda avukat, müvekkilinin işkenceye tabi tutulmasına, yasal haklarına yasal olmayan yollardan getirilen kısıtlamaya ve yargıçlığın savunduğu kişinin aleyhine oluşan tutumuna bu açıdan yapılan usulsüzlüklere karşı çıkmak ve bunu tartışmak zorundadır. Bu konumda bir davranış içinde girilmemesi, kanıtların yasal irdelenmesinde kanıtların ne gibi yasa dışı yollara başvurulacak elde edildiğinin vurgulanmaması durumunda avukatlık, sadece, görünümde avukatlıktır. Bir noktada avukat için görevi savsatma, gerçek durumu gizleyerek haksız kazanç sağlamadır.

Şu anda Diyarbakır'da durum budur. Savunuculuk sadece görünümde. Özünde yoktur. Ve savunma sıkıyönetim mahkemelerinde geçerliliğini yitirmiştir ve bu durum tüm avukatlarca da rahatlıkla bilinmektedir.

Cezaevlerinde tutuklular değil, korkuya ve şovenizme Türkiye'de ve özellikle Diyarbakır'da bulunan tüm demokratlar, yurtseverler teslim olmuşlardır.

SERXWEBÛN- Bu davalar ve tutukluların

durumu ile ilgili olarak takınılması gereken tutum ve görev konusunda Kürdistan, Türkiye ve Dünya kamuoyuna çağrınız nedir?

Ş:KAYA- Şu anda Diyarbakır cezaevinde 2000'e yakın devrimci yurtsever aç susuz, uykusuz işkence altında cuntaya, onun faşist uygulamalarına, onun mahkemesine, işkenceye onay veren yargıçına ve savcısına karşı kavgaya vermekte ... Ölümünden korkmuyor ... Sömürgeci devletin faşist uygulamaları ve kendisini imhası karşısında başı dik durmanın ve direnmenin hesabındadır.

Sen, devrimci demokrat ve yurtseverden: *Kürdistan'ın Ulusal Demokratik Devrim Kavgasını üstlenen öncülerden*; somutlaşan durum ve koşullar karşısında geçmişteki hatalardan, dar grupçuluk anlayışlarından, kariyerizmin girdabından sıyrılarak Kürdistan'ın ulusal demokratik devrim kavgasına; Kürdistan'ın, Türkiye'nin ulusal demokratik muhalefet ve devrim koşullarını emperyalist ülkelerin Ortadoğu politikasını ve oynanan oyunları gözönüne alarak en iyi biçimde değerlendirecek *parmak basmanı*, sömürgeci T.C. devletin Kürt halkı ve zindana aldığı devrimciler üzerindeki insanlık dışı uygulamaları ve bunların bu uygula-

malardaki politikasını *BÜTÜN DÜNYADA kamuoyuna teşhirini* istemektedir.

Bu onların Kürdistan, Türkiye devrimcilerine, demokrat ve yurtseverlere çağrısıdır. Bu çağrıya aynen katılıyoruz.

Birleşmiş Milletler İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRGESİNE imza koyan ülkeler, bu ülkelerin bütün dünyada insan hak ve temel özgürlüklerine saygıyı sağlamayı amaçlayan kuruluşları, milletlerarası kuruluşlar ve bu ülkelerin devrimci, demokrat halkı bilmelidir ki, TÜRKİYE FAŞİST-ASKERİ CUNTASI, TÜRKİYE'DE DEVRİMCİ - DEMOKRAT, KÜRDİSTAN'DA ULUSAL DEMOKRATİK MUHALEFETİ YOKETMEK İÇİN TÜRK İŞÇİSİ, DEVRİMCİ DEMOKRAT AYDINI ÜZERİNDE FAŞİST UYGULAMALARLA ONLARI SUSTURMANIN HESABINI YAPARKEN KÜRDİSTAN HALKI VE ZİNDANA ALDIĞI DEVRİMCİLERİNİ İMHA POLİTİKASINI UYGULAMAYA BAŞLAMIŞTIR. BUNLARI BÜTÜN DÜNYA VE TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN KAMUOYUNDAN GİZLEMELİK İÇİN HER TÜRLÜ OYUNLARA BAŞVURDUĞU GİBİ DEMOKRAT KURULUŞLAR VE HUKUK

ADAMLARI ÜZERİNDE DE BASKI YAPMAKTADIR. DİĞER YANDAN MİLLETLERARASI KURULUŞLARIN VE DEMOKRATİK ÜLKELERİN BASKISINI ZAYIFLATMAK İÇİN TEMELSİZ VAADLERLE VE SADECE GÖRÜNÜMÜ OLAN YAPTIRIMLARLA GÖZBOYAMAKTA VE BU KURUL VE ÜLKELERİ VE DÜNYA DEMOKRAT KAMUOYUNU ALDATMAKTADIR. TÜRKİYE'DE DEMOKRASİ VARDI DENEMEZDİ. ANCAK BUNDAN BÖYLE BURJUVA DEMOKRATİK BİR YÖNETİMİN GELMESİ VE TÜRKİYE'DE İNSAN HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNİN GEÇERLİLİĞİ BİLİNMEZDİR Kİ, HAYALDİR.

BİR HALKA YAPILAN İNSANLIK DIŞI VE ONUN NESLİNE-KÜLTÜRÜNE- DAHA DOĞRUSU ÖZÜNE YÖNELMİŞ BASKILAR-BİNLERCE İNSANIN İMHASINI HEDEFLİYEN İŞKENCELER NE BİÇİMDE OLURSA OLSUN UYGUN GÖRÜLEMEZ. DEMOKRASİYE GEÇİŞ İÇİN BUNLAR MUBAH SAYILMAZ. DEMOKRASİ İNSANA- İNSAN HAKLARINA SAYGI GÖSTERİLEREK KAZANILMALIDIR. BU BİLİNMEZDİR ...

★★★

Baştarafı S: 2'de

Kısa bir süre içinde Pertek'te meydana gelen bu gelişmeler, sadece Pertek'te değil, bütün Dersim çapında büyük yankı yaratmış ve halk kitlelerinde büyük bir coşkuya yol açmıştı. Sosyal-şoven çevrelerin kitleler üzerindeki etkinlikleri bir anda kırılmış, bu çevrelerin geliştirdikleri gerici propagandanın etkisi, bizzat faşist çetelere karşı verilen direniş mücadelesi ile geçersiz kılınmıştı. Uzun bir süreden beri Dersim'deki devrimci yurtsever gelişmelere tahammül etmeyen ve Kürdistan Devrimcilerine yönelik saldırılarını aralıksız sürdüren bazı sosyal-şoven gruplar, bundan böyle kitlelerden hüsbütün tecrit olmamak için sal-

Direnış Özgür Geleceğimizin Güvencesidir

dırılarının son vermek zorunda bırakılmışlardı.

Yiğit devrimci savaşçı Ahmet Çelikleş'in faşist saldırganlara karşı bu kahramanca direnişinin ardından gelişen ve önemli kazanımlar elde eden direniş hareketi, Şahin Dönmez adındaki bir hain ve dönegin şahsında yeniden diriltirmek ve egemen kılınmak istenen teslimiyet ve ihanet ruhuna karşı öne çıkanları güçlü bir cevap olmuştu. Bu hainin şahsında, Türk sömürgecileri, henüz yeni başlayan devrimci gelişmeyi boğmak istemişlerdi. Ama devrimci mücadelede Ahmet Çelikleş'in şehit düşmesi ile başlayan direniş

hareketi daha sonra giderek yaygınlaşmış ve Türk sömürgecilerinin bütün çabaları boşuna çıkarılmıştı. Halk kitleleri direniş hareketinin olumlu sonuçlarını görmüşler, bizzat kendi somut pratikleri ile kendi gerçek dostlarının ve devrimci öncülerinin kimler olduklarını kavramışlar ve ondan sonradırki devrimci gelişmenin önünde önemli bir engel durumuna getirilen sosyal-şovenizm kitlelerden tamamen tecrit edilmişti.

Dersim'de devrimci direniş hareketinin önderlerinden olan Ahmet Çelikleş, Elazığ'da Kürdistan Devrimcilerinin saflarına katılmıştı. Elazığ'da faşist çetelere

karşı yürütülen devrimci mücadelenin içinde ve en önünde yer alan Ahmet Çelikleş, kararlılığı, cesareti ve eylemci kişiliği ile öne çıkmıştı. 1979'da Dersim'e gelmiş ve devrimci çalışmasına burada devam etmişti. Esas olarak Pertek ilçesi ve çevresinde çalışan Ahmet Çelikleş, Partinin yerel birimlerinde sorumlu düzeyde görevler almıştı. Ölümüne kadar geçen süre içinde üstlendiği görev ve sorumlulukları layıkıyla yerine getirmek için tükenmek bilmez bir enerji ve çaba sarfetmişti.

Bu gün sömürgeci-faşist Türk cuntasının Kürdistan kurtuluş mücadelesine karşı başlattığı sal-

dırı savaşının korkunç boyutlara ulaşması karşısında devrimci direniş hareketinin bastırılmaması ve varlığını daha üst biçimleri ile sürdürmesi, hiç bir fedakarlıktan kaçınmadan öne atılarak mücadelede şehit düşen Ahmet Çelikleş gibi devrim şehitlerinin ölümsüz anılarının eseridir.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Direniş mücadelesi Ahmet Çelikleş devrim şehitlerinin manevi komutası altında mutlaka zafere ulaşacaktır.

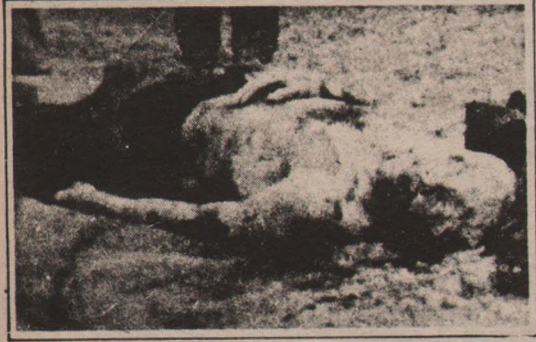
AHMET ÇELİKTAŞ ÖLÜMSÜZDÜR!

YAŞASIN ULUSAL KURTULUŞ DİRENİŞ SAVAŞIMIZ!

Arap İlerici Basınından:

آديب سولماز
رئيس بلدية بائبان
استشهد تحت التعذيب في السجون التركية.

انار التعذيب على جثتي المناضلين الجمعة
تلقي وجمة بوكوزين

Kürdistan Ve Türkiye Üzerine Seçmeler

وشائق تعذيب المناضلين الكرد في تركيا جرائم بشعة. لكن التصدي يزداد قوة

حتى الآن لم ننكشف حقائق التعذيب الوحشي الذي يتعرض له المناضلون الإثنيون في سجون الفاشية. نمة تعميم مقصود نبرسه الصحافة الرأسمالية على كل الجوانب التي تقوم بها الفاشية التركية. فقد كان كارتير في ذروة حملته من أجل حقوق الإنسان حين وضعت مخابراته مخطط الانقلاب الفاشي في تركيا. ولما كانت مهمة الانقلابيين الأولى هي إخماد اندفاع الحركة الثورية في تركيا، فقد تغالبت الصحافة الرأسمالية عن الأساليب البربرية التي اتبعتها الانقلابيون لتنفيذ هذا الهدف. ورغم الأسوار والحواجز فقد تسربت لجلة (الحرية) العديد من الرسائل حول التعذيب الوحشي الذي يجري في تركيا. وقد استنسخ اسدقاء « الحرية » الحصول على صور فوتوغرافية تظهر ما تعرض له المناضلون الكرد من تعذيب وحشي قبل استشهادهم في الآخرة، كما حصلوا على أجوبة الرفاق المختلين حول التعذيب الذي يتعرضون له داخل السجون التركية وبينهم الرقيق (خلافة تومل) الذي انتخبه ٩٠٪ من سكان مدينة حلوان رئيساً للبلدية حتى اعتقل بسبب نشاطه السياسي كمعضو في (حزب العمال الكردستاني) .

Weinberger Türkiye-Fas Turunda Paktlar Üzerine Hüviyet Araştırması

"Bu yılın geçen baharında general Haig'in Ortadoğu turunun ardından Pentagon'un adamı Casper Weinberger'in tamamlayıcı turu geldi.

Haig, gözünü Ortadoğu'nun Amerika'nın günümüz stratejisinde anlaşmaların merkezi, Kahire, Telaviv, Amman ve Riyad üzerine dikti. Fakat Weinberger bu kalbin çevresi olan Fas ve Türkiye'ye göz koydu.

Kendisinin bizzat yaptığı açıklamalardan, geniş olarak Weinberger'in ani turunun ayrıntıları ve amacı anlaşıldı. Haig'in bu konuda yaptığı sayılı açıklama ve hitaplardan ortaya koyduğu Ortadoğu'ya ilişkin çizgi ve hedeflerden bu turun amaçlarını anlamak mümkündür.

Evren, Weinberger'in Ankara'ya gelmesinden birkaç gün önce Karaçideydi. Evren ilk defa ülke dışına çıkıyordu. Ama niçin Pakistan'ı seçti?

Bundan önce Washington, Pakistan'a mal ve silah olarak güçlü yardımın yapılmasını karara bağlamıştı. Bundan başka Washington (Weinberger'in ziyaretinden) Ankara'ya askeri yardımın artırılması, silahların yenilenmesi ve Amerika'ya ait maddeleri üreten yeni fabrikaların inşa edilmesi (İsrail'e yaptığı gibi) kararını aldı. Eğer Türkiye ile Pakistan arasında ortaklaşa silah imal etme anlaşmasını ele alırsak (Türkiye ve İsrail'den sonra Amerika, harb sanayini, Türkiye aracılı-

Türkiye'de Kürt Militanlarının İşkence Belgeleri

Barbarca Cinayetlere Rağmen Direniş Gücü Artıyor

"Faşist Türk yönetiminin gerçekleştirdiği katliamlar, faşist hapisanelerde devrimci militanların maruz kaldıkları vahşi işkenceler, kapitalist basın üzerindeki kasıtlı sansürden dolayı şimdiki kadar ortaya çıkarılmamıştı. Askeri faşist Türk cuntası, CIA tarafından, insan haklarını en iyi savunduğunu iddia eden Carter yönetimi döneminde plânladı. Darbecilerin ilk görevi Türkiye'de gelişen devrimci hareketleri engellemektir. Bu hedefine varmak için, darbeciler, her alanda devam ettirdikleri barbar yöntemleri kapitalist basın üzerinde de uyguladılar. Tüm bu engellemelere rağmen, Türkiye'de gerçekleşen vahşi yoketme uygulamaları hakkında gönderilen sayısız mektup El-Hurriye (Özgürlük) dergisine ulaştı.

El-Hurriye'nin dostları, Kürt militanlarının, şehit olmadan önce yer altında maruz kaldıkları vahşi işkenceleri gösteren fotoğraflar elde edebildiler. Kürdistan İşçi Partisi (PKK) üyesi olup, onların büyük bir kısmını alarak Hilvan belediye başkanlığına seçilen ve siyasi faaliyetlerden dolayı tutuklanan Nadir Temel'in de aralarında bulunduğu tutuklu arkadaşlarının maruz kaldıkları işkenceler hakkındaki cevapları da elimize geçti."

"Temel arkadaş, tutuklanmanızın nedenleri hakkında bilgi verebilir misiniz,?"

-TEMEL- "12.11.1979'da tutuklandım. MIT. ile özel bir askeri komite tarafından hakkımda soruşturma yapıldı. Askeri darbeden sonra doğrudan tek hücreye alındım ve günlük şiddetli işkencelere maruz kaldım. İşkence süresince örneğin, «Ne mutlu Türk'üm diyene» veya «Bir Türk dünyaya bedeldir.» şiarlarını tekrar-

lamaya zorluyorlar ve halkımıza ihanet etmemizi istiyorlar. Bunu reddettiğimizde işkence yeniden devam ediyor. Azılı bir faşist subay olan hapishane müdürü (Alattin Bayar) Kıbrıs'ta esirler kampının sorumlusuymuştu. Bu subay ve faşist tayfası özel olarak Diyarbakır hapishanesinin idaresi ve militanlara yapılan işkenceleri yönetmek için tayin edilmişlerdi.

İŞKENCE ÇEŞİTLERİ

Yakalanma ve işkence koşulları hakkında Diyarbakır cezaevinden Mazlum DOĞAN arkadaş konuşuyor; "Kürdistan İşçi Partisi'nin mücadele görevi için Urfa'dan Viranşehir'e giderken 1.10.1979'da yakalandım. 17 gün süresince MIT askeri soruşturma merkezinde işkenceye maruz kaldım. Benimle birlikte bu soruşturma merkezinde, asgari düzeyde bile insanca yaşam koşulları bulunmayan çok sayıda siyasi tutuklu vardı. Partimizden 500'e yakın arkadaş hücrelere kapatıldı. Soğuk hücrelerde tutuklulara; uykudan men etme, su dökme, elektrik şoku verme, arkadaşları önünde tutukluyu tahkir etme, dövme ve falaka gibi çeşitli işkence yöntemleri uygulanmaktadır. Soruşturmaya giderken halsiz duruma getirip diz çöktürmek için tutukluya su ve yemek verilmemektedir. Burada kız yoldaşlar, toplu halde en iğrenç uygulamalara maruz kalmaktadırlar. İşkenceler, diğer arkadaşların korkutulması için onların önünde yapılmaktadır. İşkenceler haftalarca ve aylarca devam etmektedir. Şimdi benim vücudum yara ve darbelerle doludur. Orada işkenceler altında bazı arkadaşlar şehit oldu, bazıları da ya sakat kaldı, ya hastalandı veya akli dengesini kaybetti."

MUSSOLİNİ KANUNLARI

-Mahkemenin tabiatı ve üzerine uyguladıkları kanunlar hakkında bize bilgi vermeniz mümkün mü?

"-Bilinen iki madde, Türk Ceza Kanunu'na faşist Mussolini İtalya'sından alınan 141. ve 142. maddeler uygulanmaktadır. Siyasi tutuklulara verilen nispi haklar, faşist darbeden sonra rafa kaldırıldı. Faşist Türk yönetimi, tüm Türkiye'de uyguladıkları yasaları, Kürdistan militanlarına uygulama gereğini duymuyor.

Faşist siyasete tabi mahkeme bizzat bizi en basit savunma haklarından mahrum bırakmaktadır. Askeri savcı, bizi hakir görmekte, kararını askeri yönetime bağlı Ankara'daki özel bir komiteden almaktadır. Savunmamız için avukat tutmaktan men edildik. Bizi savunan avukatlar tutuklanıp işkenceye maruz bırakıldılar. Kendi savunmamızı yazmak için kağıt ve kalem, savunmamızda dayanacağımız herhangi bir yasa kitabını da vermeyerek savunma hakkımızı engelliyorlar. İşkence ile bizi kendilerinin yazdıkları ifadeleri imzalamaya zorluyorlar."

BOYUN EĞDİREMEYECEKLER

"-Uygulanan psikolojik ve fiziki işkenceye rağmen burada arkadaşlarımızın maneviyatları gerçekten yüksektir. Çünkü haykırarak söylenen devrimci marşlar yeraltında işkencelerin bağırtılarına karşımaktadır... Burada çok sayıda arkadaş halkına ve arkadaşlarına karşı bir kelime dahi söylemeden işkence altında şehit olmakta ve çoğu arkadaş yeraltına ölüme giderken devrimci marşları söylemekte, partimiz ve halkımızın direniş ruhunu dile getiren sloganlar atmaktadırlar. Ben inanyorum ki; cellatlar yok olacak, halkımızın davası zafere ulaşacaktır.

15.6.1981 tarihli ve 1019 sayılı EL-HURRIYE (Özgürlük) dergisi Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi (D.F.L.P.) Haftalık merkez yayın organı.

جولة واينبرغر في المغرب وتتركيا

هواية البحث عن الاحلاف!

واينبرغر (زيادة الدعم العسكري لفترة وتدبير ترسانتها من الاسلحة ، واقامة صناعات عسكرية جديدة لتنتاج معدات ابرية طيرما (على غرار ما فعلت مع اسرائيل) . واذا اخذنا انعطاف التشاركت في صنع الاسلحة بين باكستان وتركيا ، فان أمريكا

بعد جولة الخيال هبع في الشرق الاوسط ربيع العام الحالي ، جاء نور رحيل البناغون كاسبار واينبرغر للقيام بجولة كالمعتاد . هبع وضع عنه على القاهرة ويل ايب وعثمان الريان ، اى على قلب الشرق الاوسط

Evren Pakistan ziyaretinin bitiminde düzenlediği basın toplantısında yaptığı konuşmada; "Gelişmekte olan ülkeler iktisadi yardımlaşma örgütü, CENTO" çerçevesinde "Türkiye, Pakistan ve İran arasındaki paktın yaşatılması" gereğine değiniyor ve ilk olarak "Bu Paktın yaşama anahtarı, bu örgüte İran'ın yardımı ve katılımıdır." şeklinde konuşuyordu.

Uzun ve geniş görüşmelerden sonra Ankara ve İslamabad generalleri, iki ülkenin "elektronik alanda" ortak savunmasından, Türkiye yardımına, "Kendini dış düşmanlara karşı zayıf hissettiğinde, Pakistan'a daha fazla maddi yardımın yapılması"na kadar bir çok alanda görüşbirliğine vardılar.

ğıyla fabrikalarını Pakistan'da inşa etmeye kadar genişletmiş olacak. Bunun yanısıra aslında zaten tehdit altında bulundurulmuş Hindistan, Amerika'nın İslamabad'daki yeni silahlarıyla daha fazla rahatsız edecektir.

Amerika-Türkiye askeri yardım anlaşması, iki tarafın isteğiyle Weinberger'in ziyareti yakın bir "tehlike"ye bağlandı.

"İRAN ÜZERİNE" YAYGARA

CENTO paktının yaşatılması Weinberger'in ziyaretinin esas hedefiydi.

Devamı S. 18' de

Egemen Askeri Cunta Kürdistan'a Karşı Saldırıları Arttırmaktadır On Milyon Kürt'e Karşı Irak Ortaklığıyla Terör Ve Göçe zorlama siyaseti

"Türk askeri cuntası kendisini Kürt halkına karşı bir savaşa hazırlamaktadır. NATO'nun planlanan hedeflerinin bir parçası olarak, askeri tatbikat bahanesiyle geçen ay Kürdistan'a büyük miktarda silahlı kuvvetlerini taşıdılar. Bu güçler darbeden beri, generaller yönetimi için, terör, öldürme, yakıp yıkmaya uygulamalarını gerçekleştiriyorlar. Başlıca görevleri, Kürt bölgesinde Kürtlerin hareketini ezmektir. Bundan dolayı askeri tatbikatlarını Kürdistan bölgesinde yaptılar. Bu tatbikatlar bir Suudi

heyeti de izledi. Cunta şefleri, yüz bin askeri bu amaçla Kürdistan'a getirdiler. Batman'da yapılan askeri tatbikatlarda yerli halkın tatbikat alanında bulunmasını zorunlu kıldılar. Ve kuvvetlerinin bir kısmıyla bir köyü tümüyle yerle bir edip, sakinlerini daha sonra başka yerlere göç ettirdiler. Aynı zamanda bu tatbikat esnasında Kürdistan İşçi Partisi (PKK) üyesi bir devrimci Diyarbakır halkının gözü önünde kurşuna dizilerek idam edildi.

الطغمة العسكرية الحاكمة
تعد هجمتها ضد كردستان
سياسة اهراب وتهجير
ضد ١٠ ملايين كردي بمساهمة عراقية

Devamı S: 18' de

Impressum

V.i.S.d.P.: M.Aral
Grolmannstr. 20
1 Berlin 12

Yazışma Adresi:

Serxwebün
Verlag u. Handels-G.m.b.H.
Postfach 10 16 83 5 Köln 1
Deutsche Bank - Köln
Konto: 1282805 BLZ: 370 700 60

Hollanda	1.70 hfl
Fransa	4.00 FF
Belçika	30.00 bfr
İsviçre	1.50 sfr
Avusturya	11.00 S
Danimarka	5.00 dkr
İsveç	5.00 skr
Norveç	4.00 nkr
Yunanistan	46.00 Dr
İngiltere	0.50 £

Auflage
8.000